

POVIJESNA DEMOGRAFIJA VELOG DRVENIKA, MALOG DRVENIKA I VINIŠĆA DO GOD. 1900.

Mladen ANDREIS
Zagreb

UDK 911.3:314 (497.5 - Veli i Mali Drvenik, Vinišća)
Izvorni znanstveni članak

Primljeno: 15. XII. 1997.

Na temelju podataka iz matičnih knjiga, anagrafa, oporuka i notarskih spisa sačinjena je baza vitalnih podataka stanovništva Velog Drvenika, Malog Drvenika i Vinišća od 16. stoljeća do god. 1900. U radu je analizirano prirodno kretanje stanovništva, migracije, struktura stanovništva te su izračunati pokazatelji nataliteta, nupcijaliteta i mortaliteta stanovništva triju naselja u 17., 18., i 19. stoljeću.

Povijest stanovništva otoka Velog i Malog Drvenika te naselja Vinišća obilježena je brojnim migracijama, posebice između naselja na kopnu i otoka koje su započele u 16. i 17. stoljeću kao posljedica učestalih turskih napada i pustošenja Marine (Bosiljine) i njene okolice. Sva tri naselja pripadala su do god. 1872. istoj župi (sv. Jurja), te su vitalni podaci o stanovništvu sadržani u jedinstvenim matičnim knjigama u kojima sve do početka vođenja tabelarnih matica (god. 1825.) u pravilu nisu zabilježena mjesta rođenja i smrti. S obzirom da je veći dio rodova/obitelji živio u sva tri lokaliteta razdvajanje stacionarnog stanovništva na razini naselja moguće je jedino primjenom genealoške metode, tj. praćenjem kontinuiteta rodova (slijeda obitelji istog prezimena u muškoj lozi) u pojedinim naseljima. Genealoškom analizom baze podataka od oko 10000 osoba pomoću osobnog računala rekonstruirano je stanovništvo u minulim razdobljima, utvrđeno porijeklo rodova i razvoj njihovih prezimena^{1,2,3} a pomoću odgovarajućih programa dobiveni su precizni pokazatelji nataliteta, nupcijaliteta, mortaliteta i migracija stanovništva ovog područja. Prilikom rekonstrukcije popisa stanovništva prema rodovima obuhvaćeni su isključivo pripadnici stacionarnog stanovništva, tj. obitelji sa stalnim mjestom boravka u jednom od

¹ Mladen ANDREIS, Povijesna antroponimija Malog Drvenika do godine 1900., *Vartal*, god. IV, broj 1-2/1995, str. 57-106.

² M. ANDREIS, *Stanovništvo Vinišća - povijesna antroponimija do god. 1900.*, Matica Hrvatska Trogir, Trogir 1998.

³ M. ANDREIS, *Stanovništvo Velog Drvenika - povijesna antroponimija do god. 1900.*, *rukopis*, Zagreb 1998.

tri navedena naselja; crkvena lica, posluga te činovnici ili osobe koje su kratko vrijeme boravile u župi i nisu se tu stalno naselile u ovim prikazima nisu iskazane.

1. Prirodno kretanje stanovništva i migracije

Naselje Vinišća (Oriovica, Biskupija, Opatija) spominje se od 14. stoljeća,⁴ dok otoci Veli i Mali Drvenik do god. 1500. nisu bili naseljeni.⁵ Mletačke vlasti dozvolile su god. 1505. njihovo naseljavanje⁶ a iz godine 1521. sačuvan je popis 26 doseljenih obitelji.⁷ Sve veći broj izvora iz druge polovice 16. stoljeća, posebice oporuka, omogućuje precizniju rekonstrukciju kretanja stanovništva na ovim prostorima. Iako na temelju poznatih izvora nije moguće utvrditi porijeklo svakog doseljenog roda, može se pretpostaviti da je dio rodova/obitelji doselio iz Vinišća/Oriovice i susjednih naselja (npr. Miličić) a dio iz područja Kaštela. S obzirom da popis juspatrona Stomorije iz god. 1619.^{8,9} obuhvaća oko 60-70% stanovništva sva tri naselja, može se ustvrditi da oko dvije trećine stanovništva Velog i Malog Drvenika te Vinišća potječe po muškoj ili ženskoj lozi iz Kaštela, te na temelju tog porijekla upravo i ima pravo izbora rektora Stomorije. God. 1619. u nekim su rodovima popisane sve tada živuće obitelji, a u nekima samo dio, što ukazuje na miješanje stanovništva porijeklom iz Kaštela (tijekom 3-4 generacije koje su na Malom i Velom Drveniku rođene od doseljenja do god. 1619.) s doseljenicima iz ostalih naselja. Činjenica da pravo biranja rektora imaju i neke obitelji vinišćarskih rodova (npr. Kostović) posljedica je miješanja kopnenog stanovništva s otočnim kao i migracija rodova doseljenih na otoke u Vinišća. Međutim, zbog nestabilnosti prezimena i prijenosa prezimena po ženskoj lozi nije moguće egzaktno utvrditi porijeklo svih obitelji prije god. 1633., od kada sačuvane matične knjige omogućuju detaljno praćenje kretanja stanovništva.¹⁰

⁴ Slavko KOVAČIĆ, Oriovica - mjesto Duknovičeva podrijetla - od XIV. do XIX. stoljeća, u: *Ivan Duknović i njegovo doba (Zbornik radova međunarodnog znanstvenog skupa održanog u Trogiru o 550. obljetnici rođenja Ivana Duknovića)*, Muzej grada Trogira - Odsjek za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 1996, str. 231-257.

⁵ Pavao ANDREIS, *Povijest grada Trogira*, Čakavski sabor, Split 1977, sv. I, str. 306.

⁶ P. ANDREIS, *Povijest grada Trogira* ..., sv. I, str. 208.

⁷ Župni arhiv Velog Drvenika (ŽAVDr), br.48/a, br. 90 (prijeписи).

⁸ Povijesni arhiv Zadar (PAZd), *Arhiv Trogira* (AT), kut, 40, sc. 68/2D, f. 34-42.

⁹ Vjekoslav OMAŠIĆ, Prilozi poznavanju društveno-ekonomskih prilika u trogirskom distriktu u XVII i XVIII stoljeću, *Izdanje Historijskog arhiva u Splitu*, sv. 6, 1967, str. 69-123.

¹⁰ U Župnom arhivu nalaze se sljedeće matične knjige rođenih (MR), vjenčanih (MV) i umrlih (MU):

(1) MR knj. I, 1638-1648; (2) MR knj. II, 1661-1680; (3) MR knj. III, 1696-1700; (4) MR knj. IV, 1709-1730; (5) MR-MV-MU knj. I, 1731-1733; (6) MR knj. V, 1733-1746; (7) MR knj. VI, 1747-1770; (8) MR knj. VII, 1770-1775; (9) MR knj. VIII, 1775-1782; (10) MR-MV-MU knj. II, 1784-1811; (11) MR-MV-MU knj. III, 1813-1825; (12) MV knj. I, 1637-1648; (13) MV knj. II, 1661-1680; (14) MV knj. III, 1681-1696 (15) MV knj. IV, 1709-1745 - bez razdoblja 1731-1733; (16) MV knj. V, 1775-1782; (17) MU knj. I 1633-1638; (18) MU knj. II, 1638-1646; (19) MU knj. I, 1681-1696; (20); MU knj. II, 1696-1700; (21) MU knj. III, 1701-1708; (22) MU knj. IV, 1747-1770; (23) MU knj. V, 1770-1776.

U Povijesnom arhivu u Zadru pohranjene su sljedeće matične knjige:

Poznati podaci o broju stanovnika triju naselja od god. 1588. do 1900. prikazani su Tablici 1, prirodno kretanje stanovništva u Tablici 2 a rezultati genealoške analize pomoću računala u Tablici 3.

Podaci navedeni u Tablici 1 jasno ukazuju na netočnost pojedinih zapisa, kako onih iz crkvenih izvora tako i pojedinih podataka iz službenih popisa austrijske uprave počevši od god. 1857. Među njima se vrijednošću pogreške izdvaja podatak iz vizitacija trogirskog biskupa Didaka Manole za god. 1756. te službeni popis stanovništva za god. 1857. i 1900. Podatak iz god. 1756. o 1400 stanovnika u župi sv. Jurja iskazuje oko 40% više žitelja od stvarnih, što se može zaključiti usporedbom podataka za god. 1743. i 1760. kao i činjenicom da je u razdoblju 1757.-1760. u župi kršteno 137 djece a umrlo 39 odraslih stanovnika (usp. Tablicu 2). Uz pretpostavku da je smrtnost djece do 15 godina iznosila oko 35% prirodni se prirast u tom razdoblju može procijeniti na oko 50 osoba dok podaci iz vizitacija ukazuju na prirodni pad od oko 300 stanovnika.

Tablica 1. Broj stanovnika Malog Drvenika, Velog Drvenika i Vinišća prema literaturnim podacima.

Godina	M. Drvenik	V. Drvenik	Vinišća	Ukupno
1588. ¹¹				510
1598. ¹²				513
1700. ¹³				823
1730. ¹⁴				846

(24) MR knj. I, 1825-1835 (k236); (25) MR knj. II, 1835-1853, (k237); (26) MV knj. I, 1825-1840 (k238); (27) MV knj. II, 1840-1857 (k239); (28) MU knj. I, 1825-1836 (k240).

U Matičnom uredu općine Trogir nalaze se:

(29) MR knj. III, 1853-1867; (30) MR knj. IV, 1867-1900; (31) MR knj. V, 1900-1914; (32) MV knj. III, 1858-1910; (33) MU knj. II, 1836-1861; (34) MU knj. III, 1861-1917.

U Župnom uredu u Vinišćima nalazi se knjiga župe Vinišća:

(35) MV knj. I, 1872-1897.

U Matičnom uredu općine Marina nalaze se sljedeće knjige župe Vinišća:

(36) MR knj. I, 1872-1887; (37) MR knj. II, 1887-1903;

(38) MV knj. (II), 1898-1932; (39) MU knj. I, 1872-1890;

(40) MU knj. II, 1890-1936.

Zahvaljujem svim župnicima Drvenika i Vinišća (don Stjepanu Žuri, don Juri Žuri, don Bariši Plečašu i don Ivanu Barišiću), djelatnicima Povijesnog arhiva u Zadru te matičnih ureda u Marini i Trogiru koji su mi omogućili rad s arhivskom građom.

¹¹ Grga NOVAK, *Mletačka uputstva i izvještaji*, sv. IV, JAZU, Zagreb, str. 432.

¹² G. NOVAK, *Mletačka uputstva i izvještaji*, sv. IV, JAZU, Zagreb, str. 263.

¹³ Nadbiskupski Arhiv Split (NAS), T. 24, f. 487-557.

¹⁴ NAS, T. 32, f. 198 (citirano prema ref. 4).

Tablica I. (nastavak)

Godina	M. Drvenik	V. Drvenik	Vinišća	Ukupno
1743. ¹⁵				993
1756. ¹⁶				1400
1760. ¹⁶				1092
1822. ¹⁷			549	
1824. ¹⁸	533		551	1084
1824. ¹⁹	506		554	1060
1832. ²⁰			600	
1841. ²¹	111	395	641	1147
1843. ²²				1161
1848. ²³				1222
1852. ²³			783	
1855. ²¹	195	534	864	1593
1857. ²⁴	133	476	1000	1609
1869. ²⁴				1406
1872. ²⁵	1048		764	1812
1880. ²⁴	195	549	728	1472

¹⁵ PAZd, Stara splitska općina (SSO), sv. 740.

¹⁶ Lovre KATIĆ, Povijesni podaci iz vizitacija trogirске biskupije u XVIII. stoljeću, *Starine*, knj. 48, JAZU, Zagreb, str. 282 (god. 1756); str. 287 (god. 1760.).

¹⁷ Živan BEZIĆ, *Kratka povijest otoka Drvenika*, ŽAVDr, strojopis.

¹⁸ NAS, T. 68 (citirano prema ref. 4).

¹⁹ S. KOVAČIĆ, Oriovica - mjesto Duknovičeva podrijetla str. 241.

²⁰ NAS, S-M Poz. 336 A/5, br. 61 (citirano prema ref. 4).

²¹ Ivan PAŽANIN, Narodne pjesme prikupljene u naše dane u Vinišćima kraj Trogira, *Čakavska rič*, God. XIV, br. 1, Split, 1986, str. 183.

²² NAS, S-M Poz. 336 B/8, br. 6/119 (citirano prema ref. 4).

²³ Anagraf župe sv. Jurja, ŽAVDr, 1838 (nadopunjavao do god. 1875).

²⁴ M. KORENČIĆ, *Naselja i stanovništvo SR Hrvatske 1857-1971*, Zagreb 1971, str. 689-692.

²⁵ *Stato del clero e popolo della diocesi di Spalato e Macarsca per l'anno 1872*, Spalato 1872, str. 20.

Tablica I. (nastavak)

Godina	M. Drvenik	V. Drvenik	Vinišća	Ukupno
1888. ²⁶	910		955	1865
1889. ²⁷	940		969	1909
1890. ²⁴	220	684	869	1773
1897. ²⁸	1000		1008	2008
1900. ²⁴	270	754	989	2013
1900. ²⁹	352	727	1017	2097

Tablica 2. Prirodno kretanje stanovništva M. Drvenika, V. Drvenika i Vinišća*

Godina	----- rođeni -----				----- umrli -----			
	Mali Drvenik	Veli Drvenik	Vinišća	Ukupno	Mali Drvenik	Veli Drvenik	Vinišća	Ukupno
1633.					(1)	(2)	(0)	(3)
1634.					-	6	1	7
1635.					-	1	1	2
1636.					-	2	-	2
1637.					1	10	2	13
1638.	(0)	(3)	(0)	(4)	3	6	4	13
1639.	3	10	7	20	3	17	3	23
1640.	2	10	3	17	-	4	-	4
1641.	1	6	4	12	-	1	2	3
1642.	2	19	6	27	1	4	-	5
1643.	3	10	3	18	-	-	-	-
1644.	1	7	5	14	1	2	1	4
1645.	1	15	4	21	-	1	-	1
1646.	2	7	3	12	(0)	(3)	(1)	(4)
1647.	-	3	3	7				

²⁶ *Status personalis et localis dioecesis Spalatensis et Macarensis pro anno domini MDCCCLXXXVIII.* Spalati 1888, str. 28.

²⁷ *Status personalis et localis dioecesis Spalatensis et Macarensis pro anno domini MDCCCLXXXIX.* Spalati 1889, str. 28.

²⁸ *Status personalis et localis dioecesis Spalatensis et Macarensis pro anno domini MDCCXCXVII.* Spalati 1897, str. 31.

²⁹ *Status personalis et localis dioecesis Spalatensis et Macarensis pro anno domini MCM.* Spalati 1900, str. 45.

Tablica 2. (nastavak)

Godina	----- rođeni -----				----- umrli -----			
	Mali Drvenik	Veli Drvenik	Vinišća	Ukupno	Mali Drvenik	Veli Drvenik	Vinišća	Ukupno
1648.								
1649.								
1650.								
1651.								
1652.								
1653.								
1654.								
1655.								
1656.								
1657.								
1658.								
1659.								
1660.	(1)	(0)	(0)	(1)				
1661.	(2)	(5)	(2)	(9)				
1662.	(2)	(11)	(11)	(24)				
1663.	6	18	8	32				
1664.	1	11	9	22				
1665.	3	6	6	15				
1666.	4	11	9	24				
1667.	6	19	11	36				
1668.	5	14	12	31				
1669.	6	15	12	34				
1670.	4	18	6	28				
1671.	9	15	13	37				
1672.	2	12	8	22				
1673.	3	11	6	20				
1674.	6	11	6	23				
1675.	3	12	10	26				
1676.	4	18	10	32				
1677.	2	13	4	20				
1678.	2	9	8	19				
1679.	3	17	7	27				
1680.	(1)	(2)	(4)	(7)				
1681.					(0)	(5)	(1)	(6)
1682.					-	6	3	9
1683.					-	-	2	3
1684.					2	7	7	16
1685.					2	3	3	8
1686.					1	21	17	39
1687.					-	7	5	12
1688.					1	6	3	10
1689.					2	3	8	13
1690.					-	1	2	3
1691.					2	5	3	10
1692.					2	9	11	22
1693.					1	17	6	24
1694.					2	20	12	35

Tablica 2. (nastavak)

Godina	rođeni				umrli			
	Mali Drvenik	Veli Drvenik	Vinišća	Ukupno	Mali Drvenik	Veli Drvenik	Vinišća	Ukupno
1695.	(0)	(1)	(0)	(1)	1	10	1	12
1696.	5	17	15	37	2	7	4	13
1697.	2	4	5	11	2	20	13	35
1698.	2	6	11	19	7	24	21	53
1699.	3	18	13	35	2	7	2	11
1700.	(1)	(6)	(5)	(13)	(1)	(5)	(2)	(10)
1701.					(1)	(11)	(5)	(17)
1702.					4	22	13	39
1703.					3	10	2	15
1704.					1	9	5	15
1705.					-	10	11	21
1706.					3	24	11	38
1707.					2	24	13	39
1708.					(2)	(10)	(8)	(21)
1709.	(3)	(10)	(13)	(27)				
1710.	-	6	6	13				
1711.	-	9	5	14				
1712.	1	6	4	11				
1713.	1	11	9	21				
1714.	2	2	9	13				
1715.	3	5	4	12				
1716.	2	5	4	12				
1717.	2	8	4	14				
1718.	2	7	2	11				
1719.	1	12	9	22				
1720.	4	10	7	21				
1721.	1	10	9	20				
1722.	2	12	7	21				
1723.	3	11	10	24				
1724.	3	15	10	28				
1725.	1	10	7	18				
1726.	1	10	13	24				
1727.	2	10	12	24				
1728.	1	16	14	31				
1729.	1	9	10	20				
1730.	1	7	14	22				
1731.	4	21	15	40	(1)	(6)	(2)	(9)
1732.	1	20	27	48	3	11	4	18
1733.	3	5	5	14	(0)	(1)	(1)	(2)
1734.	1	4	6	11				
1735.	-	6	9	15				
1736.	1	8	9	18				
1737.	1	1	5	8				
1738.	1	3	1	5				
1739.	-	8	15	23				
1740.	2	5	10	17				
1741.	1	-	2	3				

Tablica 2. (nastavak)

Godina	rođeni				umrli			
	Mali Drvenik	Veli Drvenik	Vinišća	Ukupno	Mali Drvenik	Veli Drvenik	Vinišća	Ukupno
1742.	-	2	3	5				
1743.	-	3	2	5				
1744.	-	4	9	14				
1745.	5	8	21	34				
1746.	2	20	8	30				
1747.	1	12	20	33	(2)	(1)	(2)	(5)
1748.	2	3	17	23	2	4	5	11
1749.	5	16	15	36	1	5	3	9
1750.	4	14	24	43	1	2	5	8
1751.	4	13	24	42	-	4	3	7
1752.	2	15	14	33	-	1	8	9
1753.	6	8	19	33	-	3	2	5
1754.	5	10	22	38	-	5	11	16
1755.	2	7	15	24	2	11	10	23
1756.	7	18	24	49	2	13	9	24
1757.	3	8	19	30	2	6	2	10
1758.	5	18	25	48	-	1	3	4
1759.	4	13	11	29	2	7	3	12
1760.	5	6	18	30	-	6	7	13
1761.	2	16	13	31	-	11	9	20
1762.	7	22	22	54	1	2	12	15
1763.	7	22	17	46	1	7	8	16
1764.	6	16	22	47	1	8	5	14
1765.	6	13	22	41	-	9	9	18
1766.	3	13	13	30	7	20	23	50
1767.	8	18	22	48	-	3	3	6
1768.	3	22	25	50	2	13	11	26
1769.	7	9	19	35	-	12	7	19
1770.	5	13	22	40	8	3	7	19
1771.	9	21	28	59	3	44	18	65
1772.	1	13	14	30	5	6	12	23
1773.	4	3	18	25	1	9	11	21
1774.	8	16	24	49	6	8	16	30
1775.	1	10	13	24	(1)	(6)	(10)	(17)
1776.	2	12	26	40				
1777.	7	18	19	45				
1778.	3	6	10	19				
1779.	1	5	21	27				
1780.	-	5	12	18				
1781.	3	12	14	29				
1782.	3	-	18	21				
1783.	-	3	4	7				
1784.	3	7	17	28	1	8	11	20
1785.	1	8	10	19	2	13	11	26
1786.	2	4	16	23	3	1	16	20
1787.	3	7	15	25	2	8	11	21
1788.	2	10	23	37	-	6	13	19

Tablica 2. (nastavak)

Godina	rođeni				umrli			
	Mali Drvenik	Veli Drvenik	Vinišća	Ukupno	Mali Drvenik	Veli Drvenik	Vinišća	Ukupno
1789.	1	2	16	19	3	4	10	17
1790.	2	13	29	44	1	2	9	12
1791.	4	11	18	33	2	2	11	15
1792.	4	17	29	50	-	8	9	17
1793.	3	6	17	26	2	2	13	17
1794.	5	13	26	44	-	10	6	16
1795.	-	4	16	21	1	3	5	9
1796.	5	21	28	56	1	11	12	24
1797.	1	9	18	28	5	17	32	54
1798.	6	12	13	31	1	13	12	26
1799.	3	13	26	43	2	7	11	20
1800.	4	18	22	44	1	3	13	17
1801.	1	12	26	39	2	3	6	11
1802.	3	10	12	25	2	9	5	16
1803.	1	2	9	12	6	16	22	44
1804.	4	17	25	47	1	13	5	19
1805.	4	11	23	38	1	7	9	17
1806.	4	11	16	31	2	11	17	30
1807.	1	10	16	27	1	4	4	9
1808.	1	10	12	25	-	12	21	33
1809.	2	6	23	31	2	7	11	20
1810.	5	16	17	39	-	8	15	23
1811.	(2)	(4)	(14)	(21)	(3)	(6)	(19)	(28)
1812.								
1813.	(0)	(6)	(13)	(19)	(1)	(6)	(4)	(11)
1814.	3	10	22	35	4	2	14	20
1815.	1	15	19	35	5	9	19	33
1816.	3	12	22	37	3	6	18	27
1817.	1	9	12	22	2	58	45	105
1818.	2	10	15	27	3	6	15	24
1819.	1	12	14	27	-	7	15	22
1820.	4	20	17	41	-	4	12	16
1821.	4	6	9	19	9	19	25	53
1822.	2	7	14	23	1	4	7	12
1823.	2	10	17	29	1	9	23	33
1824.	3	13	13	29	-	3	7	10
1825.	6	15	26	48	-	4	4	8
1826.	3	12	17	32	1	10	12	23
1827.	1	9	13	23	-	11	10	21
1828.	9	23	25	57	-	11	16	27
1829.	2	7	11	20	11	26	20	57
1830.	8	17	21	46	2	3	24	29
1831.	3	8	22	33	5	11	27	43
1832.	3	13	14	30	1	12	12	25
1833.	4	12	29	45	-	3	5	8
1834.	3	13	20	36	4	7	9	20
1835.	8	11	14	33	-	4	19	23

Tablica 2. (nastavak)

Godina	rođeni				umrli			
	Mali Drvenik	Veli Drvenik	Vinišća	Ukupno	Mali Drvenik	Veli Drvenik	Vinišća	Ukupno
1836.	4	15	26	45	2	17	16	35
1837.	5	20	21	46	2	9	10	21
1838.	3	12	13	28	3	4	9	16
1839.	2	10	22	34	7	24	15	46
1840.	7	11	19	37	4	8	18	30
1841.	2	7	17	26	2	8	20	30
1842.	6	21	17	44	3	11	10	24
1843.	4	15	17	36	1	6	6	13
1844.	3	3	17	23	3	3	8	14
1845.	2	13	23	38	-	7	17	25
1846.	6	13	21	40	2	7	14	23
1847.	-	2	10	12	1	11	19	31
1848.	3	6	8	17	4	6	10	20
1849.	2	11	20	33	6	5	13	24
1850.	3	12	15	30	4	6	8	18
1851.	6	21	24	51	2	4	9	15
1852.	5	10	26	41	-	-	19	19
1853.	3	15	26	45	1	16	15	32
1854.	2	9	16	27	2	5	15	22
1855.	4	7	19	30	2	9	22	33
1856.	4	16	22	42	2	1	13	16
1857.	8	14	19	41	5	3	8	16
1858.	7	22	35	64	-	4	9	13
1859.	6	10	19	35	2	5	18	25
1860.	2	16	28	46	4	7	14	25
1861.	5	11	20	36	4	2	17	23
1862.	2	15	11	29	5	3	23	31
1863.	11	22	23	57	10	5	12	27
1864.	10	10	16	36	-	17	16	33
1865.	12	28	27	67	4	9	7	20
1866.	6	13	25	44	-	14	13	27
1867.	3	15	16	34	2	8	17	27
1868.	8	13	25	46	6	15	9	30
1869.	9	25	29	64	1	12	15	28
1870.	5	17	28	50	-	8	7	15
1871.	13	19	28	60	7	11	30	48
1872.	6	17	20	43	2	14	29	45
1873.	6	18	26	50	13	15	14	42
1874.	10	10	14	34	2	12	73	87
1875.	6	24	27	57	3	7	27	37
1876.	9	19	34	62	9	17	39	65
1877.	7	28	27	63	2	11	19	32
1878.	5	19	34	58	4	24	16	44
1879.	7	19	27	55	5	6	16	27
1880.	5	11	27	43	10	15	31	56
1881.	5	15	27	48	2	4	17	23
1882.	9	18	35	63	2	9	22	33

Tablica 2. (nastavak)

Godina	rođeni				umrli			
	Mali Drvenik	Veli Drvenik	Vinišća	Ukupno	Mali Drvenik	Veli Drvenik	Vinišća	Ukupno
1883.	4	18	33	55	2	16	12	30
1884.	6	15	49	70	2	8	18	28
1885.	7	26	32	65	4	6	21	31
1886.	3	25	35	64	4	9	8	21
1887.	13	20	33	66	6	9	20	35
1888.	3	27	38	68	8	8	20	36
1889.	8	22	43	73	2	10	27	39
1890.	11	12	36	59	6	7	30	43
1891.	11	28	41	80	6	10	25	41
1892.	12	28	39	79	1	6	31	38
1893.	7	23	35	65	2	7	15	24
1894.	17	35	27	79	4	5	35	44
1895.	8	26	48	82	7	9	26	42
1896.	8	31	31	70	4	9	25	38
1897.	15	34	34	83	9	23	45	77
1898.	8	26	34	68	2	8	32	42
1899.	6	30	36	72	4	4	23	31
1900.	14	17	31	62	8	18	36	62

*U razdoblju 1747.-1770. u matice umrlih nisu upisana djeca do približno pete godine života.

Tablica 3. Struktura stanovništva prema rodovima

(a) Mali Drvenik												
Rod	1619.	1650.	1675.	1700.	1725.	1750.	1775.	1800.	1825.	1850.	1875.	1900.
Civadelić	-	-	-	3 (11)	2 (10)	3 (10)	3 (13)	4 (20)	7 (22)	6 (21)	8 (47)	15 (59)
Devčić	-	-	-	-	1 (4)	1 (3)	1 (6)	1 (5)	1 (3)	1 (5)	2 (7)	3 (23)
Dražić	-	-	-	-	-	1 (4)	1 (9)	1 (6)	3 (12)	4 (18)	5 (20)	9 (39)
Dučić	-	-	-	-	-	-	-	1 (4)	1 (5)	2 (8)	3 (17)	4 (17)
Jakotin	-	-	2 (9)	2 (10)	-	-	-	-	-	-	-	-
Iučin	-	-	1 (6)	3 (22)	7 (35)	9 (36)	10 (44)	12 (44)	11 (35)	13 (59)	15 (78)	27 (113)
Marić	-	-	-	-	-	-	1 (8)	2 (10)	1 (7)	3 (13)	3 (10)	7 (23)
Marković	-	2 (9)	1 (4)	2 (5)	1 (5)	1 (4)	-	-	-	-	-	-
Miličić	3 (19)	-	-	-	1 (4)	2 (7)	2 (10)	1 (1)	-	-	-	-
Mladin	-	-	-	-	-	1 (3)	1 (8)	1 (2)	1 (1)	-	-	-
Pavličev	-	2 (14)	1 (8)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rudan	1 (4)	1 (5)	3 (16)	4 (11)	4 (11)	4 (9)	3 (7)	3 (7)	2 (4)	1 (2)	-	-
Stipić	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 (4)	1 (3)	1 (5)
Škoko	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 (4)	1 (4)	1 (4)
Vukić	-	-	2 (7)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vuletin	-	-	3 (16)	4 (15)	4 (9)	3 (18)	3 (13)	1 (4)	-	-	-	-
Zanetov	5 (16)	6 (28)	3 (10)	2 (7)	-	-	-	-	-	-	-	-
UKUPNO:	9 (39)	11 (56)	16 (76)	20 (81)	20 (78)	25 (94)	25 (118)	27 (103)	27 (89)	31 (130)	38 (186)	67 (283)
(b) Veli Drvenik												
Rod	1619.	1650.	1675.	1700.	1725.	1750.	1775.	1800.	1825.	1850.	1875.	1900.
Andrić	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 (4)	1 (1)	-
Bašura	-	-	-	-	1 (7)	2 (10)	3 (8)	2 (5)	2 (5)	2 (6)	1 (2)	-
Begov	3 (17)	3 (15)	2 (7)	2 (12)	-	-	-	-	-	-	-	-

Tablica 3. (nastavak)

Rod	1619.	1650.	1675.	1700.	1725.	1750.	1775.	1800.	1825.	1850.	1875.	1900.
Belas	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 (3)	-
Blašković	1 (3)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bojić	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2 (10)	3 (15)
Bulaja	-	-	-	-	-	-	-	-	1 (4)	2 (9)	1 (2)	-
Burić	-	-	-	-	-	-	1 (3)	1 (5)	1 (5)	2 (9)	3 (12)	4 (17)
Ciciliani	-	-	-	-	-	-	-	-	1 (3)	1 (2)	-	-
Cimić	-	-	-	-	-	-	1 (5)	2 (7)	1 (1)	-	-	-
Civadelić	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 (3)	1 (1)
Cukela	-	-	-	-	1 (8)	3 (12)	5 (18)	3 (6)	2 (2)	-	-	-
Čapalija	-	-	4 (10)	5 (15)	2 (4)	2 (7)	-	-	1 (2)	1 (5)	2 (13)	6 (36)
Čudina	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 (4)	1 (5)	1 (2)
Dević	4 (12)	3 (14)	3 (20)	4 (16)	4 (14)	3 (14)	5 (17)	2 (8)	2 (10)	2 (4)	-	-
Domaćin	-	1 (2)	1 (4)	2 (6)	1 (9)	2 (9)	1 (5)	2 (8)	1 (7)	4 (13)	4 (20)	5 (21)
Dujmović	6 (24)	6 (22)	5 (22)	4 (17)	2 (7)	1 (5)	1 (7)	2 (5)	2 (11)	3 (6)	2 (7)	2 (5)
Gjeldum	-	-	-	-	-	-	-	-	2 (13)	5 (31)	8 (28)	9 (43)
Grego	1 (4)	1 (1)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Grkov	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 (1)
Grlava	-	-	1 (4)	2 (8)	3 (10)	1 (8)	3 (19)	5 (16)	2 (7)	1 (1)	-	-
Gričić	8 (28)	2 (7)	2 (11)	2 (6)	2 (3)	2 (9)	-	-	-	-	-	-
Ivica	-	-	-	-	-	-	2 (8)	2 (8)	3 (10)	3 (11)	3 (23)	5 (33)
Jelinić	3 (10)	2 (7)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Juranović	5 (20)	3 (14)	6 (20)	4 (19)	3 (11)	4 (17)	5 (23)	6 (27)	6 (25)	4 (14)	6 (22)	7 (39)
Jurić	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 (3)
Klarić	2 (12)	3 (19)	5 (21)	4 (17)	4 (20)	6 (24)	6 (19)	3 (15)	3 (6)	3 (11)	2 (11)	3 (16)
Končarić	4 (12)	2 (6)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kostović	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kovač	-	-	1 (3)	1 (5)	1 (6)	1 (10)	4 (16)	1 (4)	2 (12)	2 (14)	8 (32)	11 (44)
Kumanović	-	1 (5)	1 (1)	-	-	-	-	2 (9)	2 (7)	3 (14)	5 (19)	5 (22)
Kustura I	2 (10)	1 (5)	1 (2)	1 (3)	1 (2)	-	-	-	-	-	-	-
Kustura II	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kvarantan	-	-	-	-	-	-	-	-	1 (2)	1 (9)	4 (12)	6 (27)
	-	-	-	-	-	-	-	-	1 (8)	2 (10)	4 (14)	5 (25)

Tablica 3. (nastavak)

Rod	1619.	1650.	1675.	1700.	1725.	1750.	1775.	1800.	1825.	1850.	1875.	1900.
Letilović	3 (6)	2 (12)	2 (6)	1 (5)	1 (3)	1 (6)	1 (7)	2 (13)	2 (10)	4 (17)	6 (30)	7 (42)
Lovrinović	1 (9)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lučin	-	-	-	1 (7)	2 (7)	4 (11)	2 (10)	5 (18)	3 (15)	4 (15)	5 (24)	7 (38)
Ljubetić	-	-	-	2 (8)	-	-	-	-	-	-	-	-
Majić	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Marčić	-	-	-	-	-	-	-	-	1 (8)	3 (8)	4 (19)	7 (43)
Marinov	-	-	1 (5)	1 (6)	2 (6)	1 (5)	1 (11)	1 (8)	4 (14)	4 (19)	3 (14)	4 (10)
Marušić	3 (17)	3 (12)	2 (9)	2 (6)	2 (8)	2 (10)	2 (7)	3 (12)	1 (4)	1 (4)	-	-
Meštrović I	1 (7)	2 (11)	3 (14)	3 (13)	4 (16)	5 (19)	3 (13)	1 (2)	-	-	-	-
Meštrović II	-	-	1 (2)	1 (5)	3 (13)	2 (7)	3 (10)	4 (15)	4 (19)	7 (23)	8 (42)	10 (39)
Meštrović III-	-	-	-	1 (2)	2 (6)	1 (5)	1 (2)	-	-	-	-	-
Meštrović IV	-	-	-	-	-	-	-	1 (2)	1 (4)	2 (7)	2 (10)	4 (28)
Milas	-	-	-	-	-	-	-	1 (5)	-	-	-	-
Miličić	3 (12)	3 (16)	2 (4)	2 (6)	-	-	-	-	-	-	-	-
Milovčev	1 (3)	1 (4)	1 (3)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mlačić	2 (6)	1 (4)	2 (4)	1 (4)	1 (4)	1 (1)	-	-	1 (7)	2 (7)	1 (6)	2 (14)
Mladin	1 (4)	1 (4)	1 (5)	1 (8)	2 (13)	5 (12)	4 (19)	7 (14)	3 (5)	1 (1)	1 (5)	2 (12)
Mužić	3 (16)	3 (11)	1 (2)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nunošević	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Omašić	4 (17)	7 (27)	8 (29)	8 (30)	5 (15)	1 (2)	1 (2)	-	-	-	-	-
Orlić	-	1 (5)	3 (14)	5 (22)	5 (15)	4 (19)	3 (16)	3 (9)	4 (15)	3 (12)	4 (11)	4 (15)
Pavić	-	2 (16)	5 (22)	7 (26)	6 (28)	5 (20)	5 (21)	7 (24)	6 (12)	3 (12)	3 (11)	5 (14)
Pažanin	-	-	-	-	-	-	-	3 (11)	5 (13)	5 (15)	6 (22)	7 (26)
Pensa	-	-	-	2 (11)	2 (11)	4 (19)	3 (17)	4 (16)	6 (23)	4 (15)	5 (16)	4 (23)
Perica	-	-	2 (6)	2 (11)	3 (9)	3 (13)	1 (6)	3 (8)	2 (4)	1 (1)	-	-
Perinov	-	2 (5)	2 (3)	1 (1)	-	-	-	-	-	-	-	-
Pijerov	-	-	2 (12)	3 (12)	2 (16)	3 (18)	7 (32)	5 (24)	5 (20)	5 (16)	4 (23)	7 (31)
Proće	5 (16)	6 (22)	3 (6)	1 (1)	-	-	-	-	-	-	-	-
Puović	4 (18)	5 (24)	2 (9)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Radetić	-	-	-	1 (4)	2 (17)	6 (17)	3 (7)	2 (4)	-	-	1 (3)	1 (1)
Radić	-	-	-	1 (6)	2 (7)	1 (2)	-	-	-	-	-	-

Tablica 3. (nastavak)

Rod	1619.	1650.	1675.	1700.	1725.	1750.	1775.	1800.	1825.	1850.	1875.	1900.
Rudić	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3 (13)	4 (19)
Rušić I	2 (4)	1 (3)	2 (8)	1 (5)	-	-	-	-	-	-	-	-
Rušić II	-	2 (5)	2 (8)	4 (12)	-	-	-	-	-	-	-	-
Rušić III	-	-	1 (4)	2 (4)	6 (25)	3 (12)	1 (4)	-	-	-	-	-
Rušinović I	1 (5)	1 (6)	2 (5)	2 (10)	1 (6)	3 (15)	4 (12)	2 (10)	2 (7)	1 (3)	1 (10)	3 (13)
Rušinović II	-	-	1 (8)	1 (3)	2 (6)	2 (4)	1 (6)	2 (8)	3 (13)	2 (12)	3 (15)	5 (29)
Skender	1 (6)	2 (9)	4 (17)	4 (17)	1 (5)	1 (2)	-	-	-	-	-	-
Sokol-Rušić	-	-	-	-	2 (5)	1 (2)	-	-	-	-	-	-
Stipić	-	-	-	1 (7)	2 (7)	2 (5)	1 (3)	1 (3)	2 (8)	2 (13)	3 (23)	9 (37)
Stipićevo	-	-	1 (4)	-	-	-	2 (9)	2 (9)	2 (9)	-	-	-
Sulešić I	2 (7)	2 (6)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sulešić II	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Svetinović	-	-	2 (6)	1 (7)	2 (14)	4 (18)	3 (10)	1 (6)	1 (6)	-	-	-
Šimata	-	-	1 (4)	-	-	-	-	3 (14)	2 (6)	1 (2)	-	-
Šimunović	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Škoko	-	-	1 (6)	1 (5)	2 (8)	1 (3)	1 (4)	1 (4)	-	-	-	-
Tironi	-	-	-	-	-	-	-	1 (3)	2 (10)	2 (10)	2 (9)	3 (18)
Trbuško	-	-	-	-	-	1 (3)	1 (4)	1 (5)	2 (8)	2 (13)	3 (10)	2 (11)
Tremuntana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tulić	-	-	-	-	-	-	2 (9)	3 (9)	3 (10)	3 (11)	3 (12)	4 (21)
Užigović	-	-	-	1 (3)	1 (1)	1 (1)	-	1 (4)	-	-	-	-
Veselić	-	-	1 (8)	2 (5)	1 (5)	1 (4)	1 (3)	-	-	-	-	-
Vilić	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 (1)	1 (2)	1 (2)
Vrančev	-	1 (7)	4 (14)	4 (14)	3 (12)	1 (4)	1 (3)	-	-	-	-	-
Vrsajkov	1 (6)	1 (6)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vulas	-	-	-	1 (8)	1 (5)	3 (12)	3 (11)	4 (20)	5 (14)	4 (18)	7 (31)	9 (28)
Zeičić (Sitis)	-	-	-	1 (10)	-	-	-	-	-	-	-	-
UKUPNO:	77 (311)	77 (332)	97 (372)	104 (426)	95 (394)	101 (401)	100 (412)	107 (403)	108 (404)	112 (438)	138 (599)	186 (864)

Tablica 3. (nastavak)

(c) Vinišća

Rod	1619.	1650.	1675.	1700.	1725.	1750.	1775.	1800.	1825.	1850.	1875.	1900.
Alajbeg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 (4)
Andrijić	-	-	1 (2)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Anđelić	-	-	1 (6)	-	-	-	-	3 (13)	5 (17)	8 (27)	13 (60)	23 (120)
Bakotin	1 (7)	1 (3)	1 (6)	2 (9)	-	-	-	-	-	-	-	-
Bašić	2 (10)	4 (18)	9 (37)	6 (26)	6 (23)	8 (35)	7 (35)	9 (46)	15 (67)	18 (67)	16 (51)	18 (56)
Čimić	-	1 (4)	1 (2)	1 (5)	1 (7)	3 (19)	4 (17)	3 (16)	1 (7)	1 (4)	1 (3)	1 (1)
Čivadelić	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 (2)
Čapalijsa	-	-	1 (5)	2 (7)	4 (17)	7 (26)	9 (32)	6 (22)	5 (21)	8 (37)	12 (42)	18 (56)
Čudina	-	-	-	-	-	-	-	1 (3)	1 (4)	-	-	-
Dević	-	-	3 (13)	4 (13)	4 (14)	2 (11)	4 (19)	3 (16)	3 (10)	3 (8)	2 (10)	1 (4)
Dragojević	4 (15)	3 (11)	3 (11)	1 (1)	-	-	-	-	-	-	-	-
Dučić	-	2 (11)	4 (13)	6 (25)	6 (24)	7 (26)	7 (29)	8 (27)	7 (21)	6 (30)	8 (31)	13 (42)
Hartung	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 (2)	1 (2)	-
Jaić	-	-	-	-	-	-	-	-	1 (4)	1 (5)	2 (7)	1 (3)
Juranović	1 (4)	2 (8)	2 (12)	4 (25)	6 (23)	8 (33)	8 (35)	7 (24)	4 (15)	2 (3)	-	-
Kostović	5 (12)	4 (18)	5 (19)	6 (31)	6 (24)	8 (33)	11 (53)	11 (42)	11 (40)	8 (33)	10 (37)	10 (33)
Kredencia	-	-	2 (7)	1 (6)	1 (4)	1 (4)	1 (4)	-	-	-	-	-
Kustura I	-	-	1 (4)	2 (7)	3 (15)	4 (14)	3 (8)	4 (12)	3 (8)	2 (4)	1 (1)	-
Kustura II	-	-	-	-	-	1 (6)	1 (8)	2 (12)	3 (12)	4 (16)	4 (22)	5 (37)
Kvarantan	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 (3)	1 (6)	2 (5)
Letilović	-	-	-	-	-	-	-	-	1 (5)	1 (1)	-	-
Lučin I	-	-	-	1 (5)	3 (11)	4 (19)	7 (33)	8 (28)	9 (29)	7 (24)	6 (18)	3 (13)
Lučin II	-	-	-	-	-	-	-	1 (2)	1 (3)	1 (4)	1 (4)	1 (5)
Majić	-	-	-	-	-	-	-	-	2 (8)	2 (5)	3 (14)	5 (28)
Marić I	4 (13)	3 (12)	5 (19)	2 (7)	1 (5)	1 (4)	1 (3)	1 (1)	-	-	-	-
Marić II	-	-	-	1 (6)	3 (15)	5 (20)	6 (47)	15 (67)	12 (54)	15 (53)	20 (79)	26 (113)
Marušić	-	-	-	-	-	2 (8)	2 (14)	4 (18)	4 (17)	6 (29)	10 (42)	13 (57)
Matuljev	-	2 (9)	2 (9)	2 (9)	3 (9)	3 (11)	2 (8)	-	-	-	-	-
Milas	-	-	-	-	-	3 (21)	6 (21)	2 (15)	3 (14)	4 (15)	5 (16)	4 (8)

Tablica 3. (nastavak)

Rođ	1619.	1650.	1675.	1700.	1725.	1750.	1775.	1800.	1825.	1850.	1875.	1900.
Miličić	3(16)	-	1(2)	1(5)	1(4)	2(3)	1(3)	-	-	-	-	-
Mlačić	1(4)	3(12)	3(14)	5(20)	3(12)	3(14)	4(18)	5(27)	4(18)	8(24)	11(45)	14(76)
Mužić (Mužin)	-	-	1(3)	1(2)	1(1)	-	-	-	-	-	-	-
Orlić	-	-	-	-	1(5)	1(6)	2(14)	3(15)	3(12)	6(23)	7(26)	7(47)
Pavić	-	-	-	2(8)	2(12)	6(25)	5(21)	5(19)	4(19)	3(20)	5(18)	6(25)
Pažanin	2(7)	2(8)	2(19)	4(18)	9(44)	3(92)	22(105)	21(82)	12(55)	14(84)	25(118)	31(162)
Pensa	-	-	-	-	-	-	2(11)	4(16)	5(16)	5(24)	5(16)	3(6)
Petrov	-	-	-	-	-	-	3(11)	4(16)	4(17)	4(15)	5(15)	4(15)
Pijerov	-	-	-	2(10)	5(17)	4(25)	8(24)	3(9)	2(8)	5(18)	6(19)	7(18)
Puović	2(11)	2(13)	7(29)	5(22)	6(18)	3(13)	5(23)	8(30)	8(29)	4(21)	4(17)	2(3)
Rudić	-	1(1)	1(6)	2(8)	2(7)	1(5)	2(12)	3(11)	2(5)	1(8)	1(2)	1(1)
Rušinović	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1(3)	2(4)	1(3)
Skender	-	-	-	-	1(2)	1(7)	2(6)	3(13)	4(12)	4(14)	5(19)	4(10)
Sokolov I	2(9)	5(13)	5(15)	3(19)	6(20)	8(28)	6(19)	6(30)	6(14)	7(26)	7(24)	8(32)
Sokolov II	-	-	1(6)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Svetinović	-	-	-	-	-	-	-	1(6)	3(9)	3(10)	2(5)	1(2)
Vidović	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1(4)	1(2)	1(4)
Viškov	-	1(4)	2(7)	3(8)	1(4)	1(3)	-	-	-	-	-	-
Vulić I	-	-	-	-	2(11)	3(8)	1(5)	2(9)	-	-	-	-
Vulić II	-	-	-	-	-	-	1(3)	1(6)	3(10)	3(15)	3(8)	2(6)
UKUPNO:	27(108)	36(145)	63(260)	69(302)	87(348)	113(519)	143(641)	157(653)	151(580)	168(679)	205(783)	238(997)

Popisi pučanstva austrijske uprave u pravilu donose preciznije podatke od mletačkih izvora. No, kao i u slučaju otoka Šolte,³⁰ treba upozoriti na pogreške u ovim popisima čiji se podaci smatraju službenim te se kao takvi navode u leksikografskim izdanjima, znanstvenoj i stručnoj literaturi. Genealoška se metoda pokazala vrlo preciznom u rekonstrukciji popisa stanovništva otoka Šolte,³¹ a rezultati analize stanovništva Malog Drvenika, Velog Drvenika i Vinišća također su u skladu s onim literaturnim izvorima čija je preciznost zadovoljavajuća. Tako je npr. prema podacima za god. 1743. u župi sv. Jurja živjelo 993 stanovnika, a genealoškom analizom god. 1750. izračunato je 1014 stanovnika; god. 1824. zabilježeno je 1060, odnosno 1084 stanovnika a genealoškom je metodom god. 1825. utvrđeno 1073 stanovnika. Međutim, podatak o 1000 stanovnika Vinišća god. 1857. iskazuje oko 40% stanovnika više od stvarnog broja,³² dok broj od 754 stanovnika Velog Drvenika god. 1900. zasigurno nije točan iako se njegova stvarna vrijednost prema do sada poznatim izvorima ne može precizno utvrditi. Naime, primjena genealoške metode u povijesnoj demografiji otoka Šolte³³ kao i otoka Malog Drvenika i Vinišća pokazale su da se god. 1900. ovom metodom dobivaju nešto veće vrijednosti od podataka iz službenih popisa stanovništva (do 5%) što je posljedica sve češćih migracija u gradska središta i na američke kontinente počevši od kraja 19. stoljeća. Oko 5-10% veći broj stanovnika izračunat na temelju rekonstrukcije stanovništva god. 1900. potječe od onih osoba koje tada već pripadaju stacionarnom stanovništvu drugih lokaliteta, no točan datum njihovog iseljenja nije poznat.

Nadalje, službeni podatak od 754, a također i crkveni podatak o 727 osoba na Velom Drveniku god. 1900. iskazuju za nekoliko desetaka manji broj stanovnika od stvarnog (genealoškom analizom utvrđeno je 864 stanovnika). Prema službenim podacima za god. 1890. i 1900. stanovništvo Grabula (manjeg dijela naselja) poraslo je s 87 na 139 osoba (60%) a stanovništvo većeg dijela naselja iskazanog kao Veliki Drvenik za svega 18 osoba (3%, s 597 na 615 osoba), što je ujedno i izvor pogreške u ukupnom broju stanovnika otoka. U razdoblju od prethodnog popisa stanovništva god. 1890. na otoku je rođeno 278 a umrlo 99 osoba što rezultira prirodnim prirastom od 179 osoba, dok službeni popis iskazuje prirast od svega 70 stanovnika. Razlika od oko 120 osoba u skladu je s rezultatima dobivenim genealoškom metodom (110 osoba) te ukazuje da oko 15-20% stanovništva u razdoblju 1890.-1900. (prema poznatim podacima) nije iselilo s otoka.

U Tablici 3 prikazana je rekonstrukcija stanovništva pomoću genealoške metode na razini naselja prema 25-godišnjim razdobljima. Broj obitelji u ovom prikazu odnosi se na obitelj u užem smislu riječi, te se ne može izravno usporediti s obiteljima/kućanstvima koji su iskazani u crkvenim izvorima. Naime, kako nije moguće utvrditi u kojem su kućanstvu

³⁰ M. ANDREIS, Stanovništvo otoka Šolte, u: M. A. Mihovilović i suradnici: "Otok Šolta", Monografija, Vlastita naklada, Zagreb 1990.

³¹ M. ANDREIS, Stanovništvo otoka Šolte do god. 1900., Zagreb 1986 (rukopis je god. 1987. prihvaćen za objavljivanje u *Zborniku za narodni život i običaje JAZU*).

³² M. ANDREIS, *Stanovništvo Vinišća*, str. 25.

³³ M. ANDREIS, Stanovništvo otoka Šolte do god. 1900., (HAZUrukopis 1986).

pojedine obitelji živjele, pod pojmom obitelji definirani su bračni drugovi s djecom i/ili roditeljima/bračom/sestrama. Tako se npr. otac i majka s troje djece, od kojih je jedno dijete oženjeno i ima dvoje vlastite djece računaju kao dvije obitelji s osam članova (dvije četveročlane obitelji), pri čemu oni mogu živjeti u zajedničkom kućanstvu ili pak odvojeno (npr. ukoliko je sin živio u ženinoj kući). Stoga je broj obitelji prikazan u Tablici 3 veći od broja obitelji u crkvenim izvorima.

Međutim, treba napomenuti da u navedenom prikazu nisu uzete u obzir kratkotrajne migracije većeg opsega između kopna i otoka u vrijeme turskih napada tijekom 16. i 17. stoljeća. Kako su za vrijeme kandijskog rata mletačke vlasti god. 1648. naredile Drvenčanima da ne smiju stanovati u Vinišćima na kopnu³⁴ moguće je da god. 1650., kada prema genealoškoj analizi Vinišća imaju 36 obitelji i 145 žitelja, u selu nije bilo stanovnika, no oni su se vratili neposredno nakon prestanka ratnih opasnosti. Turci su tijekom 16. i 17. stoljeća često napadali Marinu i Vinišća, odvođeći pri tome stanovništvo u ropstvo, što je zacijelo rezultiralo migracijama ne samo na otok Drvenik već i u druge dijelove Dalmacije i Bosne, odnosno tadašnjeg turskog područja. Tako npr. Katarina Mlačić, ud. Ivanova, u oporuci god. 1577. spominje sina Luku koji je *stato fatto schiauo dalli Turchi*,³⁵ Stjepan Matulj god. 1669. određuje za nasljednike nakon smrti svoje žene djecu pok. Mate Dučića ukoliko se vrate iz Turske³⁶ a Juraj Mlačić u svojoj oporuci sastavljenoj u Trogiru 26. siječnja 1700. navodi da su nakon razaranja Marine Turci zarobili njegovog sina Ivana u Vinišćima (*fatto schiauo da Turchi a Vinischia*)³⁷ te u vrijeme pisanja oporuke ne zna da li je sin živ i gdje se nalazi.

Prestankom turske opasnosti početkom 18. stoljeća učestale su migracije s otoka u Vinišća te se u razdoblju od god. 1725. do 1750. stanovništvo povećalo za oko 50% (oko 170 stanovnika). U to je vrijeme Tadija Pažanin (* 1661. + prije 1744.) dao izgraditi i crkvu u naselju (god. 1727.)³⁸ te od tada na kopnu stalno živi veći broj stanovnika nego na otoku, gdje je bilo središte župe.

Porast stanovništva ovih prostora znatno je usporen u prvim desetljećima 19. stoljeća, kada su u Dalmaciji vladale teške gospodarstvene prilike. Velika glad god. 1817. usmrtila je oko 80 župljana (usp. Tablicu 2), a dvadesetak obitelji se početkom drugog desetljeća više ne spominje u matičnim knjigama i anagrafima. Stoga se može pretpostaviti da je vjerojatno oko 150 osoba tada odselilo iz župe sv. Jurja. Neke su osobe odselile na Šoltu te u Trogir i Split, no za većinu iseljenika prema do sada poznatim izvorima nije moguće utvrditi mjesto iseljenja.

Pored vrlo čestih migracija između tri naselja, najčešće motiviranih vjenčanjima, migracije iz ostalih krajeva većinom su bile pojedinačne, tj. doselila je samo jedna osoba ili obitelj (detaljni prikaz svih migracija rodova prikazan je u radovima o povijesnoj antro-

³⁴ P. ANDREIS, *Povijest grada Trogira*, sv. I, str. 278.

³⁵ PAZd. AT, kut. 48, sc. XLIII, 1, f. 31.

³⁶ PAZd. AT, kut. 55, sc. L, 4, f. 19.

³⁷ PAZd. AT, kut. 58, sc. LII, 2, f. 8.

³⁸ L. KATIĆ, *Povijesni podaci iz vizitacija trogirске biskupije u XVIII. stoljeću*, str. 286-7.

ponimiji ovog područja^{39,40,41}). Stoga veliki broj obitelji primarnim porijeklom potječe iz nekog drugog roda u istom lokalitetu te sekundarnim iz potonjeg roda u istom ili nekom drugom naselju župe sv. Jurja; manji broj obitelji porijeklom je izvan ovih područja. Tako npr. 15 obitelji Civadelića na Malom Drveniku primarnim porijeklom potječu iz roda Pavličeva, sekundarnim iz roda Miličića na otoku, a tercijarnim vjerojatno iz roda Miličić u Vinišćima koji je početkom 16. stoljeća doselio na otok. Ukoliko se podaci prikazu u smislu autohtonosti obitelji prema stogodišnjim razdobljima s obzirom na god. 1900. tada se za 97% stanovnika Malog Drvenika (274 osobe; 65 obitelji) može utvrditi da pripadaju autohtonom stanovništvu s obzirom na god. 1800., odnosno da je oko 61% stanovništva (172 osobe; 42 obitelji) autohtono s obzirom na god 1700. U Vinišćima je taj omjer s obzirom na god. 1800. oko 95% (948 osoba; 226 obitelji), odnosno oko 64% s obzirom na god. 1700. (635 osoba; 159 obitelji). Kako je relativno veliki broj obitelji doselio na Veli Drvenik tijekom 19. stoljeća (27), stanovništvo otoka ima najmanji udio autohtonog stanovništva s obzirom na god. 1800., tj. oko 73% (633 osobe; 139 obitelji), dok je taj omjer s obzirom na god. 1700. oko 53% (456 osoba, 97 obitelji). Najveći udio u doseljenom stanovništvu imaju upravo obitelji rodova koji potječu iz druga dva naselja u župi.

Promatrajući tri naselja kao zasebnu cjelinu može se ustvrditi da je oko 91% stanovništva god. 1900. autohtono s obzirom na 17. stoljeće (1954 osobe; 445 obitelji) te da svega oko 9% stanovništva pripada 17 rodovima koji su doselili pretežito iz bliže okolice: 4 iz Trogira, 2 s otoka Šolte, iz Marine i Bristivice te po 1 rod iz Sevida, Segeta i Ljubitovice. Jedan je rod doselio iz Sitnog a porijeklo 3 roda nije moguće utvrditi. U ovoj je analizi pretpostavljeno da svi članovi obitelji, uključujući i žene, pripadaju stacionarnom stanovništvu (migracija žena analizirana je u poglavlju o nupcijalitetu).

Pomoću genealoške metode utvrđen je sljedeći ukupni broj stanovnika u sva tri naselja: god. 1750. 1014 osoba, god. 1775. 1171 osoba, god. 1800. 1159 osoba te god. 1825. 1073 osoba. Ukupni broj rođene djece (o potpunosti matičnih knjiga usp. poglavlje o natalitetu) u odgovarajućim razdobljima je: 1751.-1775. 965 djece, 1776.-1800. 777 djece te u razdoblju od god. 1801. do god. 1825. svega 726 djece. S obzirom da nepotpuna sačuvanost matičnih knjiga umrlih onemogućuje određivanje stope prirodnog prirasta u 18. stoljeću, podaci za 19. stoljeće (izračunati uz pretpostavku da je potpunost matice rođenih i umrlih podjednaka) prikazani su u Tablici 4.

³⁹ M. ANDREIS, Povijesna antroponimija Malog Drvenika do godine 1900., *Vartal*, God. IV, broj 1-2/1995, str. 57-106.

⁴⁰ M. ANDREIS, *Stanovništvo Vinišća - povijesna antroponimija do god. 1900.*, Matica Hrvatska Trogir, Trogir 1998.

⁴¹ M. ANDREIS, *Stanovništvo Velog Drvenika - povijesna antroponimija do god. 1900.*, *rukopis*, Zagreb 1998.

Tablica 4. Stopa prirodnog prirasta (%) Malog Drvenika, Velog Drvenika i Vinišća u 19. stoljeću.

	1801.-1825.	1826.-1850.	1851.-1875.	1876.-1900.
M. Drvenik	4,9	10,2	20,2	15,9
V. Drvenik	2,2	6,3	14,7	17,2
Vinišća	4,5	6,7	6,6	11,5
UKUPNO	3,9	6,8	11,2	14,4

Ukupna stopa prirodnog prirasta za tri naselja raste tijekom stoljeća te je u usporedbi s otokom Šoltom (8,5 u razdoblju 1826.-1850., 16,8 u razdoblju 1851.-1875. i 17,8 u razdoblju 1876.-1900.)⁴² oko 20% manja. Vrijednosti stope prirodnog prirasta su npr. 9,9 za kotar Split u razdoblju 1842.-1844. te 9,4 za cijelu Dalmaciju u razdoblju 1841.-1845., odnosno svega 3,0 u razdoblju 1846.-1850.⁴³ kada je niska stopa prirodnog prirasta posljedica velike smrtnosti god. 1848. od boginja i drugih zaraznih bolesti u većem dijelu Dalmacije. Iako mala, pozitivna vrijednost stope prirodnog prirasta početkom 19. stoljeća također ukazuje da je iseljavanje uz veliku glad god. 1817. glavni razlog pada ukupnog broja stanovnika s 1159 god. 1800. na 1073 god. 1825., s najvećim učinkom u Vinišćima. Unutar župe sv. Jurja uočava se razlike između pojedinih naselja, te je stopa prirodnog prirasta najveća na Malom Drveniku u razdoblju od god. 1801. do 1875. posebice od god. 1826.

Nadalje, jedan od pokazatelja ukupnog kretanja stanovništva jest omjer broja stanovnika god. 1900. i god. 1857. Njegova je srednja vrijednost za jadranske otoke 1,30 a za otoke splitskog gravitacijskog područja 1,50 (Šolta 1,87; Brač 1,53 te Hvar 1,42).⁴⁴ Najmanji naseljeni otok splitskog gravitacijskog područja je Mali Drvenik koji ujedno ima i najveći omjer stanovništva god. 1900. i 1857.: 2,03. Uz ispravne podatke o broju stanovnika god. 1900. taj je omjer za Veli Drvenik 1,82 (uzimajući podatke iz službenih popisa iznosio bi svega 1,58). Podaci za naselje na kopnu (Vinišća) mogu se procijeniti na temelju podataka iz god. 1850. te prirodnog prirasta u razdoblju 1851.-1875. na oko 730 što rezultira omjerom od oko 1,35 (prema službenim popisima ta bi vrijednost iznosila svega 0,99).

⁴² M. ANDREIS, Stanovništvo otoka Šolte do god. 1900. (HAZU/rukopis 1986).

⁴³ Pri izračunavanju demografskih pokazatelja korišteni su podaci: (a) Tafeln zur Statistik der Österreichischen Monarchie für das Jahr 1841-1857. i (b) Statistica della Dalmazia edita della Giunta Provinciale, Zara 1862.

⁴⁴ *Jadranski otoci, grada o problemima zaostajanja i putovima razvoja*, Ekonomski institut, Zagreb 1963, str. 58, 61.

Doprinos demografskih pokazatelja Malog Drvenika ukupnim pokazateljima triju naselja vrlo je mali (na njemu živi oko 10% stanovništva), kao što je i mali doprinos pokazatelja sva tri naselja unutar splitskog kotara ili cijele Dalmacije (god. 1850. u ovim je naseljima živjelo oko 0.3% stanovništva Dalmacije). Stoga navedeni pokazatelji ukazuju na nužnost demografske analize na razini svakog pojedinog naselja (ili pak grupacije stanovništva) jer se jedino na taj način mogu utvrditi specifičnosti svakog pojedinog lokaliteta, posebice onih naselja s relativno malim brojem stanovnika čiji su doprinosi u sumarnim pokazateljima širih regija zanemarivi i neprepoznatljivi.

2. Struktura stanovništva

S obzirom da stanovništvo u svojoj ukupnosti nije jednostavan zbroj pojedinaca koji ga sačinjavaju, njegova struktura prema bilo kojem obilježju daje sliku samo o parcijalnim strukturama stanovništva.⁴⁵ Neki pokazatelji biološke (demografske) strukture prikazani su u poglavljima o natalitetu, nupcijalitetu i mortalitetu, a u ovom poglavlju analizirana je društveno-gospodarstvena struktura stanovništva, tj. struktura prema djelatnosti, zanimanju i vjeroispovjesti.

Stanovništvo triju naselja pretežito je težačko, dok se ribarstvom bavio manji dio pučanstva. Podaci o strukturi stanovništva nalaze se u matičnim knjigama od god. 1825. dok su u prethodnim razdobljima s naznakom zanimanja zabilježeni u pravilu samo obrtnici (majstori, meštri - s titulama *m(ag)istro* i *magister* - uglavnom bez pobliže naznake zanimanja) te crkvena lica i seoski dužnosnici. S obzirom na vjeroispovjest svi su žitelji ovih naselja rimokatolici, izuzev rudara Heinricha/Henrika Hartunga, koji je bio evangelik.

Medu prvim poznatim obrtnicima u ovim prostorima spominju se god. 1606. kovač Mate pok. Andrije (bez prezimena), god. 1613. bačvar Antun (bez prezimena) te kamenorezac (*tagliapiera*) Antun Grego (*Girecus*, + prije 1644.), porijeklom Grk, koji je doselio s otoka Brača (njegovim zanimanjem motivirano je prezime roda Pijerov); njegov sin Kristofor (+ prije 1655.) također je bio obrtnik. Većina obrtnika koji su pripadali stacionarnom stanovništvu ovih naselja pretežito su doseljenici: Šibenčanin Baltazar Kumanović (+ prije 1668; također se spominje i u Marini), Kotoranin Vicenco (krojač: + između 1643. i 1662; rodonačelnik roda Viskov), kovač Mihovil iz Marine (* oko 1625. + 1695; rodonačelnik roda Rušinović II) i njegov sin Mate (* 1671. + prije 1726.) te Trogiranin Deziderij Zečić/Sitis (* oko 1630. + poslije 1700.). Medu domaćim obrtnicima zabilježen je na Malom Drveniku Mate Jakotin (1640.-1704.).

Nekolicina obrtnika ne pripada stacionarnom stanovništvu župe sv. Jurja, no njihovo relativno često kumovanje prilikom vjenčanja i krštenja ukazuje da su izvjesno vrijeme živjeli na ovim prostorima, kao npr. Trogiranin (?) Toma Ljubetić (1601.), Nikola

⁴⁵ Alica WERTHEIMER-BALETIĆ, *Demografija*, Sveučilište u Zagrebu, 1982, str. 218-219.

Mogilić (1622.-1645.) kovač Antun Mlinarić (1622.-1645.), Antun Milanković iz Krete (1647.) i Šibenčanin Nikola Šimata (1667.-1673.).

Tijekom 18. stoljeća zabilježeni su na otocima sljedeći obrtnici: Mlečanin Andrea Zuchella/Cukela (+ oko 1721.) i njegov sin Ivan (* oko 1690 + 1756.), Juraj Kovač/Rušinović (* 1680. + poslije 1737.), Ivan Vuletin (* oko 1702 + 1772) te kovač Jakov Trbuško /Milanović iz Splita (* oko 1717 + poslije 1779.). God. 1727. crkvu u Vinišćima gradi majstor Gianbattista Pisenti iz Bergama pri čemu je klesarske radove izvršio mještanin Ivan Pažanin (* oko 1682. + 1761.) iako nije bio profesionalni klesar.

Otok Drvenik bio je pod upravom trogirске općine koja ga je davala u zakup trogirskim plemićima. Kada je god. 1639. otok prodan zadarskim plemićima (Lantana, Califfi, Soppe, Borgo) zakupnici su i dalje bili trogirski plemići i posjednici/trgovci. Franjo Kvarantan (* približno 1780.) i Jakov Tironi (* približno 1760.) kao zakupnici sve su češće živjeli na otoku te su se početkom 19. stoljeća tu stalno i naselili, a njihovi su potomci zabilježeni kao posjednici i trgovci. Zadarski su plemići početkom 19. stoljeća prodali svoj dio otoka trogirskom posjedniku Lovri Buriću, kojega je naslijedio Ivan Andrija Moretti (1779.-1871.), muž njegove mlade kćerke Antice Petrice (* 1804.), te njihov sin Kristofor Moretti (1826.-1913.), za kojega se prilikom smrti u Trogiru navodi da je rođen i nastanjen u Trogiru. Ovi su vlasnici otoka pretežito živjeli u Trogiru iako su imali i svoju kuću na otoku (u anagrafu župe sv. Jurja god. 1875. Kristofor Moretti također je zabilježen i kao žitelj Drvenika). Obitelji Kvarantan i Tironi te Vicenco Gjeldum (1820.-1864.), muž Ivane Tironi, među prvima su u drugoj polovici 19. stoljeća otkupile zemlju od Morettija. Te su obitelji krajem 19. stoljeća zabilježene kao posjedničke.

Tijekom 19. stoljeća još je nekoliko rodova/obitelji doselilo iz Trogira, ali su i nadalje povremeno živjeli u Trogiru (relativno veliki broj krštenja i smrti članova ovih rodova zabilježen je u trogirskim matičnim knjigama). Među njima je Ivan/Zane Andrić (* 1803. + prije 1875.) zabilježen kao mornar i posjednik a njegova žena Ivana rod. Cicilijani (1808.-1895.) kao tkalja. Antun Sulešić (* 1785. + 1847.) spominje se kao kotlar, njegova žena Ursula rod. Koščina (* 1790.) kao posjednica a kćerke Nikolina (* 1809.) i Vicenca (* 1820.) kao tkalje. Tkalje su pretežito bile žene iz doseljenih trogirskih rodova, te su uz spomenute zabilježene također i Domenika, žena Ivana/Zane Tironija (1798.-1877.) i njene kćerke Ursula (* 1817.) i Viktorija (1819.-1867.).

Među pomorcima zabilježeni su na Velom Drveniku kapetan Juraj Rušinović (1759.-1832.) te, osim već spomeutog Ivana Andrića, mornari Jakov/Janko Kvarantan (1808.-1892.) i njegovi nećaci Ivan (1851.-1897.) i Rafael (* 1856.). Frane Radetić (1809.-1887.; također iz obitelji koja je živjela i u Trogiru), Jakov Meštović (1861.-1884.), Marko Rušinović (* 1876.) te Juraj Marić (* 1846.) iz Malog Drvenika. Kao pripadnici stacionarnog stanovništva Vinišća također su iskazani i svjetioničari otočica Murvice Dujam Novaković iz Vrlike (* 1859.) i Romeo Andrija Busanić iz Suska/Lošinja.

Jakov Čudina (* 1851.) zabilježen je kao kuhar, a krčmari su u drugoj polovici 19. stoljeća bili Antun Grkov iz Trogira na Velom Drveniku (1835.-1900.) i Filip Anđelić

(* 1854.) u Vinišćima.

Nikola Kvarantan (1811.-1872.), kovač na Velom Drveniku, od god. 1850. živi u Vinišćima, gdje su obrt naslijedili njegovi sinovi Ivan (* oko 1850. + 1895.) i Antun (* 1865.). Kraće vrijeme boravio je u župi sv. Jurja i kovač Fridrik Roman iz Gorice (1847.), a u Vinišća je doselio rudar Henrik Hartung (* oko 1815. + 1887.), porijeklom iz njemačkog vojvodstva Anhalt.

Među svećenicima koji su potekli iz rodova stacionarnog stanovništva zabilježeni su: (1) Filip Bašić (* oko 1694. + 1765.), koji se god. 1731. spominje kao kapelan; (2) Šimun Bašić (1726.-1799.), nećak Filipov, u razdoblju od god. 1771. do 1775. je župski namjesnik u Vinišćima, od god. 1776. do 1793. zamjenik župnika te od god. 1793. do 1798. župnik (takoder se spominje i kao rektor u razdoblju 1793.-1795.); (3) Božan Bašić, za kojeg se ne navodi da je porijekom iz župe Drvenik, bio je kapelan (1796.-1799.) i župski namjesnik (1798.-1800.); (4) Stjepan Bašić je u razdoblju od god. 1826. do 1829. bio zamjenik župnika (prema sačuvanim izvorima ne može se sa sigurnošću utvrditi da li posljednja dva svećenika pripadaju rodu Bašić iz Vinišća; na temelju analize osobnih imena pomoću računala ove bi se osobe mogle identificirati kao Božan (* 1752.), nećak Šimunov, i Stjepan (* 1787.), nećak Božanov); (5) Jakov Gjeldum (1848.-1886.) spominje se tijekom god. 1885. kao pomoćnik župnika.⁴⁶

Među pripadnicima seoske uprave zabilježeni su sljedeći glavari (gaštaldi, dvornici, harambaše): god. 1521. Grgur Miličić god. 1564.-1569. Marko Miličić kao gaštald Drvenika i Mate *Mlacenich* (=Mlačić) kao gaštald Vinišća, god. 1581. Ivan Dević, god. 1582. Ivan *Dehouich* (=Dević) kao gaštald Vinišća i Stjepan *Milich* (=Miličić?) kao gaštald Drvenika. Stjepan Miličić (+1607.) dulje je vremena obnašao dužnost dvornika te su njegovi potomci po njemu poprimili nadimak Dvornikov, često zabilježen i kao samostalno prezime. God. 1608. i 1613. zabilježen je kao gaštald njegov sin Jakov Miličić, od god. 1618. do 1622. Jakov Rušinović, god. 1634. Luka Zanetov, god. 1646. Ivan Juranović te god. 1655. Vuleta Pavličev. Pripadnici triju generacija roda Lučin (grana reč. Alfirić) bili su alfieri u Vinišćima: Lovro (* oko 1692 + 1760.), njegov sin Ivan (* 1730. + prije 1785.) i unuk Ivan (1751.-1785.); kao glavar sela zabilježen je Toma Pavić (1787.-1826.), a kao harambaša god. 1833. Mihovil Čapalija (* oko 1780. + 1840.).

Kao suci zabilježeni su god. 1582. Jakov Rušinović iz Vinišća i Stjepan Rušinović iz Drvenika, god. 1605. Jakov Miličić, god. 1618. i 1619. Jakov Zanetov i Nikola Grličić/Pažanin, god. 1630. Toma Skender i Ivan Juranović, god. 1634. Cvitan Grličić i Mihovil Prodanović reč. Prode, god. 1655. Ivan Juranović i Petar Rudan.

⁴⁶ I. PAŽANIN, Župnici župe Vinišća i Drvenik kroz povijest, *rukopis*.

3. Natalitet

Temeljni izvor pri utvrđivanju nataliteta, nupcijaliteta i mortaliteta jesu matične knjige, te o njihovoj potpunosti znatno ovisi preciznost analize. Međutim, dio matica dalmatinskih župa (uključujući i matice župe sv. Jurja) tijekom burne prošlosti uništen je ili zagubljen, a sačuvane matice nisu vodene uredno. Iako u vrijeme kontinuiranog vođenja nema vidljivih višemjesečnih razdoblja bez upisa, u pojedinim razdobljima sva krštena djeca zasigurno nisu upisana u knjige. Tako se nakon posljednjeg upisa krštenja u knjizi krštenih od 1867. do 1900. nalazi naknadno upisano 40 osoba rođenih u razdoblju od god. 1860. do god. 1873. Podaci o djeci koja nisu upisana u matice krštenih dobiveni su na temelju matica vjenčanih i umrlih, te je za razdoblje od god. 1826. do 1850. utvrđeno da nedostaje najmanje 35 osoba (oko 4% od 844 upisanih), a u razdoblju 1851.-1875. najmanje 30 osoba (manje od 3% od 1129 upisanih). Stoga se može pretpostaviti da je točnost podataka o natalitetu tijekom 18. stoljeća oko 90-95%, a tijekom 19. stoljeća povećava se na oko 94% do 98%. Podaci o stopi nataliteta za sva tri naselja prikazana su u Tablici 5.

Tablica 5. Stopa nataliteta (‰) Malog Drvenika, Velog Drvenika i Vinišća u 18. i 19. stoljeću.

	1751.- 1775.	1776.- 1800.	1801.- 1825.	1826.- 1850.	1851.- 1875.	1876.- 1900.
M. Drvenik	45,2	24,6	26,9	35,1	40,2	35,5
V. Drvenik	33,7	23,2	27,1	28,1	30,6	31,3
Vinišća	33,4	28,6	28,4	28,7	31,3	38,9
UKUPNO	35,3	26,7	28,0	29,1	32,1	35,6

Kao i u slučaju stope prirodnog prirasta, stopa nataliteta pokazuje kretanje analogno stopi nataliteta na otoku Šolti⁴⁷ s oko 20% manjom vrijednošću, pri čemu svako naselje pokazuje specifičnosti. Ukoliko se stopa nataliteta od 30‰ definira kao kritična,⁴⁸ zajedničko je obilježje svih naselja visoka stopa nataliteta polovicom 18. stoljeća, koja se naglo smanjuje krajem stoljeća (područje niske stope nataliteta) te nakon toga u pravilu postupno raste. Vrlo visoka stopa nataliteta (iznad 40‰) zabilježena na Malom Drveniku polovicom 18. i

⁴⁷ M. ANDREIS, Stanovništvo otoka Šolte do god. 1900. (HAZU/rukopis 1986).

⁴⁸ A. WERTHEIMER-BALETIĆ, *Demografija*, str. 95.

19. stoljeća, također je prisutna i na Šolti, gdje je njena vrijednost i krajem 19. stoljeća oko 43%.⁴⁹ Stopa nataliteta splitskog kotara i cijele Dalmacije početkom četrdesetih godina 19. stoljeća je oko 31%.⁵⁰ dok npr. u Dubrovniku u razdoblju 1757.-1810. iznosi 32,2%, a u razdoblju 1811.-1857. njena je vrijednost 27,7%.⁵¹

Udio blizanaca u Dalmaciji sredinom 19. stoljeća iznosi oko 2,5 na 100 živorođenih,⁵² na otoku Šolti od god. 1826.-1900. oko 1,8 za 100 živorođenih,⁵³ što je nešto manje od vrijednosti za tri promatrana naselja gdje tijekom 19. stoljeća njihov udio iznosi oko 1,9% (najveći je udio u Vinišćima (2,00%) i na Velom Drveniku (1,98%) a najmanji na Malom Drveniku (1,14%)). Među parovima koji su do god. 1900. mogli doživjeti zrelost obje su osobe doživjele zrelost u 8 od 25 slučajeva, a u 4 slučaja samo je jedan blizanac doživio zrelu životnu dob (među blizancima su također uračunati i troje muške djece rodene u jednom porodu 8. veljače 1842. na Velom Drveniku, koji su neposredno po rođenju umrli). Način vođenja matičnih knjiga prema abecedi krštenika u jednom razdoblju 18. stoljeća onemogućuje precizno utvrđivanje udjela blizanaca u tom stoljeću jer zapisi datuma i osobnih imena u nekoliko spornih slučajeva nisu dovoljno precizni.

Broj vanbračne djece rodene tijekom 19. stoljeća iznosi 2,9%, što je približno jednako prosjeku Dalmacije sredinom stoljeća (oko 3%; prosjek monarhije je oko 10%).⁵⁴ Najmanji je uz razdoblje 1826.-1850. (2%) a najveći u razdoblju 1851.-1875. (3,7%). U 57 od 126 slučajeva (45%) otac je nepoznat, a u većem broju preostalih slučajeva roditelji su naknadno sklopili brak. U razdoblju od god. 1726. do 1750. nije zabilježeno niti jedno krštenje vanbračnog djeteta, te je ukupni prosjek za razdoblje 1726.-1800. oko 0,8% vanbračne djece.

Stopa maskuliniteta ne pokazuje definiranu ovisnost o naselju i vremenskom razdoblju već su razdoblja i lokaliteti u kojima je rođen manji broj muške djece u odnosu na žensku statistički raspodijeljeni. Ukupni manjak muške rodene djece nakon god. 1750. u cijeloj župi zabilježen je jedino u razdoblju 1826.-1850. (416 muške i 428 ženske djece), na Malom Drveniku u razdoblju 1751.-1775. (55 muške i 65 ženske djece), na Velom Drveniku u razdoblju 1876.-1900. (271 muške i 301 žensko dijete) te u Vinišćima u razdoblju 1826.-1850. (213 muških i 239 ženske djece).

⁴⁹ M. ANDREIS, Stanovništvo otoka Šolte do god. 1900. (HAZU¹/rukopis 1986).

⁵⁰ Usp. bilj. 43.

⁵¹ Stjepan KRIVOŠIĆ, *Stanovništvo Dubrovnika i demografske promjene u prošlosti*, Zavod za povijesne znanosti JAZU¹ u Dubrovniku, Dubrovnik 1990, str. 76.

⁵² Usp. bilj. 43.

⁵³ M. ANDREIS, Stanovništvo otoka Šolte do god. 1900. (HAZU¹/rukopis 1986).

⁵⁴ Usp. bilj. 43.

Tablica 6. Sezonsko kretanje rođenja po mjesecima (%).

M. Drvenik

Razdoblje	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	Broj rođenja
1636.-1650.	-	-	-	-	6,7	13,3	6,7	6,7	20,0	33,3	-	13,3	15
1651.-1700.	9,1	3,4	9,1	3,4	4,5	6,8	4,5	6,8	13,6	15,9	13,6	9,1	88
1701.-1750.	8,5	2,8	11,3	7,0	7,0	11,3	8,5	4,2	12,7	7,0	12,7	7,0	71
1751.-1800.	11,7	7,4	9,6	7,4	6,4	7,4	8,0	8,0	9,0	12,2	5,9	6,4	188
1801.-1850.	5,1	9,0	10,9	16,0	7,7	7,1	5,1	5,1	7,7	9,6	7,7	9,0	156
1851.-1900.	10,1	7,6	5,7	8,2	6,0	5,4	7,6	8,4	11,2	11,4	10,1	8,2	367
Ukupno:	9,2	6,9	8,1	8,7	6,3	6,9	7,0	7,2	10,6	11,8	9,2	8,0	885

V. Drvenik

Razdoblje	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	Broj rođenja
1636.-1650.	6,7	6,7	5,6	12,2	6,7	7,8	2,2	11,1	7,8	14,4	7,8	11,1	90
1651.-1700.	11,0	9,7	9,7	7,7	4,3	5,7	5,7	4,7	10,3	10,7	8,7	11,7	300
1701.-1750.	9,6	7,4	3,3	6,0	4,7	9,3	8,0	5,5	10,2	11,0	13,2	11,8	364
1751.-1800.	9,2	7,9	8,6	10,7	4,8	6,9	6,4	8,5	11,9	9,3	9,2	6,6	579
1801.-1850.	12,2	9,5	7,5	7,6	6,9	6,9	6,7	7,5	8,2	10,4	6,4	10,4	550
1851.-1900.	10,4	7,3	7,2	6,8	7,3	4,6	7,7	6,0	10,0	11,2	9,2	12,0	969
Ukupno:	10,3	8,1	7,3	7,9	6,1	6,3	6,9	6,7	10,0	10,7	9,0	10,5	2852

Vinišća

Razdoblje	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	Broj rođenja
1636.-1650.	13,2	10,5	13,2	7,9	2,6	5,3	-	5,3	7,9	10,5	10,5	13,2	38
1651.-1700.	9,5	13,3	12,3	7,1	4,3	7,1	3,3	4,7	11,8	11,8	8,5	6,2	211
1701.-1750.	8,6	9,4	4,7	7,4	5,7	7,4	8,6	5,2	8,9	11,9	10,9	11,4	405
1751.-1800.	9,9	8,8	10,0	9,8	6,1	5,1	5,4	8,1	9,6	9,2	8,8	9,3	948
1801.-1850.	10,5	10,3	10,3	7,2	8,4	5,0	5,6	8,4	10,6	7,9	6,3	9,6	858
1851.-1900.	11,9	9,8	8,5	7,4	5,5	3,8	5,5	7,8	9,2	10,9	10,5	9,3	1435
Ukupno:	10,7	9,8	9,1	7,9	6,2	4,9	5,6	7,5	9,7	10,0	9,1	9,4	3895

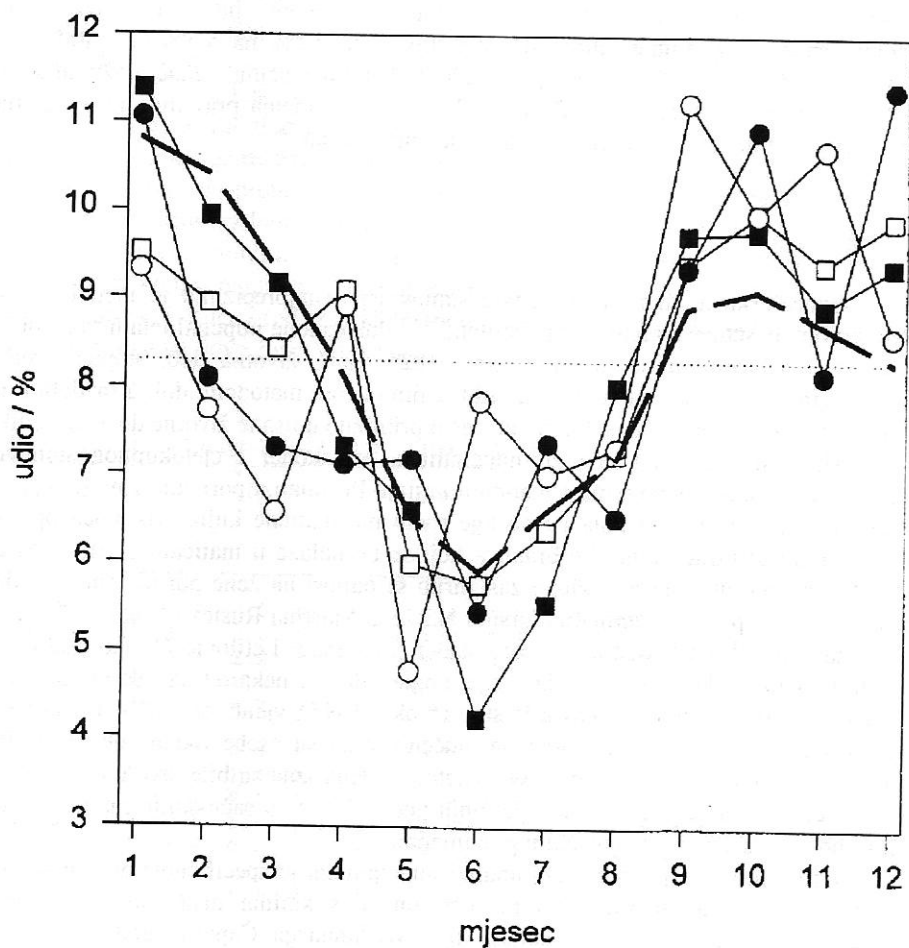
Tablica 6. (nastavak)

V. Drvenik, M. Drvenik i Vinišća													Broj ro- denja
Razdoblje	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	
1636.-1650.	7,2	7,9	6,6	9,2	6,6	7,9	2,6	9,2	9,9	14,5	7,2	11,2	152
1651.-1700.	10,1	9,9	10,7	6,8	4,3	6,6	4,6	5,1	11,2	11,7	9,3	9,3	605
1701.-1750.	9,0	8,0	4,6	6,7	5,5	8,8	8,3	5,3	9,7	11,1	11,9	11,1	848
1751.-1800.	9,9	8,4	9,6	9,8	5,7	6,0	6,0	8,2	10,2	9,5	8,7	8,0	1742
1801.-1850.	10,6	9,9	9,3	8,2	7,9	5,9	5,9	7,8	9,4	8,9	6,4	9,8	1570
1851.-1900.	11,2	8,6	7,7	7,3	6,2	4,3	6,5	7,2	9,8	11,0	10,0	10,1	2781
Ukupno:	10,4	8,9	8,3	8,0	6,2	5,7	6,2	7,2	9,9	10,4	9,1	9,6	7698

U Tablici 6 prikazan je pregled rođenja po mjesecima prema 50-godišnjim razdobljima koji, unatoč oscilacijama u pojedinim razdobljima i naseljima, pokazuje opće kretanje slično sezonskom kretanju rođenja u Dalmaciji izračunatom na relativnom velikom uzorku (oko 45000 djece rođene u razdoblju 1856.-1858.)^{55,56} s manjim brojem rođenja od godišnjeg prosjeka (8.3%) tijekom pet mjeseci (od svibnja do kolovoza; najviše djece rođeno je u siječnju i veljači a najmanje u lipnju - svega oko 6%). Udio rođenja po mjesecima tijekom 18. i 19. stoljeća za naselja Veli Drvenik i Vinišća, gdje je rođen relativno veliki broj djece za statističku obradu, prikazan je na Slici 1.

⁵⁵ M. ANDREIS, Stanovništvo otoka Šolte do god. 1900. (HAZU/rukopis 1986).

⁵⁶ Usp. bilj. 43.

Slika 1. Sezonsko kretanje rođenja: (○) V. Drvenik u 18. stoljeću, (●) V. Drvenik u 19. stoljeću, (□) Vinišća u 18. stoljeću, (■) Vinišća u 19. stoljeću ; crtkano je označen prosjek Dalmacije za razdoblje 1856.-1860.

Prikazani stoljetni prosjeci pokazuju postupna smanjenja, odnosno povećanja u pojedinim mjesecima (izuzev na Velom Drveniku u svibnju, studenom i prosincu). Tako se npr. na Velom Drveniku smanjuje udio rođenih u lipnju sa 7,9% na 5,5% (18. stoljeće), a u Vinišćima s 5,8% na 4,2% (19. stoljeće); udio rođenih u siječnju, veljači i ožujku kontinuirano se povećava tijekom stoljećâ. Sezonsko kretanje rođenja pravilnije je u usporedbi s npr. otokom Šoltom,⁵⁷ te znatno pravilnije od Dubrovnika.⁵⁸

4. Nupcijalitet

Genealoška analiza stacionarnog stanovništva najpreciznija je metoda povijesne demografije, posebice u analizi nupcijaliteta.^{59,60} Pokazatelje nupcijaliteta u razdoblju prije uvođenja tabelarnih matičnih knjiga god. 1825. (npr. životna dob, stupanj srodstva i bračno stanje zaručnika) moguće je utvrditi jedino ovom metodom, dok u razdoblju nakon god. 1825. metoda omogućuje korekciju često približno upisane životne dobi zaručnika.

Međutim, preciznu analizu nupcijaliteta, a također i cjelokupnog stanovništva otežava nedostatak i nepotpunost matičnih knjiga. Pri analizi porijekla i migracija žena u pojedinim razdobljima za koja ne postoje sačuvane matične knjige (pomoću oporuka je moguće rekonstruirati samo dio brakova koji se ne nalaze u maticama), dio žena čije je porijeklo naznačeno kao nepoznato zasigurno se odnosi na žene porijeklom iz ovih područja. Tako je npr. vrlo vjerojatno Ursula N., žena Martina Rušića (* oko 1687. + 1718.; vjenčana pribl. 1704.) identična osoba kao i (a) Ursula Letilović (* oko 1680.) ili (b) Ursula Puović (* oko 1690.), a također je moguće da je i neka od navedenih Ursula identična s Ursulom N., ženom Jakova Bašure (* oko. 1695.; vjenč. oko 1714.). Naime, analizom osobnih imena pomoću računala, uočeno je da su osobe rođene oko god. 1680. i 1690. jedine dvije osobe ovog relativno rijetkog imena koje su bile žive god. 1700. a koje se u navedenim obiteljima više ne spominju god. 1726. te u sačuvanim maticama ne postoji njihov zapis smrti s djevojačkim prezimenom.

Drugi problem pri preciznoj analizi nupcijaliteta je specifičnost ovih naselja da se osobe u zreloj dobi identificiraju pomoću imena s kojima nisu zabilježena prilikom krštenja.^{61,62,63} Tako su npr. u obitelji Ignacija/Januarija Čapalije god. 1784. i 1785.

⁵⁷ M. ANDREIS, Stanovništvo otoka Šolte do god. 1900. (HAZU/rukopis 1986).

⁵⁸ S. KRIVOŠIĆ, Stanovništvo Dubrovnika, str. 76-83.

⁵⁹ Paul A. BALONOFF Ed., Genealogical Mathematics, *Maison des Sciences de l'Homme*, Mouton-Paris-The Hague 1974.

⁶⁰ Bennett DYKE and Warren T. MORRILL Eds., Genealogical Demography, *Academic Press*, New-York-London-Toronto Sydney- San Francisco 1980.

⁶¹ M. ANDREIS, Povijesna antroponimija Malog Drvenika do godine 1900., *Vartal*, God. IV, broj 1-2/1995, str. 57-106.

⁶² M. ANDREIS, Stanovništvo Vinišća - povijesna antroponimija do god. 1900., Matica Hrvatska Trogir, Trogir 1998.

⁶³ M. ANDREIS, Stanovništvo Velog Drvenika - povijesna antroponimija do god. 1900., *rukopis*, Zagreb 1998.

krštene kćerke Franka i Barbara, a god. 1808. i god. 1819. vjenčane su kćerke Antica i Matija koje nisu upisane u matice krštenih. Na temelju podataka iz matice umrlih ove bi osobe trebale biti rođene god. 1789, odnosno god. 1776, što zasigurno nisu točni podaci, no ne može se utvrditi da li su posljednje dvije osobe identične s osobama rođenim god. 1784., odnosno 1785., te koja je njihova ispravna identifikacija. Stoga podaci o životnoj dobi zaručnika u ovakvim slučajevima nisu uzeti u obzir kako bi se izbjegle netočnosti prilikom statističke obrade relativno malih uzoraka.

Unatoč navedenim problemima, analiza nupcijaliteta pomoću računala otkriva niz pokazatelja iz proteklih razdoblja do kojih nije moguće doći isključivo analizom podataka koji su navedeni u matičnim knjigama. Među pokazateljima koji se mogu direktno izračunati iz matičnih knjiga najprecizniji je sezonsko kretanje vjenčanja, koje je za sva tri naselja prikazano u Tablici 7 (od god. 1872. vjenčanja stacionarnog stanovništva bilježe se i u matičnim knjigama nove župe Vinišća).

Tablica 7. Sezonsko kretanje vjenčanja po mjesecima (%).

Razdoblje	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	Broj bra- kova
1637.-1650.	31,8	4,5	0,0	0,0	4,5	4,5	4,5	9,1	0,0	22,7	18,2	0,0	22
1651.-1675.	7,7	5,1	2,6	2,6	8,5	1,7	2,6	1,7	5,1	30,8	30,8	0,0	117
1676.-1700.	14,1	4,4	2,2	3,7	3,0	8,1	3,0	2,2	0,0	28,9	28,9	0,7	135
1701.-1725.	8,9	3,3	1,1	3,3	2,2	1,1	2,2	1,1	2,2	40,0	34,4	0,0	90
1726.-1750.	5,4	4,8	0,7	0,7	3,4	2,0	2,7	2,7	4,8	38,1	34,7	0,0	147
1751.-1775.													
1776.-1800.	6,5	4,5	0,5	2,0	2,5	4,0	3,0	3,5	5,0	15,4	50,7	2,5	201
1801.-1825.	14,7	11,1	1,6	3,7	6,3	5,8	5,8	3,7	3,2	4,2	37,9	2,1	190
1826.-1850.	8,6	14,7	2,2	1,3	2,2	3,9	5,2	2,2	5,6	14,2	37,1	3,0	232
1851.-1875.	9,7	17,6	1,0	2,1	5,2	3,8	1,4	2,4	9,7	19,0	28,0	0,0	289
1876.-1900.	10,8	21,6	0,3	6,1	6,4	3,5	3,2	2,3	4,7	15,5	23,4	2,0	342
Ukupno:	10,0	12,0	1,2	3,0	4,6	3,9	3,3	2,6	5,0	20,0	33,0	1,4	1763

Vrijeme sklapanja braka dijelom je određeno crkvenim zakonima a dijelom običajima pojedinih lokaliteta. Kao što je već ukazano na suštinske razlike između sezonskog kretanja vjenčanja na Šolti i nekim župama u Hrvatskoj,⁶⁴ tako postoje i razlike između pojedinih, geografski vrlo bliskih lokaliteta. Zajednička je osobina otoka Šolte i župe sv. Jurja značajni porast vjenčanja u veljači od 17. stoljeća do god. 1900. (u Grohotama od oko 10% na oko 39%).⁶⁵ Na Drveniku je udio vjenčanja u veljači do god. 1800. oko 4%, te u razdoblju od god. 1801. do 1900. kontinuirano raste od 11,1% do 21,6%. Najveća razlika u se-

⁶⁴ M. ANDREIS, Stanovništvo otoka Šolte do god. 1900. (HAZU/rukopis 1986).

⁶⁵ M. ANDREIS, Stanovništvo otoka Šolte do god. 1900. (HAZU/rukopis 1986).

zonskom kretanju vjenčanja između Šolte i Drvenika jest relativno veliki udio vjenčanja u prosincu tijekom 17. i 18. stoljeća na Šolti (oko 10%),⁶⁶ dok je na Drveniku do god. 1750. u prosincu sklopljen svega jedan od 511 brakova.

Uz ovaj prikaz također treba ukazati na značaj analize na razini svakog pojedinog naselja/župe pri čemu se dolazi do podataka koji su specifični upravo za istraživani lokalitet, a koji nisu prepoznatljivi u analizi širih regija. Tako su npr. razlike između ukupnih podataka za pojedine kotare u Dalmaciji manje od razlike između pojedinih lokaliteta unutar istog kotara. Kao primjer može se navesti analiza vjenčanja po mjesecima župe Donjeg Dicma u razdoblju 1826.-1850.⁶⁷ gdje je raspodjela vjenčanja po mjesecima bitno drugačija, te je u tri zimska mjeseca (prosinac, siječanj i veljača) sklopljeno 78% od ukupno 243 braka. Do godine 1840. vrlo je česta pojava da se na dan 26. prosinca svake godine sklapa i do desetak brakova, a od god. 1841. dan vjenčanja većeg broja parova je 7. ili 8. siječnja (god. 1843. 11 brakova, god. 1844. 17 brakova itd.).

Iako povijesno-demografska istraživanja ne mogu u potpunosti objasniti razloge određenim sezonskim kretanjima kako rođenja tako i vjenčanja, na koje je društvena sredina imala najveći utjecaj, izneseni podaci mogu poslužiti u povijesno-etnografsko-sociološkim istraživanjima koja bi mogla dati potpuniji odgovor na temeljna pitanja o razlozima vrijednosti i kretanja pojedinih demografskih pokazatelja.

Struktura brakova prema bračnom stanju, koja je prikazana u Tablici 8, znatno se razlikuje od one u Grohotama na otoku Šolti. Do podataka o bračnom stanju zaručnika moguće je doći isključivo pomoću genealoške metode, kao što ilustriraju sljedeći primjeri načina identifikacije osoba u matičnim knjigama:

(a) god. 1674. udaje se Magdalena, kći pok. Šimuna Svetinovića za Mihovila Vrančeva;

(b) god. 1681. udaje se Magdalena, kći pok. Šimuna Svetinovića za Ivana Stanića (*nije zabilježeno da je udovica Mihovila Vrančeva*);

(c) god. 1688. zabilježena je smrt Magdalene, kćerke Šimuna Svetinovića u dobi od 30 god. (*nije zapisano da je žena Ivana Stanića - župnik tada za roditelje ne navodi da li su u vrijeme upisa u matice mrtvih*);

(d) god. 1689. ženi se Ivan Stanić s Ivanom Rušić (*nije zabilježeno da je udovac*).

⁶⁶ M. ANDREIS, Stanovništvo otoka Šolte do god. 1900. (HAZU/rukopis 1986).

⁶⁷ M. ANDREIS, Stanovništvo Donjeg Dicma u 19. stoljeću, *rukopis* u pripremi (na temelju analize baze vitalnih podataka na osobnom računalu).

Tablica 8. Struktura brakova prema bračnom stanju (%).

Razdoblje	M neož.	M ud.	M neož.	M ud.	Ukupno	Ukupno	Ukupno
	+ Ž neud.	+ Ž neud.	+ Ž ud.	+ Ž ud.	M udovci	Ž udovice	brakova
1651.-1675.	79,5	15,4	5,1	0,0	15,4	5,1	117
1676.-1700.	74,1	20,0	3,0	3,0	23,0	5,9	135
1701.-1725.	74,4	13,3	3,3	8,9	22,2	12,2	90
1726.-1750.	74,1	12,2	8,2	5,4	17,7	13,6	147
1751.-1775.							
1776.-1800.	78,1	13,4	2,5	6,0	19,4	8,5	201
1801.-1825.	72,6	13,2	7,4	6,8	20,0	14,2	190
1826.-1850.	74,6	15,5	4,7	5,2	20,7	9,9	232
1851.-1875.	77,9	12,5	5,5	4,2	16,6	9,7	289
1876.-1900.	76,6	12,0	6,7	4,7	16,7	11,4	342

U drveničkoj župi tijekom cijelog razdoblja od god. 1637. do 1900. oko tri četvrtine brakova sklapaju leđične osobe, dok je npr. u Grohotama udio leđičnih do god. 1750. oko 67%, u razdoblju 1751.-1800. oko 84% te zatim kontinuirano raste od 88% do 93%, tj. udio udovaca i udovica koji sklapaju brakove vrlo je mali.⁶⁸

Razdoblje između smrti bračnog druga i ponovnog sklapanja braka određeno je za one brakove kod kojih su poznati točni datumi oba vitalna događaja (Tablica 9).

Tablica 9. Razdoblja između smrti bračnog druga i ponovnog sklapanja braka (%).

Razdoblje		----17-18.st.--		-----19.st.----	
god.	mjes.	M	Ž	M	Ž
-	0	2,6		3,4	
-	1	2,6		6,1	
-	2	10,5		10,6	0,9
-	3	21,1		5,6	4,6
-	4	10,5		6,7	1,9
-	5	10,5	10,0	5,6	3,7
-	6	2,6	10,0	3,4	1,9
-	7	2,6	10,0	3,4	1,9
-	8	2,6		4,5	3,7
-	9	2,6		2,2	0,9
-	10		10,0	2,8	
-	11			5,6	0,9
1		21,1	20,0	14,5	19,4
2		2,6	10,0	7,8	16,7
3		2,6	10,0	5,6	13,9
4				3,4	5,6
5-9		2,6	10,0	7,2	15,7
10-15		-	-	1,6	7,4
16>		2,6	10,0	-	0,9
Ukupno brakova:		38	10	179	108

⁶⁸ Podaci iz bilj. 31 dopunjeni dodatnom analizom baze podataka stacionarnog stanovništva otoka Šolte na osobnom računalu.

Iako je broj brakova na temelju kojih je sačinjena analiza tijekom 17. i 18. stoljeća relativno mali (38 za muškarce i svega 10 za žene), rezultati analize ukazuju da je razdoblje između smrti bračnog druga i ponovnog sklapanja braka tijekom 19. stoljeća kraće u odnosu na prethodna stoljeća, kako za udovce tako i za udovice. Tijekom 17. i 18. stoljeća oko 68% udovaca te 4 od 10 udovica sklopilo je brak unutar 365 dana po smrti bračnog druga; u 19. stoljeću udio udovaca koji sklapaju brak u navedenom razdoblju je oko 60% a udovica oko 20%. Udovci sklapaju novi brak počevši od nekoliko dana nakon ženine smrti - najčešće nakon 2-3 mjeseca, dok žene u sljedeći brak ne ulaze prije 5 mjeseci (17. i 18. stoljeće), odnosno 2 mjeseca (19. stoljeće) po smrti supruga.

O dobi zaručnika ovisi fertilitet braka, te je ona jedan od važnijih pokazatelja nupcijaliteta. Do ovog pokazatelja u razdobljima prije uvođenja tabelarnih matičnih knjiga moguće je doći isključivo primjenom genealoške metode. Prosječne dobi zaručnika po 25-godišnjim razdobljima za dva od pet mogućih tipova brakova s obzirom na bračno stanje zaručnika prikazane su u Tablici 10 (prikaz sklopljenih brakova prema dobi zaručnika nalazi se u Prilozima 2 i 3)

Tablica 10. Udio dobnih grupa zaručnika prema 25-godišnjim razdobljima (%).

Razdoblje	(a) svi brakovi - muškarci									Broj brakova
	do 20	20-24	25-29	30-34	35-39	40-45	45-50	50-54	Medijan	
1676.-1700.	17,3	32,7	17,3	14,4	10,6	1,9	1,0	4,8	25,0	104
1701.-1725.	11,0	35,4	26,8	8,5	2,4	4,9	3,7	7,3	25,7	82
1726.-1750.	11,8	32,4	28,7	11,0	6,6	2,9	2,2	4,4	26,0	136
1776.-1800.	4,8	29,6	32,8	9,7	11,3	2,2	3,2	6,5	27,4	186
1801.-1825.	15,8	26,6	22,6	9,0	6,2	6,8	6,2	6,8	26,8	177
1826.-1850.	3,5	18,9	36,4	17,1	8,3	5,7	4,8	5,3	28,8	228
1851.-1875.	1,4	23,3	31,9	21,2	9,0	5,2	5,2	2,8	29,0	288
1876.-1900.	1,2	29,5	40,6	11,1	6,4	4,7	2,0	4,4	27,4	342

Razdoblje	(b) prvi brakovi obaju zaručnika - muškarci									Broj brakova
	do 20	20-24	25-29	30-34	35-39	40-45	45-50	50-54	Medijan	
1676.-1700.	23,1	38,5	17,9	14,1	5,1	1,3	-	-	23,5	78
1701.-1725.	14,8	47,5	27,9	6,6	1,6	1,6	-	-	23,8	61
1726.-1750.	13,7	38,2	33,3	9,8	3,9	1,0	-	-	24,7	102
1776.-1800.	6,1	36,5	36,5	10,1	9,5	0,7	0,7	-	26,0	148
1801.-1825.	21,3	33,1	27,6	10,2	3,9	2,4	1,6	-	24,4	127
1826.-1850.	4,7	24,6	43,9	16,4	5,8	1,2	2,9	0,6	27,4	171
1851.-1875.	1,8	27,7	37,1	23,7	6,2	2,7	0,9	-	27,8	224
1876.-1900.	1,5	36,3	48,1	9,5	3,1	0,8	0,4	0,4	26,3	262

(c) svi brakovi - žene

Razdoblje	do 20	20 -24	25 -29	30 -34	35 -39	40 -45	45-	Medi- jan	Broj bra- kova
1676.-1700.	37,3	40,2	16,7	3,9	2,0	-	-	21,6	102
1701.-1725.	26,8	32,9	20,7	8,5	6,1	2,4	2,4	23,5	82
1726.-1750.	26,6	44,6	12,9	5,0	5,0	1,4	4,3	22,7	139
1776.-1800.	10,3	40,0	24,0	14,3	5,1	5,1	1,1	25,0	175
1801.-1825.	17,8	35,1	25,9	8,6	4,6	3,4	4,6	24,6	174
1826.-1850.	12,6	41,6	28,6	9,1	3,5	2,6	2,2	24,5	231
1851.-1875.	12,5	41,9	27,7	11,4	3,5	1,4	1,7	24,5	289
1876.-1900.	16,4	48,5	20,8	6,1	2,0	4,1	2,0	23,5	342

(d) prvi brakovi obaju zaručnika - žene

Razdoblje	do 20	20 -24	25 -29	30 -34	35 -39	40 -45	45-	Medi- jan	Broj bra- kova
1676.-1700.	40,3	42,9	13,0	2,6	1,3	-	-	21,2	77
1701.-1725.	35,5	38,7	19,4	4,8	1,6	-	-	21,9	62
1726.-1750.	33,3	48,0	10,8	4,9	2,0	1,0	-	21,7	102
1776.-1800.	13,1	45,3	24,8	12,4	2,2	2,2	-	24,1	137
1801.-1825.	23,0	43,7	25,4	5,6	1,6	0,8	-	23,1	126
1826.-1850.	16,3	47,1	29,1	5,2	1,7	0,6	-	23,6	172
1851.-1875.	15,6	46,2	28,9	8,0	0,4	0,9	-	23,8	225
1876.-1900.	20,6	55,3	19,5	2,3	1,1	1,1	-	22,7	262

Izneseni podaci ukazuju da su zaručnici do polovice 18. stoljeća sklapali brak oko 1 do 2 godine mladi u odnosu na razdoblje od god. 1776. do 1900. Pored prosječne dobi važan pokazatelj su i udjeli pojedinih dobnih grupa, na temelju kojih se medijan i izračunava (prosječna dob od 25.0 godina pokazuje samo da je polovica zaručnika starija od te dobi, no ne donosi informaciju o raspodjeli dobnih grupa). Ovi pokazatelji, specifični za svako naselje, mijenjaju se tijekom vremena pa je tako npr. u Grohotama na otoku Šolti u prvoj polovici 18. stoljeća svaka četvrta zaručnica bila mlada od 20 godina, a u razdolju od god. 1826. do 1850. skoro svaka trideseta (3,6%).⁶⁹ Zaručnici promatranih naselja su u usporedbi s Grohotama prosječno oko 2 godine mladi, a zaručnice oko 1 godinu. Međutim, udio osoba koje vrlo mlade sklapaju brak (mlade od 20 godina) na Drveniku je i Vinišćima znatno veći nego u Grohotama, što je primijetio i trogirski nadbiskup Didak Manola prilikom vizitacije Drvenika god. 1756. ("*Drvenčani, čim dospiju do mladosti, žene se, ...*").⁷⁰ Udio zaručnika mladih od 20 godina do polovice 18. stoljeća je veći od 11% (u 17. stoljeću iznosi oko 17%), dok je npr. u Grohotama oko 4,5% (u 17. stoljeću oko 7,7%), te

⁶⁹ M. ANDREIS, Stanovništvo otoka Šolte do god. 1900. (HAZU/*rukopis* 1986).

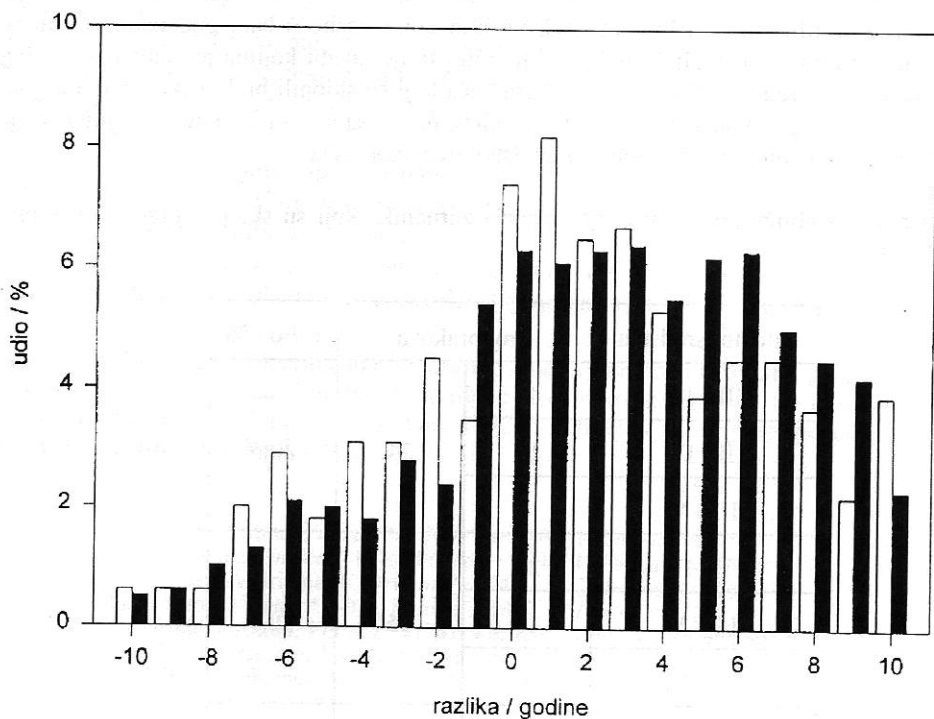
⁷⁰ L. KATIĆ, Povijesni podaci iz vizitacija trogirke biskupije u XVIII. stoljeću ..., str. 283.

krajem 18. stoljeća iznosi 4,8% (u Grohotama 2,2%). Tijekom 19. stoljeća u Grohotama niti jedan zaručnik nije bio mlađi od 20 godina, dok se od god. 1826. na Drveniku i Vinišćima njihov udio smanjuje s 3,5% na 1,2%. U razdoblju 1801.-1825. kada je došlo do većih demografskih poremećaja uvjetovanih gladu (povećana stopa mortaliteta i iseljavanja), zabilježen je izuzetno veliki udio ove dobne grupe (oko 16% muškaraca i 21% žena). Iako podaci za Grohote ne postoje, slična pojava uočena je u Srednjem Selu na Šolti (sklopljeno je 29 brakova a udio zaručnika mladih od 20 godina je 10,3%; u kasnijim razdobljima također niti jedan zaručnik nije bio mlađi od 20 godina).⁷¹

S obzirom da na Drveniku i u Vinišćima relativno velik udio udovaca/udovica sklapa brak, udio dobne grupe najmlađih zaručnika prilikom sklapanja prvih brakova ukazuje na stvarnu prosječnu dob prilikom stupanja u brak. Udio zaručnika mladih od 20 godina do polovice 18. stoljeća je veći od 13% (u 17. stoljeću iznosi oko 23%), te krajem 18. stoljeća iznosi oko 6%. Početkom 19. stoljeća udio ove dobne grupe je oko 21%, u razdoblju od god. 1826. do 1850. iznosi 4,7% te se u drugoj polovici stoljeća smanjuje s 1,8% na 1,5%.

Dobna razlika između zaručnika i zaručnica izračunata je kao medijalna vrijednost na temelju analize 489 brakova tijekom 17. i 18. stoljeća, odnosno 1022 braka u 19. stoljeću, a udio pojedinih grupacija zaručnika prema jednogodišnjim intervalima prikazan je na slici 2.

⁷¹ M. ANDREIS, Stanovništvo otoka Šolte do god. 1900. (HAZU/rukopis 1986).

Slika 2. Razlika u starosnoj dobi između zaručnika i zaručnica tijekom 17. i 18. stoljeća (bijeli stupci) i 19. stoljeća (ispunjeni stupci) prema jednogodišnjim razredima (%)

Razlika je u prosjeku je veća za jednu godinu u 19. stoljeću (4.6 godina) u odnosu na 17. i 18. stoljeće (3,4 godine), a udio zaručnika koji su više od 20 godina stariji ili mlađi od zaručnice u cijelom je razdoblju podjednak i iznosi oko 4%, odnosno 0,2%. Udio grupe parova u kojima je zaručnik od 11 do 20 godina mlađi i zaručnice smanjuje se s 2,7% na 1,9% u 19. stoljeću, a skupina parova u kojima je zaručnik od 11 do 20 godina stariji od zaručnice povećava se od 13,7% u 17. i 18. stoljeću na 15,4% u 19. stoljeću.

Ukoliko su podaci o precima poznati (u pojedinim slučajevima poznato je i do 15 generacija u najmanje jednoj od 32768 različitih, ili dijelom istih, linija) pomoću računala je moguće utvrditi stupanj krvnog srodstva bilo kojih osoba u bazi podataka. Na taj se način mogu izračunati različiti pokazatelji endogamije, među kojima je analiza najbližeg stupnja krvnog srodstva 234 zaručnika/zaručnica koji su sklopili brak u razdoblju od god. 1891. do 1900. prikazana u Tablici 11 (analizirani su samo oni brakovi u kojima oboje zaručnika pripadaju stacionarnom stanovništvu ovog područja).

Tablica 11. Najbliži stupanj krvnog srodstva zaručnika koji su sklopili brak u razdoblju 1891.-1900.

Stupanj srodstva	Broj brakova		Udio / %
III - III	8	24	20,5
III - IV	15		
III - V	1		
IV - IV	23	35	29,9
IV - V	11		
IV - VI	1		
V - V	26	44	37,6
V - VI	18		
VI - VI	9	13	11,1
VI - VII	4		
VII - VII	1	1	0,9
Ukupno:	117	117	100

Rezultati analize pokazuju da je, kao i na otoku Šolti, svaki brak sklopljen u posljednjem desetljeću 19. stoljeća - brak u srodstvu, pri čemu se stupanj srodstva kreće od III/III do VII/VII stupnja prema crkvenom pravu. U to je vrijeme crkveni zakon zabranjivao sklapanje brakova u srodstvu bližem od IV/IV stupnja, te su zaručnici za koje se utvrdio bliski stupanj krvnog srodstva trebali od crkvenih vlasti tražiti dozvolu za sklapanje braka

(zabrana se također odnosila i za srodstvo po tazbini). S obzirom da se u matičnim knjigama vjenčanih nalaze bilješke o oslobađanju određenih zapreka, potrebno je uvrstiti koji se udio stvarnih slučajeva nalazi zabilježen u maticama, odnosno da li se samo na temelju podataka iz matica može zaključivati o stupnju endogamije. Naime, i sami mladenci, kao ni mještani i župnici, nisu uvijek znali da li su njihova 64 pretka različita, odnosno, da li su možda u krvnom srodstvu IV/IV stupnja. Tako je npr. prilikom jednog vjenčanja god. 1898. na Drveniku župnik zapisao: *po maticama mogli bi biti vjerenici u rodstvu dvostrukom, naime u IV i III/IV što nije bistro jer se dotični stipes ne može naći* (analiza predaka pomoću računala utvrdila je 30 umjesto 32 različita pretka četvrte generacije, tj. IV/IV stupanj krvnog srodstva). Primjer određivanja stupnja krvnog srodstva zaručnika, u kojemu je utvrđeno dvostruko srodstvo u III/III stupnju prikazan je u Tablici 12.

Tablica 12. Primjer utvrđivanja stupnja krvnog srodstva pomoću računala: prve četiri generacije predaka zaručnika kojima je utvrđeno dvostruko srodstvo u III koljenu prema crkvenom pravu (u razdobljima prije god. 1872. V. Drvenik kao mjesto vjenčanja odnosi se na župu u kojoj je sklopljen brak).

- └─ 32. Mlačić Mate, *Vinišća* *≈1740, ? +<1804, *V. Drvenik* ∞1765
- └─ 16. Mlačić Ivan, *Vinišća* * 1776, *Vinišća* + 1847, *V. Drvenik* ∞ 1799
 - └─ 33. Klarić Andrijana, *V. Drvenik* *≈1740, *V. Drvenik* ∞1765
- └─ 8. Mlačić Toma, *Vinišća* * 1800, *Vinišća* + 1847, *V. Drvenik* ∞ 1828
 - └─ 34. Anđelić Antun, *Vinišća* *≈1741, *Vinišća* + 1796, *V. Drvenik* ∞1760
 - └─ 17. Anđelić Margareta, *Vinišća* * 1781, *Vinišća* + 1864, *V. Drvenik* ∞ 1799
 - └─ 35. Vuletin Jakovica, *M. Drvenik* *c1739, *Vinišća* + 1789, *V. Drvenik* ∞1760
- └─ 4. Mlačić Antun, *Vinišća* * 1837, *V. Drvenik* ∞ 1863
 - └─ 36. Marušić Blaž, *Vinišća* * 1732, *Vinišća* + 1818, *V. Drvenik* ∞1750
 - └─ 18. Marušić Mihovil, *Vinišća* * 1765, *Vinišća* + 1817, *V. Drvenik* ∞ 1792
 - └─ 37. Pijerov Magdalena, *Vinišća* *c1730, *Vinišća* + 1787, *V. Drvenik* ∞1750
- └─ 9. Marušić Matija, *Vinišća* * 1805, *Vinišća* + 1878, *V. Drvenik* ∞ 1828
 - └─ 38. Čapalija Stjepan, *Vinišća* * 1720, *Vinišća* + 1785, *V. Drvenik* ∞ 1743
 - └─ 19. Čapalija Katarina, *Vinišća* * 1758, *Vinišća* + 1828, *V. Drvenik* ∞ 1792
 - └─ 39. Marić II Barbara, *Vinišća* * 1720, *V. Drvenik* ∞ 1743
- └─ 2. Mlačić Josip, *Vinišća* * 1873, *Vinišća* ∞ 1896
 - └─ 40. Kostović Marko, *Vinišća* *c1704, *Vinišća* +<1779, *V. Drvenik* ∞1744
 - └─ 20. Kostović Ilija, *Vinišća* * 1754, *Vinišća* + 1838, *V. Drvenik* ∞ 1786
 - └─ 41. Domaćin Katarina, *V. Drvenik* * 1713, *V. Drvenik* ∞1744
- └─ 10. Kostović Mate, *Vinišća* * 1805, *Vinišća* + 1840, *V. Drvenik* ∞ 1824
 - └─ 42. = 36. (Marušić)
 - └─ 21. Marušić Jelena, *Vinišća* * 1763, *Vinišća* + 1831, *V. Drvenik* ∞ 1786
 - └─ 43. = 37. (Pijerov)
- └─ 5. Kostović Matija, *Vinišća* * 1836, *Vinišća* + 1897, *V. Drvenik* ∞ 1863
 - └─ 44. Marić II Mate, *Vinišća* * 1745, *Vinišća* + 1825, *V. Drvenik* ∞1769
 - └─ 22. Marić II Ivan, *Vinišća* * 1772, *Vinišća* + 1854, *V. Drvenik* ∞ 1797
 - └─ 45. Pažanin Katarina, *Vinišća* * 1750, *Vinišća* + 1837, *V. Drvenik* ∞1769
- └─ 11. Marić II Ivana, *Vinišća* * 1798, *Vinišća* + 1854, *V. Drvenik* ∞ 1824
 - └─ 46. Mlačić Toma, *Vinišća* *c1734, *Vinišća* + 1774, *V. Drvenik* ∞1766
 - └─ 23. Mlačić Ana, *Vinišća* * 1773, *Vinišća* + 1841, *V. Drvenik* ∞ 1797
 - └─ 47. Dujmović Jelena, *V. Drvenik* *c1739, *Vinišća* + 1816, *V. Drvenik* ∞1766

Tablica 12. (nastavak)

- └ 48. Kostović Pavao, *Vinišća* *≈1733, *Vinišća* +<1790, *V. Drvenik* ∞1754
- └ 24. Kostović Ivan, *Vinišća* * 1755, *Vinišća* + 1818, *V. Drvenik* ∞ 1776
 - └ 49. Mlačić Ivana, *Vinišća* *c1737, *Vinišća* + 1817, *V. Drvenik* ∞1754
- └ 12. Kostović Stjepan, *Vinišća* *c1795, *Vinišća* + 1878, *V. Drvenik* ∞ 1818
 - └ 50. Pažanin Antun, *Vinišća* * 1726, *Vinišća* + 1817, *V. Drvenik* ∞c1749
 - └ 25. Pažanin Ivana, *Vinišća* * 1753, *Vinišća* + 1829, *V. Drvenik* ∞ 1776
 - └ 51. Sokolov I Margareta, *Vinišća* * 1726, *Vinišća* + 1785, *V. Drvenik* ∞c1749
- └ 6. Kostović Ivan, *Vinišća* * 1833, *Vinišća* + 1891, *V. Drvenik* ∞ 1865
 - └ 52. = 40. (Kostović)
 - └ 26. = 20. (Kostović)
 - └ 53. = 41. (Domaćin)
 - └ 13. Kostović Petrica, *Vinišća* * 1795, *Vinišća* + 1872, *V. Drvenik* ∞ 1818
 - └ 54. = 36. (Marušić)
 - └ 27. = 21. (Marušić)
 - └ 55. = 37. (Pijerov)
- └ 3. Kostović Andrijana, *Vinišća* * 1873, *Vinišća* ∞ 1896
 - └ 56. Bašić Nikola, *Vinišća* * 1725, *Vinišća* +<1796, *V. Drvenik* ∞c1764
 - └ 28. Bašić Ivan, *Vinišća* * 1765, *Vinišća* + 1829, *V. Drvenik* ∞ 1796
 - └ 57. Dučić Matija, *Vinišća* *≈1735, *V. Drvenik* ∞c1764
 - └ 14. Bašić Nikola, *Vinišća* * 1806, *Vinišća* + 1865, *V. Drvenik* ∞ 1846
 - └ 58. Mladin Mate, *V. Drvenik* * 1720, *M. Drvenik* + 1802, *V. Drvenik* ∞c1749
 - └ 29. Mladin Sima, *M. Drvenik* * 1772, *Vinišća* + 1836, *V. Drvenik* ∞ 1796
 - └ 59. Rušinović II Magdalena, *V. Drvenik* * 1731, *M. Drvenik* + 1796, *V. Drvenik* ∞c1749
 - └ 7. Bašić Cvita, *Vinišća* * 1848, *V. Drvenik* ∞ 1865
 - └ 60. = 32. (Mlačić)
 - └ 30. = 16. (Mlačić)
 - └ 61. = 33. (Klarić)
 - └ 15. Mlačić Justina, *Vinišća* * 1809, *Vinišća* + 1853, *V. Drvenik* ∞ 1846
 - └ 62. = 34. (Anđelić)
 - └ 31. = 17. (Anđelić)
 - └ 63. = 35. (Vuletin)

Podaci iz Tablice 11 pokazuju da je 46 parova (oko 39% brakova sklopljenih među stacionarnim stanovništvom) trebalo tražiti od crkvenih vlasti oslobađanje zapreke zbog krvnog srodstva (III/III, III/IV i IV/IV stupanj). S obzirom da je u matičnim knjigama vjenčanih zabilježeno svega osam dozvola vjenčanja nakon oslobađanja zapreke, potrebno je ukazati da bilješke u matičnim knjigama u pravilu nisu precizni izvor za analizu endogamije. U pojedinim slučajevima, kao npr. u župama Drvenik i Vinišća, ovakvom bi analizom bilo obuhvaćeno svega 22% stvarnih slučajeva. Genealoška je metoda i u ovom slučaju jedina metoda pomoću koje se može doći do podataka čija preciznost omogućuje valjano zaključivanje. No, treba napomenuti da je u ovoj analizi obuhvaćeno isključivo stacionarno stanovništvo triju naselja, te da postoji mogućnost da je u nekim slučajevima riječ i o bližem stupnju krvnog srodstva od utvrđenog. Naime, na primjeru analize analogne baze podataka koja obuhvaća otok Šoltu⁷² utvrđeno je više slučajeva rodbinske

⁷² M. ANDREIS, Genealogical demography of isolates, I, Ancestral analysis, *rukopis*.

povezanosti preko pripadnika stacionarnog stanovništva Splita i Kaštela, s kojima su Šoltani/Šoltanke relativno često sklapali brakove. Stoga je realno očekivati da je dio zaručnika u bližoj rodbinskoj vezi preko pripadnika stacionarnog stanovništva npr. Trogira, Marine ili Rogoznice, s kojima su Vinišćari i Drvenčani relativno često sklapali brakove.

Porijeklo žena stacionarnog stanovništva triju naselja, prikazano u Tablici 13, pruža informacije o stupnju endogamije ovog područja u širem vremenskom razdoblju (zbog djelomične sačuvanosti matica vjenčanih u razdobljima prije god. 1775. jedan dio sve većeg broja žena nepoznatog porijekla odnosi se na zaručnice iz ovog područja, no njihova identifikacija na temelju sačuvanih izvora nije moguća).

Tablica 13. Porijeklo žena stacionarnog stanovništva M. Drvenika, V. Drvenika i Vinišća (1776.-1900.).

Porijeklo žene	1776.- 1800.	1801.- 1825.	1826.- 1850.	1851.- 1875.	1876.- 1900.	1776.- 1900.
M. Drvenik, V. Drvenik i Vinišća	236	196	223	274	317	1246
nepoznato	11	6	1	-	-	18
Trogir	-	6	8	4	3	21
Rogoznica, Račice i Sevid	-	1	6	3	7	17
Marina	3	1	2	1	4	11
Seget	1	3	-	2	2	8
Primošten	-	1	1	-	2	4
Okruk	1	-	-	-	2	3
Komiža	-	3	-	-	-	3
12 ostalih naselja*	-	2	2	4	6	14
Ukupno brakova:	252	219	243	288	343	1345

*Bristivica, Grohote, Imotski, Kaštel Sućurac, Kijevo, Klادنjice, Labin, Osojnik, Pula, Vis, Vrgorac i Zadar.

Stupanj endogamije triju naselja promatranih kao cjelina vrlo je velik (stanovništvo je povezano brojnim rodbinskim vezama). U svim 25-godišnjim razdobljima, izuzev razdoblja od god. 1801. do 1825., kada je zabilježen niz demografskih poremećaja, oko 92-95% zaručnica također pripada stacionarnom stanovništvu (u spomenutom razdoblju udio žena iz ostalih naselja je 10,5%). Najveći broj žena koje i same nisu pripadnice stacionarnog stanovništva porijeklom je iz susjednih naselja (Trogir, Rogoznica/Račice/Sevid, Marina, Seget itd.). Naime, treba upozoriti da je analiza odnosa veličine naselja i udjela brakova sklopljenih unutar istog sela otoka Šolte ukazala na određene zakonitosti koje su, u kvalitativnom smislu, prisutne i u promatranim naseljima. U šoltanskim naseljima s oko 400 do 800 stanovnika oko 65-75% brakova je sklopljeno unutar sela, u naseljima s oko 200-400 stanovnika taj je raspon nešto širi (50-75%) dok je kod naselja s malim brojem stanovnika (do 200) taj raspon od 0% do 70%, posebice u razdobljima neposredno nakon nastanka naselja, kao npr. u Maslinici gdje nakon sklapanja brakova među malobrojnim doseljenicima slijedi pedesetak godina (dvije generacije) vjenčanja sa stanovništvom drugih naselja, zatim opet unutar sela itd.; stanovnici najvećeg naselja na otoku, Grohota, u razdoblju od god. 1876.-1900., kada je prosječni broj stanovnika iznosio oko 1150, sklopili su oko 90% brakova s djevojkama iz istog mjesta.⁷³

Stanovnici Malog Drvenika u razdoblju od god. 1776. do 1825., kada je na otoku živjelo prosječno oko 100 stanovnika, sklopili oko 55% brakova s djevojkama iz istog otoka. U razdoblju od god. 1826. prosječni se broj stanovnika povećava s oko 110 na 235, a udio žena porijeklom iz istog otoka kreće se oko 65-71% (više u odnosu na Maslinicu i Stomorsku - naselja sumjerljive veličine na otoku Šolti). Stanovnici Velog Drvenika u razdoblju od god. 1776. do 1825., kada je na otoku živjelo prosječno oko 400 stanovnika, sklopili oko 48% brakova s djevojkama iz istog otoka (manje u odnosu na naselja su mjerljive veličine na Šolti). U drugoj polovici 19. stoljeća, kada na otoku živi od 520 do 730 stanovnika, udio brakova sklopljenih s djevojkama iz istog otoka kreće se od 83-87%, što je više u odnosu na šoltanska naselja. Kada se broj stanovnika Vinišća kretao između 610 i 650 (razdoblje do god. 1850.), oko 66-79% žena potjecalo je također iz Vinišća. Porastom prosječnog broja stanovnika od 730 do 890 u drugoj polovici 19. stoljeća udio žena iz Vinišća kreće se oko 85%, što je također više u usporedbi sa šoltanskim naseljima slične veličine.

Također je analizirana i struktura brakova žena stacionarnog stanovništva obzirom na porijeklo bračnog druga, iako u ovom slučaju nije moguće precizno utvrditi ukupni broj sklopljenih brakova. Naime, iako se u dalmatinskim naseljima brakovi u pravilu sklapaju u rodnoj župi zaručnice, relativno veliki broj brakova zabilježen je u matičnim knjigama gradova kojima naselja gravitiraju, te u maticama župe u kojoj je zaručnik rođen ili u mjestu njegovog stalnog boravka u trenutku vjenčanja. Pokazatelji strukture brakova žena stacionarnog stanovništva triju naselja prema porijeklu supruga (Tablica 14) slični su po-

⁷³ M. ANDREIS, Stanovništvo otoka Šolte do god. 1900. (HAZU/rukopis 1986).

kazateljima strukture brakova stacionarnog stanovništva prikazanim u tablici 13.

Tablica 14. Struktura brakova žena M. Drvenika, V. Drvenika i Vinišća (1776.-1900.).

Porijeklo muža	1776.- 1800.	1801.- 1825.	1826.- 1850.	1851.- 1875.	1876.- 1900.	1776.- 1900.
M.Drvenik, V. Drvenik i Vinišća	229	189	215	269	311	1213
muž priženjen*	7	7	8	5	6	33
Marina	3	4	13	4	1	25
Šolta (otok)	1	7	7	2	4	22
Trogir	1	1	3	9	1	15
Seget	-	1	2	1	5	9
Rogoznica, Račice i Sevid	1	1	1	2	1	6
Primošten	-	-	2	1	-	3
Okruk	-	-	-	2	1	3
12 ostalih naselja**	-	3	2	4	4	13
Ukupno brakova:	242	213	254	299	334	1342

*21 priženjeni muškarac porijeklom je iz druga dva naselja u župi; 12 doseljenika potječe iz Trogira (4), Bristivice (3), Rogoznice (2), Kladnjica (1), Ljubitovice (1) i Maslinice (1).

**Blizna, Jelsa, Kaštel Novi, Ljubitovica, Napulj, Prapatnica, Prgomet, Split, Trstenik, Zadar, Zlarin i Žedno.

Oko 93% poznatih brakova žena sklopljeno je s muškarcima stacionarnog stanovništva, bez obzira da li su oni rođeni na ovim prostorima ili su pripadnici stacionarnog stanovništva postali priženjenjem u obiteljima domaćih rodova. Ovoj posljednoj grupi pripadaju 33 muškarca (2,6 % brakova stacionarnog stanovništva), od kojih je 21 (oko dvije trećine) doselio iz nekog od preostala dva naselja promatranog područja. 12 dose-

ljenika porijeklom je iz Trogira (4), Bristovice (3), Rogoznice (2), Kladnjica (1), Maslinice (1) i Ljubitovice (1).

Lokaliteti u koje su žene nakon vjenčanja odselile (najčešće u naselje muževog porijekla ili u Trogir) i njihova zastupljenost pokazuju da su intenzitet i smjer migracija stanovništva oba spola podjednaki. Izuzetak je otok Šolta, na koji je doselilo 22 žene iz tri naselja (najviše iz Velog Drvenika), dok je porijeklom sa Šolte svega jedna žena (moguće da se među ženama nepoznatog porijekla u Tablici 13 nalaze i žene porijeklom sa Šolte, koje zbog nedostatka matičnih knjiga vjenčanih nije moguće identificirati).

5. Mortalitet

Broj umrlih osoba prema naseljima i godinama iskazan je u Tablici 2, a stopa mortaliteta u 19. stoljeću prikazana je u Tablici 15.

Tablica 15. Stopa mortaliteta (%) Malog Drvenika, Velog Drvenika i Vinišća u 19. stoljeću.

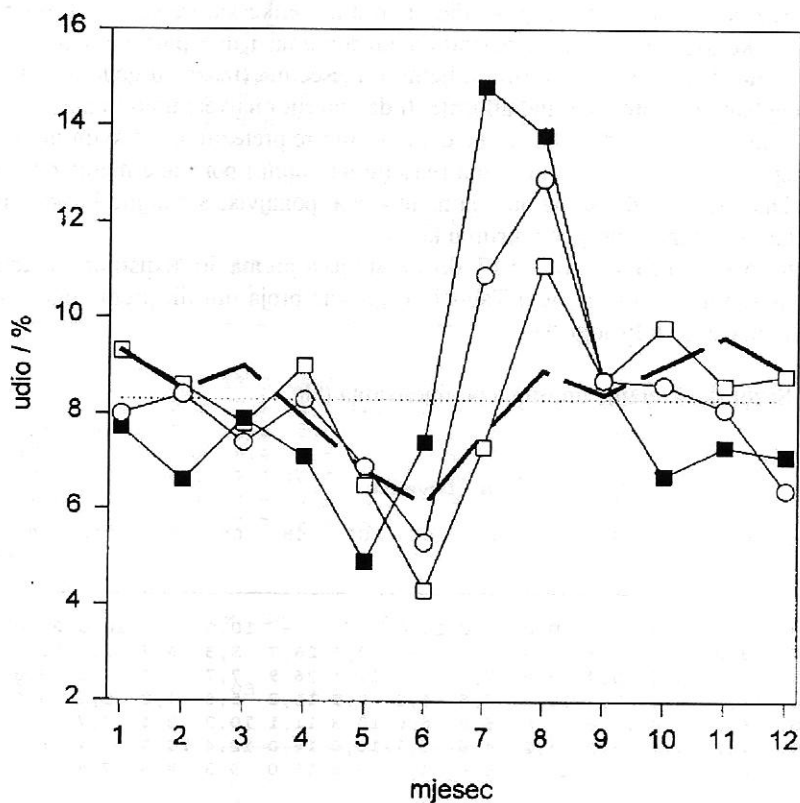
	1801.-1825.	1826.-1850.	1851.-1875.	1876.-1900.
M. Drvenik	22,0	24,8	20,0	19,6
V. Drvenik	24,9	21,8	15,9	14,1
Vinišća	23,9	22,0	24,7	27,4
UKUPNO	24,1	22,3	20,9	21,2

Kao i u slučaju nataliteta, stopa mortaliteta postpuno se smanjuje tijekom stoljeća, te pokazuje slično kretanje kao i na otoku Šolti, s oko 20% manjom vrijednošću (vrijednosti za cijeli otok Šoltu su 26,2 u razdoblju 1826.-1850., 25,0 u razdoblju 1851.-1875. te 24,9 u razdoblju 1876.-1900.).⁷⁴ odnosno s vrijednostima približno jednakima za cijelo područje Dalmacije i kotara Split sredinom 19. stoljeća. Svako naselje pokazuje specifično kretanje ovog pokazatelja pa je tako npr. na Malom Drveniku izračunata vrijednost od oko 21% koja ne pokazuje značajnije smanjenje tijekom stoljeća, na Velom Drveniku stopa se mortaliteta smanjuje s oko 25% na 14% a u Vinišćima poprima vrijednosti oko 22% do oko 27% u posljednjem razdoblju 19. stoljeća.

Analiza sezonskog kretanja umiranja na otoku Šolti, u Dalmaciji te nekim drugim

⁷⁴ M. ANDREIS, Stanovništvo otoka Šolte do god. 1900. (HAZU/rukopis 1986).

naseljima u Hrvatskoj ukazala je na određene zakonitosti svojstvene pojedinim geografskim područjima.⁷⁵ Slika 3 prikazuje raspodjelu sezonskog kretanja umiranja na području Dalmacije (razdoblje 1856.-1860.), otoku Šolti (razdoblje 1826.-1900.) te Velom Drveniku (927 zapisa smrti) i Vinišćima (1749 zapisa smrti) tijekom 19. stoljeća (relativno mali broj umrlih osoba na Malom Drveniku nedovoljan je za statističku analizu).

Slika 3. Sezonsko kretanje umiranja: (○) V. Drvenik u 19. stoljeću, (□) Vinišća u 19. stoljeću, (■) otok Šolta (1826.-1900.); crtkano je označen prosjek Dalmacije za razdoblje 1856.-1860.

⁷⁵ M. ANDREIS, Stanovništvo otoka Šolte do god. 1900. (HAZUrukopis 1986).

Prikazani podaci, kao i rezultati analize stanovništva Dubrovnika,⁷⁶ upućuju na zaključak da među pojedinim tipovima stanovništva i naselja postoje velika odstupanja od prosjeka regije. Iako je za donošenje zaključaka o povezanosti tipa naselja i stanovništva sa sezonskom raspodjelom umiranja potreban mnogo veći broj podataka iz različitih geografskih područja analiziranih prema strukturi stanovništva, podaci na Slici 3 ukazuju da se raspodjela umiranja na otocima (Šolta i Veli Drvenik), značajno razlikuje od prosjeka Dalmacije. Razlika je prvenstveno posljedica izuzetno velike smrtnosti u ljetnim mjesecima (srpnju i kolovozu), koja je u pojedinim razdobljima i dva puta veća od prosjeka Dalmacije. Među stanovništvom umrlim u ljetnim mjesecima (izuzev u godinama kada su ljeti harale epidemije kolere, boginja, difterije ili dizenterije) najveći udio imaju dojenčad i djeca do pete godine života, dok starije stanovništvo umire pretežito u zimskim mjesecima. Sezonska raspodjela umiranja u Vinišćima (naselju na kopnu) pokazuje manje odstupanje od prosjeka Dalmacije u odnosu na naselja na otocima, ponajviše s manjim brojem umrlih u lipnju i relativno manjim brojem umrlih u kolovozu.

Sezonsko kretanje umiranja od 17. do 19. stoljeća prema 50-godišnjim razdobljima i pojedinim naseljima prikazano je u Tablici 16 (prikaz broja umrlih prema mjesecima u sva tri naselja nalazi se u Prilogu 4).

Tablica 16. Sezonsko kretanje umiranja po mjesecima (%).

Udio (%)	M. Drvenik												Broj umrlih
	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	
1633.-1650.	-	20,0	-	10,0	10,0	10,0	-	-	10,0	-	20,0	20,0	10
1651.-1700.	13,3	-	3,3	20,0	-	-	3,3	26,7	3,3	6,7	6,7	16,7	30
1701.-1750.	7,7	3,8	15,4	3,8	7,7	-	11,5	26,9	7,7	7,7	3,8	3,8	26
1751.-1800.	14,1	5,6	7,0	18,3	8,5	4,2	9,9	11,3	5,6	4,2	5,6	5,6	71
1801.-1850.	6,0	3,4	12,8	12,0	6,8	6,0	10,3	11,1	10,3	3,4	7,7	10,3	117
1851.-1900.	7,2	4,6	5,2	5,2	4,6	5,7	10,8	16,0	12,4	13,9	7,7	6,7	194
Ukupno:	8,3	4,5	7,8	10,0	5,8	4,9	9,8	15,0	9,8	8,5	7,4	8,3	448

⁷⁶ S. KRIVOŠIĆ, *Stanovništvo Dubrovnika*, str. 84-88.

Tablica 16.(nastavak)

V. Drvenik

Udio (%)	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	Broj umrlih
1633.-1650.	6,8	8,5	8,5	16,9	8,5	5,1	8,5	10,2	1,7	10,2	6,8	6,8	59
1651.-1700.	7,7	3,8	8,2	11,5	12,0	6,0	6,6	18,0	4,9	7,1	5,5	8,7	183
1701.-1750.	8,7	10,0	9,3	10,7	8,0	3,3	10,0	10,7	7,3	7,3	6,0	8,7	150
1751.-1800.	10,4	5,7	6,3	8,3	5,4	3,3	11,0	21,7	7,7	5,4	6,3	8,6	336
1801.-1850.	7,8	9,9	7,8	9,5	7,1	4,5	9,5	12,1	11,2	6,9	6,7	6,9	463
1851.-1900.	8,2	6,9	7,1	7,1	6,7	6,0	12,3	13,8	6,3	10,3	9,5	5,8	464
Ukupno:	8,5	7,5	7,5	9,2	7,3	4,8	10,3	15,0	7,7	7,7	7,2	7,3	1655

Vinišća

Udio (%)	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	Broj umrlih
1633.-1650.	-	6,7	13,3	13,3	13,3	-	-	-	6,7	33,3	13,3	-	15
1651.-1700.	8,7	5,6	7,1	11,1	12,7	5,6	6,3	13,5	7,9	7,9	4,8	8,7	126
1701.-1750.	11,1	10,0	10,0	5,6	3,3	4,4	5,6	8,9	8,9	11,1	7,8	13,3	90
1751.-1800.	10,6	6,6	6,4	6,6	6,4	7,8	10,1	17,5	7,3	6,8	7,5	6,1	424
1801.-1850.	8,6	8,1	7,7	10,6	7,0	4,8	7,3	13,1	8,9	9,4	7,5	7,0	689
1851.-1900.	9,7	8,9	7,9	7,9	6,1	4,0	7,4	9,9	8,7	10,1	9,3	10,1	1060
Ukupno:	9,5	8,1	7,7	8,6	6,7	5,0	7,7	12,2	8,4	9,4	8,2	8,5	2404

M. Drvenik, V. Drvenik i Vinišća

Udio (%)	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	Broj umrlih
1633.-1650.	4,8	9,5	8,3	15,5	9,5	4,8	6,0	7,1	3,6	13,1	9,5	7,1	84
1651.-1700.	8,7	4,3	7,2	12,2	11,0	5,2	6,1	16,8	5,8	7,2	5,2	9,3	345
1701.-1750.	9,4	9,4	10,1	8,2	6,4	3,4	9,0	11,6	7,9	8,6	6,4	9,7	267
1751.-1800.	10,8	6,1	6,4	8,3	6,1	5,6	10,5	18,6	7,3	6,1	6,9	7,1	832
1801.-1850.	8,0	8,3	8,2	10,4	7,0	4,8	8,3	12,5	9,8	8,0	7,2	7,2	1270
1851.-1900.	9,0	7,9	7,4	7,4	6,1	4,7	9,1	11,6	8,4	10,6	9,2	8,6	1718
Ukupno:	9,0	7,5	7,6	9,0	6,8	4,9	8,8	13,5	8,3	8,7	7,8	8,0	4516

Pored općih obilježja svojstvenih određenom tipu naselja, uočljive su i osobitosti pojedinih vremenskih razdoblja, koje su posljedica kako općih prilika tako i utjecaja izrazito velike smrtnosti uvjetovane epidemijama ili nerodicom. Primjerice, ukupni udio

osoba umrlih u kolovozu na otocima iznosi 15% (s maksimalnom vrijednošću od oko 27%), a u naselju na kopnu oko 12% (u rasponu od oko 9% do 18%). Usporedba broja umrlih pojedinih godina u desetak dalmatinskih naselja ukazuje na moguće, do sada nepoznate, epidemije i/ili nerodice u razdobljima prije god. 1825. kada u maticama umrlih u pravilu nisu zabilježeni uzroci smrti.⁷⁷ Stoga se promatranjem umiranja po mjesecima i naseljima može pratiti kretanje, opseg i intenzitet pojedinih epidemija/gladi na širim područjima. S obzirom da matice umrlih župe sv. Jurja nisu u cijelosti sačuvane, prema danas dostupnim podacima uočava se smrtnost znatno veća od prosječne god. 1698. (god. 1699. u Grohotama i Jelsi); god. 1766. (god. 1765. u Komiži i Grohotama); god. 1771. (takoder i u Komiži); god. 1803. (takoder u Komiži i u Grohotama); god. 1817. kao i u velikom broju dalmatinskih naselja (glad) itd.⁷⁸

Analiza mortaliteta stanovništva otoka Šolte^{77,78} pokazala je da preciznost podataka o životnoj dobi u maticama umrlih u pravilu ne omogućuje valjanu statističku analizu, posebice ukoliko je riječ o malom broju stanovnika. Identifikacijom umrlih osoba i utvrđivanjem njihovog datuma rođenja (tijekom 17. stoljeća u maticama krštenih uglavnom su navedeni samo datumi krštenja), najveća su odstupanja utvrđena kod dojenčadi i kod starijih osoba. Naime, djecu zabilježenu s životnom dobi od jedne godine potrebno je razdvojiti na (a) djecu do navršenih 364 dana i (b) djecu stariju od 365 dana, koja ne pripadaju grupi dojenčadi. Kod starijih je osoba, kada je vrlo često zabilježena dob od 60, 70, 80 itd. godina, potrebno utvrditi stvarnu dob kako bi se ispravno mogli svrstati u odgovarajuće dobne razrede. Nakon identifikacije osoba koje su u razdoblju 1801.-1825. umrli u dobi starijoj od 80 godina utvrđeno je da za 33 osobe ukupna pogreška u životnoj dobi iznosi 291 godinu, odnosno 8,8 godina po osobi. U razdoblju 1826.-1850. ta pogreška iznosi 227 godina za 32 osobe, tj. 7,1 godina po osobi, dok se u sljedećim 25-godišnjim razdobljima smanjuje na 4,0, odnosno 1,3 godinu po osobi. Međutim, relativna vrijednost ukupne pogreške često ovisi o pojedinim zapisivačima/župnicima, tj. o njihovoj procjeni životne dobi pokojnika. Tako su župnici u razdoblju 1801.-1825. prikazivali osobe mlađe od njihove stvarne životne dobi (-109 godina ili -3,3 godine po osobi), a u razdoblju 1826.-1850. starije od stvarne životne dobi (+157 godina ili +4,9 godine po osobi). Koliki je utjecaj ovih pogrešaka na raspodjelu umrlih prema dobnim skupinama, zavisi o mjeri u kojoj korigirane vrijednosti izlaze iz okvira određenih petogodišnjih ili desetogodišnjih dobnih razreda. Tako bi npr. udio umrlih osoba starijih od 80 godina u razdoblju 1826.-1850. prema matičnim knjigama bio 11,3% (73 osobe), dok je njihov stvarni udio svega 5,7% (37 osoba od 646 umrlih). Ovaj primjer ukazuje da je identifikacija pojedinaca, tj. genealoška analiza stacionarnog stanovništva nezaobilazna metoda za preciznu analizu mortaliteta. Zbog različitog karaktera pojedinih pogrešaka primjena modela koji bi upise sa zaokruženom starosnom dobi uz pretpostavku statističke pogreške istog tipa ravnomjerno

⁷⁷ M. ANDREIS, Uzroci smrti na otoku Šolti od god. 1825. do 1900., prema podacima iz matičnih knjiga umrlih, Filozofski fakultet Zagreb, Zavod za hrvatsku povijest, *Radovi*, Vol. 22, str.113-132, 1989; usp. također bilj. 31.

⁷⁸ M. ANDREIS, Stanovništvo otoka Šolte do god. 1900. (HAZU/*rukopis* 1986).

raspodjelio nije prikladna. Tako se npr. zabilježene životne dobi osoba umrlih u dobi starijoj od 80 godina u prvoj i drugoj četvrtini 19. stoljeća međusobno razlikuju prosječno za 8,2 godine (u prvom su razdoblju osobe prikazane 3,3 godine mlađe, a u drugom 4,9 godine starije od stvarne dobi).

Dobna struktura umrlog stanovništva, izračunata na temelju stvarne dobi pokojnika prikazana je u Tablici 17. S obzirom da u matičnoj knjizi br. (IV)VII u razdoblju od god. 1747. do 1770. nisu upisivana djeca do približno 15 godina (životna dob umrlih zabilježena je u svega dvadesetak od 354 upisa te su podaci o realnoj dobi dobiveni genealoškom analizom) u prikazu je izostavljeno razdoblje od god. 1726. do 1775.

Tablica 17. Dobna struktura umrlog stanovništva (%).

Razdoblje	0-4	1-9	5-14	10-19	15-29	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80+	Ukupno
M. Drvenik													
1676.-1700.	20,0	16,7	13,3	6,7	-	6,7	-	10,0	-	13,3	3,3	6,7	30
1701.-1725.	18,8	37,5	6,2	-	-	12,5	6,2	-	-	6,2	6,2	6,2	16
1776.-1800.	11,1	14,8	-	-	7,4	14,8	7,4	7,4	11,1	7,4	11,1	7,4	27
1801.-1825.	12,2	8,2	4,1	8,2	-	2,0	6,1	8,2	6,1	12,2	16,3	16,3	49
1826.-1850.	23,5	19,1	2,9	8,8	-	-	4,4	8,8	4,4	5,9	14,7	7,4	68
1851.-1875.	21,5	32,9	7,6	-	-	5,1	3,8	3,8	3,8	8,9	10,1	2,5	79
1876.-1900.	27,8	20,0	4,3	0,9	1,7	3,5	2,6	3,5	4,3	9,6	9,6	12,2	115
V. Drvenik													
1676.-1700.	19,1	12,6	9,8	1,6	6,0	4,4	9,8	5,5	6,6	6,6	4,4	12,6	183
1701.-1725.	21,3	14,9	8,5	3,2	4,3	9,6	11,7	4,3	7,4	5,3	5,3	4,3	94
1776.-1800.	16,1	15,3	4,2	5,9	1,7	10,2	5,1	5,9	5,1	11,9	9,3	9,3	118
1801.-1825.	8,2	15,9	6,0	4,7	2,6	7,3	4,7	8,2	10,7	10,7	14,2	6,9	233
1826.-1850.	14,3	15,7	3,5	2,2	1,3	6,5	8,3	7,0	11,3	12,2	11,3	6,5	230
1851.-1875.	15,5	17,0	6,8	4,9	1,5	4,9	5,3	7,3	4,9	13,6	15,0	3,4	206
1876.-1900.	19,0	15,9	6,2	1,9	0,8	7,4	3,5	5,8	4,7	6,6	12,8	15,5	258
Vinišća													
1676.-1700.	17,5	17,5	4,0	3,2	6,3	9,5	5,6	3,2	4,0	10,3	7,1	10,3	126
1701.-1725.	22,8	14,0	7,0	5,3	7,0	14,0	3,5	3,5	5,3	7,0	3,5	5,3	57
1776.-1800.	22,4	21,0	6,3	2,0	2,9	7,3	6,3	5,4	5,9	5,9	8,8	5,4	205
1801.-1825.	11,1	15,8	7,6	4,4	2,6	6,1	5,6	9,4	9,9	11,4	8,8	6,7	342
1826.-1850.	13,0	15,0	3,2	2,0	2,3	7,8	6,3	7,5	10,4	14,1	13,5	4,9	347
1851.-1875.	12,2	19,3	8,9	3,5	2,9	6,0	6,9	9,5	12,2	10,2	6,4	2,0	451
1876.-1900.	21,5	18,6	5,4	2,6	2,0	8,0	8,0	8,7	6,6	9,7	6,7	2,1	609

Tablica 17. (nastavak)

Razdoblje	0	1-	5-	10-	15-	20-	30-	40-	50-	60-	70-	80-	Uku- pno
	4	9	14	19	29	39	49	59	69	79			
V. Drvenik, M. Drvenik, Vinišća													
1676.-1700.	18,9	14,5	7,8	2,6	5,5	6,4	7,3	5,2	4,9	8,4	5,5	11,3	344
1701.-1725.	21,6	16,8	7,8	3,6	4,8	11,4	8,4	3,6	6,0	6,0	4,8	4,8	167
1776.-1800.	19,4	18,6	5,1	3,1	2,9	8,9	6,0	5,7	6,0	8,0	9,1	6,9	350
1801.-1825.	10,1	15,2	6,7	4,8	2,4	6,2	5,3	8,8	9,9	11,2	11,4	7,5	624
1826.-1850.	14,6	15,6	3,3	2,8	1,7	6,7	6,8	7,4	10,1	12,5	12,8	5,7	646
1851.-1875.	14,1	20,1	8,2	3,5	2,2	5,6	6,1	8,3	9,2	11,0	9,2	2,4	736
1876.-1900.	21,6	18,0	5,5	2,2	1,6	7,3	6,2	7,3	5,8	8,9	8,7	6,8	982

Razlike između udjela pojedinih dobnih razreda ne pokazuju određenu zavisnost o vremenskim razdobljima, dok između otoka i naselja na kopnu postoje izvjesne razlike (podaci za Mali Drvenik nemaju odgovarajuće statističko značenje zbog male veličine uzorka). Jedna od najvećih razlika odnosi se na posljednje razdoblje 19. stoljeća kada je udio umrlih u dobi starijoj od 80 godina na otocima oko četiri puta veći nego u Vinišćima. Udjeli osoba starijih od 70 godina u umrlom stanovništvu izračunati su za cijelo 19. stoljeće te na Velom Drveniku iznose 21,7% (201 osoba; ukupno 927 umrlih) a u Vinišćima svega 11,9% (209 osoba; ukupno 1749 umrlih). Ovi udjeli popraćeni su s nešto većim udjelom djece umrle do pete godine života u Vinišćima (32,9%) u odnosu na Veli Drvenik (30,4%), odnosno dojenčadi (u Vinišćima 15,4% a na Velom Drveniku 14,3%). Treba napomenuti da je izuzetno veliki udio umrlih u dobi starijoj od 80 godina (oko 11%) krajem 17. stoljeća posljedica vjerojatno netočno zabilježene životne dobi (matične knjige počinju tek s godinom 1636.), te se ne može smatrati realnim pokazateljom mortaliteta.

Usporedna analiza dobne strukture umrlog stanovništva nekoliko naselja Dalmacije i Hrvatske u 18. i 19. stoljeću⁷⁹ ukazala je na znatne razlike među pojedinim naseljima i područjima. Tako je npr. u Grohotama na otoku Šolti udio djece umrle do pete godine života u razdoblju 1751.-1800. oko 42%, a tijekom 19. stoljeća oko 50%. U župi sv. Marka u Zagrebu (1772.-1814.) kao i u župi Brdovec (1801.-1857.) taj je udio oko 38,4%. Međutim, u svim do sada analiziranim naseljima Dalmacije zabilježena je znatna razlika u udjelu umrlih starijih od 70 godina u odnosu na naselja Hrvatske i Slavonije. Primjerice, na otoku Šolti taj je udio u razdoblju od god. 1826. do 1900. oko 16% (između vrijednosti za Veli Drvenik i Vinišća), dok je u župi Sv. Marka u Zagrebu svega 2,8%, a u župi Brdovec 3,4% (na cijelom području Dalmacije u razdoblju od god. 1856. do 1860. udio ovog dobnog razreda je 14,1%).

Dobni udjeli stanovništva prema spolu prikazani u tablici 18 ukazuju da je udio starijih dobnih razreda veći kod ženskog stanovništva u odnosu na umrlo muško stanov-

⁷⁹ M. ANDREIS, Stanovništvo otoka Šolte do god. 1900. (HAZU/rukopis 1986); u rukopisu je navedena literatura objavljena do god. 1986. na temelju čijih podataka su izračunati podaci o dobnjoj strukturi umrlog stanovništva.

ništvo što ne mora nužno značiti da je i prosječna dob umrlog ženskog stanovništva veća od prodječne dobi umrlog muškog stanovništva.

Tablica 18. Dobna struktura umrlog stanovništva prema spolu (%).

Razdoblje	0	1-	5-	10-	15-	20-	30-	40-	50-	60-	70-	80-	Uku- pno
		4	9	14	19	29	39	49	59	69	79		
V. Drvenik (M)													
1676.-1700.	19,0	17,7	13,9	-	8,9	3,8	8,9	6,3	3,8	3,8	3,8	8,9	79
1701.-1725.	28,3	19,6	6,5	4,3	4,3	8,7	8,7	2,2	8,7	2,2	6,5	-	46
1776.-1800.	21,3	17,0	6,4	2,1	-	14,9	4,3	10,6	4,3	6,4	8,5	4,3	47
1801.-1825.	6,5	16,8	4,7	4,7	3,7	7,5	7,5	3,7	14,0	8,4	13,1	9,3	107
1826.-1850.	20,3	17,9	3,3	0,8	0,8	6,5	8,1	7,3	9,8	13,0	5,7	6,5	123
1851.-1875.	14,7	16,4	9,5	4,3	1,7	5,2	5,2	8,6	3,4	13,8	14,7	2,6	116
1876.-1900.	18,0	10,8	7,2	2,2	0,7	7,9	4,3	7,2	5,0	9,4	12,2	15,1	139
Vinišća (M)													
1676.-1700.	20,0	14,5	7,3	3,6	10,9	9,1	1,8	3,6	5,5	12,7	3,6	7,3	55
1701.-1725.	26,9	19,2	11,5	3,8	-	7,7	3,8	3,8	7,7	3,8	-	7,7	26
1776.-1800.	27,4	18,9	6,6	0,9	1,9	4,7	5,7	3,8	5,7	8,5	10,4	4,7	106
1801.-1825.	11,8	21,1	9,9	4,3	1,2	6,2	3,7	9,9	9,3	8,7	5,0	7,5	161
1826.-1850.	11,5	13,5	2,6	2,6	2,6	8,3	6,4	7,7	12,2	13,5	12,8	6,4	156
1851.-1875.	10,5	19,8	9,7	5,1	2,5	5,1	5,9	10,1	13,5	11,0	5,5	1,3	237
1876.-1900.	22,6	18,8	4,5	2,9	2,5	8,6	7,3	8,9	6,7	10,8	3,8	2,5	314
V. Drvenik, M. Drvenik, Vinišća (M)													
1676.-1700.	19,9	17,3	10,9	1,3	8,3	5,8	5,1	6,4	3,8	7,1	3,8	9,0	156
1701.-1725.	27,3	18,2	9,1	3,9	2,6	7,8	7,8	2,6	7,8	3,9	5,2	2,6	77
1776.-1800.	23,7	18,3	5,9	1,2	1,8	8,9	4,7	6,5	5,9	7,7	10,1	4,7	169
1801.-1825.	9,9	18,4	7,8	4,8	2,0	6,5	5,1	8,2	10,9	8,5	8,5	8,8	294
1826.-1850.	16,7	14,7	3,2	2,9	1,6	7,1	7,1	7,7	10,6	11,9	9,9	6,7	312
1851.-1875.	14,0	19,8	9,4	4,3	2,0	4,6	5,3	8,9	9,6	11,7	8,6	1,8	394
1876.-1900.	21,8	16,5	5,1	2,4	2,0	8,0	6,3	7,6	5,9	10,6	6,9	7,1	510

Tablica 18. (nastavak)

Razdoblje	0	1-	5-	10-	15-	20-	30-	40-	50-	60-	70-	80-	Uku- pno
		4	9	14	19	29	39	49	59	69	79		

V. Drvenik (Ž)

1676.-1700.	19,2	8,7	6,7	2,9	3,8	4,8	10,6	4,8	8,7	8,7	4,8	15,4	104
1701.-1725.	14,6	10,4	10,4	2,1	4,2	10,4	14,6	6,2	6,2	8,3	4,2	8,3	48
1776.-1800.	12,7	14,1	2,8	8,5	2,8	7,0	5,6	2,8	5,6	15,5	9,9	12,7	71
1801.-1825.	9,5	15,1	7,1	4,8	1,6	7,1	2,4	11,9	7,9	12,7	15,1	4,8	126
1826.-1850.	7,5	13,1	3,7	3,7	1,9	6,5	8,4	6,5	13,1	11,2	17,8	6,5	107
1851.-1875.	16,7	17,8	3,3	5,6	1,1	4,4	5,6	5,6	6,7	13,3	15,6	4,4	90
1876.-1900.	20,2	21,8	5,0	1,7	0,8	6,7	2,5	4,2	4,2	3,4	13,4	16,0	119

Vinišća (Ž)

1676.-1700.	15,5	19,7	1,4	2,8	2,8	9,9	8,5	2,8	2,8	8,5	9,9	12,7	71
1701.-1725.	20,0	6,7	3,3	6,7	13,3	20,0	3,3	3,3	3,3	10,0	6,7	3,3	30
1776.-1800.	17,2	23,2	6,1	3,0	4,0	10,1	7,1	7,1	6,1	3,0	7,1	6,1	99
1801.-1825.	10,5	11,0	5,5	4,4	3,9	6,1	7,2	8,8	10,5	13,8	12,2	6,1	181
1826.-1850.	14,1	16,2	3,7	1,6	2,1	7,3	6,3	7,3	8,9	14,7	14,1	3,7	191
1851.-1875.	14,0	18,7	7,9	1,9	3,3	7,0	7,9	8,9	10,7	9,3	7,5	2,8	214
1876.-1900.	20,3	18,3	6,4	2,4	1,4	7,5	8,8	8,5	6,4	8,5	9,8	1,7	295

V. Drvenik, M. Drvenik, Vinišća (Ž)

1676.-1700.	18,1	12,2	5,3	3,7	3,2	6,9	9,0	4,3	5,9	9,6	6,9	13,3	188
1701.-1725.	16,9	14,6	6,7	3,4	6,7	14,6	9,0	4,5	4,5	7,9	4,5	6,7	89
1776.-1800.	15,5	18,8	4,4	5,0	3,9	8,8	7,2	5,0	6,1	8,3	8,3	8,8	181
1801.-1825.	10,3	12,4	5,8	4,8	2,7	6,1	5,5	9,4	9,1	13,6	13,9	6,4	330
1826.-1850.	12,6	16,5	3,3	2,7	1,8	6,3	6,6	7,2	9,6	13,2	15,6	4,8	334
1851.-1875.	14,3	20,5	6,7	2,6	2,3	6,7	7,0	7,6	8,8	10,2	9,9	3,2	342
1876.-1900.	21,4	19,7	5,9	2,1	1,3	6,6	6,1	7,0	5,7	7,0	10,6	6,6	472

Udio ženskih osoba starijih od 70 godina među ukupno umrlim ženskim stanovništvom iznosi 17.6%, dok je isti dobni razred među umrlim muškim stanovništvom zastupljen s 14.2%. Među djecom umrlom do pete godine razlike nisu znatne te iznose 33.7% za dječake a 32.8 za djevojčice. Međutim, pri izračunavanju prosječne dobi kao medijana od presudne su važnosti oni dobni razredi od kojih je mlada polovica umrlog stanovništva. S obzirom da približno trećina stanovništva umire mlada od 5 godina, u analizi stanovništva otoka Šolte izračunate su i prikazane prosječne dobi umrlog stanovništva većeg broja naselja i regija bez djece do 5 godina.⁸⁰ No, zbog usporedbe podataka s rezultatima drugih istraživanja u Tablici 19 prikazane su prosječne dobi cjelokupnog umrlog stanovništva prema spolu i naseljima.

⁸⁰ M. Andreis: Stanovništvo otoka Šolte do god. 1900. (HAZU/rukopis 1986).

Tablica 19. Prosječna dob umrlih prema naseljima i spolu (1676.-1900.)

Raz- doblje	--M. Drvenik--			--V. Drvenik--			---Vinišća---			--3 naselja--		
	Ukup.	M	Ž	Ukup.	M	Ž	Ukup.	M	Ž	Ukup.	M	Ž
1676.-1700.	10,0	5,0	20,0	21,2	9,5	33,6	20,8	17,5	27,1	20,0	15,0	30,0
1701.-1725.	4,3	60,0	3,7	17,5	6,7	28,0	15,0	6,7	20,0	15,0	7,1	21,5
1776.-1800.	35,0	40,0	35,0	26,7	22,9	35,0	10,0	7,9	16,2	21,0	16,7	23,1
1801.-1825.	53,3	45,0	65,0	41,1	38,8	42,0	33,7	22,0	41,9	38,2	30,7	42,6
1826.-1850.	12,5	12,5	12,5	37,9	31,0	48,6	40,8	43,3	38,3	38,0	35,5	40,4
1851.-1875.	4,5	3,7	6,7	29,0	26,7	32,0	25,6	25,0	26,0	23,4	21,1	25,2
1876.-1900.	8,0	23,3	4,7	28,4	38,3	21,2	20,0	17,5	21,8	21,4	22,9	18,3

Kao i u prethodnim analizama, treba napomenuti da su rezultati koje se odnose na Mali Drvenik posljedica statističke analize relativno malog broja stanovnika. Naime, prosječna dob umrlih za muškarce u razdoblju 1876.-1900. iznosi 23,3 a žena svega 4,7 godina. Izuzetno mala vrijednost ovog pokazatelja za žensko stanovništvo posljedica je velike smrtnosti djece do 5 godina, te je od 58 ženskih osoba umrlih u ovom razdoblju njih 30 (oko 52%) umrlo u dobi mladoj od 5 godina, dok je kod muškog stanovništva u istoj dobi umrlo 25 od 57 ukupno umrlih muškaraca (oko 44%). Prosječna dob umrlog stanovništva svojstvena je pojedinom naselju i 25-godišnjem razdoblju, te ne pokazuje određene zakonitosti tijekom vremena. Ukoliko se podaci za šire vremensko razdoblje usporede npr. s podacima za gradsku župu Dubrovnika,⁸¹ može se zaključiti da je prosječna dob umrlih muškaraca u prvoj polovici 19. stoljeća u župi Sv. Jurja (oko 34 godine) veća od Dubrovnika (oko 27 godina), dok je prosječna dob umrlih žena u župi Sv. Jurja (42 godine) manja od Dubrovnika (oko 37 godina).

Prosječnu dob (Tablica 19) treba analizirati zajedno s dobnom strukturom umrlog stanovništva (Tablice 17 i 18), jer se ovisno o tipu analize razlikuju zaključci o tome da li je određena grupacija ljudi umirala starija u odnosu na neku drugu. Tako je npr. zbog raspodjele udjela dobnih razreda u razdoblju 1876.-1900. prosječna dob umrlog muškog stanovništva 22,9 godine a ženskog 18,3 godine, dok je udio umrlih muškaraca starijih od 70 godina svega 14%, a udio umrlih žena 17,2%.

Stopa mortaliteta dojenčadi prikazana u Tablici 20 znatno je manja u usporedbi s otokom Šoltom gdje tijekom 19. stoljeća iznosi 20,4% (razdoblje 1826.-1850.), 18,9% (razdoblje 1851.-1875.) odnosno 17,2% (razdoblje 1876.-1900.), te je sumjerljiva s prosječnom vrijednošću stope mortaliteta šoltanskih naselja uz more (Maslinica i Stomorska)⁸² kao i s gradom Dubrovnikom (10,3% u razdoblju 1758.-1801. i 12,4 u razdoblju

⁸¹ S. KRIVOŠIĆ, *Stanovništvo Dubrovnika* str. 90.

⁸² M. ANDREIS, *Stanovništvo otoka Šolte do god. 1900.* (HAZU/rukopis 1986).

1808.-1857.).⁸³ S obzirom da je uzorak relativno mali, vrijednosti su izražene u postocima, tj. broju umrle djece na 100 rođenih, a ne u promilima, kao što je u demografiji uobičajeno.

Tablica 20. Stopa mortaliteta dojenčadi (%).

Raz- doblje	--M. Drvenik--			--V. Drvenik--			---Vinišća---			--3 naselja--		
	Ukup.	M	Ž	Ukup.	M	Ž	Ukup.	M	Ž	Ukup.	M	Ž
1776.-1800.	6,1	3,6	9,5	10,9	10,9	10,8	13,6	16,4	10,5	11,9	13,2	10,4
1801.-1825.	10,0	8,8	11,5	7,5	5,5	9,4	9,4	8,8	10,1	8,7	7,6	9,8
1826.-1850.	16,7	18,8	14,6	11,1	16,1	5,7	10,0	8,5	11,3	11,1	12,5	9,8
1851.-1875.	10,7	14,3	5,9	8,1	8,3	7,8	9,7	8,4	11,0	9,2	9,3	9,2
1876.-1900.	15,4	13,5	17,5	8,6	9,2	8,0	15,1	15,5	14,7	12,8	13,2	12,5

Tijekom 19. stoljeća stopa mortaliteta dojenčadi najveća je na Malom Drveniku, nešto manja u Vinišćima a najmanja na Velom Drveniku. U pravilu je njena vrijednost veća za mušku djecu (najveća razlika zabilježena je na Velom Drveniku u razdoblju 1826.-1850. kada za mušku djecu iznosi 16,1% a za žensku svega 5,7%), no u Vinišćima je prosječna stopa mortaliteta ženske dojenčadi nešto veća od stope mortaliteta muške dojenčadi.

Jedan od pokazatelja smrtnosti dojenčadi također je i udio neonatalne smrtnosti koja se odnosi na djecu umrlu u prvih 28 dana života a pretežito je uvjetovana endogenim (fiziološkim) čimbenicima.⁸⁴ Vrijednost ovog pokazatelja za promatrana naselja u krajem 18. stoljeća iznosi oko 29% a na otoku Šolti oko 30%, što ukazuje na znatni utjecaj egzogenih čimbenika (npr. društveno-gospodarstvenih i higijensko-zdravstvenih). Udio neonatalne smrtnosti na području cijele Dalmacije u razdoblju od god. 1856. do 1860. iznosi oko 37%, a srednja vrijednost u trima naseljima tijekom 19. stoljeća je 36,8%, kako za mušku, tako i za žensku djecu (na otoku Šolti iznosi 36,9% u razdoblju 1826.-1850, odnosno 41,6% u razdoblju 1876.-1900.).⁸⁵ Međutim, razlike u pojedinim 25-godišnjim razdobljima su znatne, pa tako npr. udio neonatalne smrtnosti u prvom i posljednjem razdoblju iznosi oko 44%, a u razdoblju 1826.-1875. svega oko 27%. Također su različite i stope za mušku i žensku djecu te je udio neonatalne smrtnosti muške djece u razdoblju 1801.-1825. 48,3% a ženske 41,2%, dok je npr. u razdoblju 1851.-1875. udio za mušku djecu 20,0% a za žensku 32,6%.

⁸³ S. KRIVOŠIĆ, *Stanovništvo Dubrovnika*, str. 85.

⁸⁴ A. WERTHEIMER-BALETIĆ, *Demografija*, str. 173-174.

⁸⁵ M. ANDREIS, *Stanovništvo otoka Šolte do god. 1900. (HAZU/rukopis 1986)*.

Prilog I. Rođenja po mjesecima (V. Drvenik, M. Drvenik, Vinišća, 1638.-1900.)

Godina	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	Ukupno
1638.								1	2	1	-	-	(4)
1639.	-	1	2	1	3	-	-	4	1	3	2	3	20
1640.	1	1	-	-	1	2	1	1	4	2	1	3	17
1641.	2	1	1	-	1	2	-	1	1	-	1	2	12
1642.	-	6	3	2	1	3	-	2	-	3	4	3	27
1643.	-	1	1	2	-	2	1	2	2	5	2	-	18
1644.	5	-	1	2	-	1	1	-	-	2	-	2	14
1645.	3	-	-	4	4	-	-	-	-	6	1	3	21
1646.	-	2	-	2	-	2	1	3	2	-	-	-	12
1647.	-	-	2	1	-	-	-	-	3	-	-	1	7
1648.													
1649.													
1650.													
1651.													
1652.													
1653.													
1654.													
1655.													
1656.													
1657.													
1658.													
1659.													
1660.												1	(1)
1661.	2	-	1	3	1	1	1						(9)
1662.			2	2	3	1	3	2	2	2	2	5	(24)
1663.	4	4	2	1	1	1	2	1	3	3	3	7	32
1664.	7	1	3	2	2	2	-	2	-	1	-	1	22
1665.	1	2	2	2	-	3	-	-	3	1	1	-	15
1666.	1	3	2	3	-	-	1	3	2	4	2	3	24
1667.	4	2	3	3	-	6	2	1	5	3	3	4	36
1668.	2	3	3	1	2	2	-	3	5	4	5	1	31
1669.	4	6	4	3	-	2	-	1	3	3	4	4	34
1670.	2	3	1	1	1	1	4	3	3	6	-	3	28
1671.	1	3	1	1	-	3	4	5	4	4	8	3	37
1672.	4	1	2	2	4	3	-	-	2	1	2	1	22
1673.	-	-	2	-	2	-	2	-	2	5	5	2	20
1674.	5	4	2	-	-	-	-	1	4	4	1	2	23
1675.	3	1	4	2	-	3	1	2	3	1	3	3	26
1676.	4	2	7	3	-	2	-	-	4	4	4	2	32
1677.	4	2	3	1	1	1	1	-	2	2	1	2	20
1678.	3	4	2	1	-	-	-	2	2	2	2	1	19
1679.	1	5	1	2	1	3	2	-	3	3	2	4	27
1680.	3	2	2										(7)
1681.													
1682.													
1683.													
1684.													
1685.													

Prilog I. (nastavak)

Godina	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	Ukupno
1686.													
1687.													
1688.													
1689.													
1690.													
1691.													
1692.													
1693.													
1694.													
1695.												1	(1)
1696.	1	4	4	2	2	-	2	-	8	7	5	2	37
1697.	-	3	1	2	1	1	-	-	2	1	-	-	11
1698.	-	-	3	2	-	-	1	1	1	6	3	2	19
1699.	1	3	4	2	5	3	2	4	5	4	-	2	35
1700.	4	2	4	-	-	2							(13)
1701.													
1702.													
1703.													
1704.													
1705.													
1706.													
1707.													
1708.													
1709.		2	4	4	-	2	-	2	6	2	3	2	(27)
1710.	1	-	1	2	1	1	-	2	1	1	1	2	13
1711.	2	-	-	4	1	-	3	-	-	1	1	2	14
1712.	1	2	1	-	-	1	1	-	-	1	-	4	11
1713.	2	3	2	1	-	4	2	1	3	2	-	1	21
1714.	-	-	2	-	-	2	1	-	1	2	2	3	13
1715.	-	3	1	-	-	1	2	-	-	1	3	1	12
1716.	-	-	1	-	-	2	1	2	4	-	1	1	12
1717.	-	1	-	3	1	1	2	-	-	1	2	3	14
1718.	-	-	-	-	-	2	2	-	3	-	2	2	11
1719.	2	1	1	-	2	2	3	1	2	3	4	1	22
1720.	-	2	-	-	1	1	5	2	1	1	5	3	21
1721.	2	1	-	-	1	4	1	-	2	2	4	3	20
1722.	1	-	-	1	2	2	1	1	-	3	4	6	21
1723.	1	-	2	-	-	-	3	1	3	2	5	7	24
1724.	1	4	1	-	-	2	4	1	5	4	5	1	28
1725.	1	2	2	2	3	3	1	-	1	1	-	2	18
1726.	-	-	1	2	-	2	6	3	1	6	3	-	24
1727.	2	4	1	1	-	4	1	-	1	3	5	2	24
1728.	2	3	-	1	2	2	1	3	3	7	1	6	31
1729.	1	4	2	2	2	1	-	1	1	1	4	1	20
1730.	1	2	2	3	5	-	2	-	1	2	-	4	22
1731.	3	3	1	3	2	1	5	2	4	6	5	5	40
1732.	6	8	2	3	2	2	1	3	1	2	8	10	48
1733.	5	3	1	1	1	2	1	-	-	-	-	-	14

Prilog I. (nastavak)

Godina	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	Ukupno
1734.	1	-	1	1	1	3	-	-	1	2	1	-	11
1735.	-	-	-	-	3	-	-	3	4	2	2	1	15
1736.	6	3	1	1	1	1	-	-	1	2	2	-	18
1737.	-	-	-	-	1	-	-	2	2	3	-	-	8
1738.	-	-	-	1	1	-	-	2	-	1	-	-	5
1739.	-	-	-	1	-	2	2	1	5	5	4	3	23
1740.	2	-	-	4	1	5	2	1	-	-	-	2	17
1741.	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	2	-	3
1742.	-	-	1	-	-	1	1	-	1	-	1	-	5
1743.	1	1	-	-	-	1	2	-	-	-	-	-	5
1744.	3	1	-	-	-	1	2	1	-	1	4	1	14
1745.	1	1	-	3	6	2	2	2	6	5	1	5	34
1746.	8	1	1	4	1	2	-	-	2	5	4	2	30
1747.	7	3	4	2	1	1	3	1	4	3	4	-	33
1748.	1	4	3	1	3	1	-	1	3	3	1	2	23
1749.	7	5	-	2	-	6	1	4	4	3	-	4	36
1750.	5	1	-	4	2	4	6	2	5	5	7	2	43
1751.	2	5	3	6	1	5	1	3	8	2	4	2	42
1752.	9	2	3	3	2	1	4	3	1	3	-	2	33
1753.	5	4	2	3	1	6	1	3	3	3	2	-	33
1754.	3	5	4	4	1	1	4	5	3	6	1	1	38
1755.	4	4	-	1	2	1	-	3	1	2	2	4	24
1756.	-	7	3	6	1	-	2	4	3	2	14	6	49
1757.	8	7	2	4	1	1	1	3	-	3	-	-	30
1758.	2	6	4	8	3	2	2	4	5	6	4	2	48
1759.	4	1	4	1	-	4	2	2	3	5	1	2	29
1760.	4	-	2	3	1	1	4	1	7	4	1	2	30
1761.	-	4	3	2	2	1	2	2	6	1	3	5	31
1762.	-	3	6	3	5	7	1	6	4	6	8	5	54
1763.	4	2	3	5	4	3	1	4	8	4	6	2	46
1764.	12	7	6	3	4	-	1	2	5	3	3	1	47
1765.	1	5	5	-	1	1	3	5	6	3	5	6	41
1766.	9	1	5	1	1	1	-	2	2	2	4	2	30
1767.	3	6	6	8	3	1	1	2	4	6	4	4	48
1768.	7	4	2	7	4	4	4	4	2	4	4	4	50
1769.	8	1	3	4	3	1	2	3	3	3	2	2	35
1770.	5	3	2	5	9	3	2	4	2	2	1	2	40
1771.	2	3	1	7	3	6	6	6	5	10	4	6	59
1772.	10	2	1	1	3	2	2	2	2	2	1	2	30
1773.	4	5	-	4	-	3	1	2	2	4	-	-	25
1774.	2	3	7	7	2	2	6	1	7	6	1	5	49
1775.	2	6	4	4	1	2	-	3	1	-	-	1	24
1776.	1	-	1	3	4	-	3	5	5	4	7	7	40
1777.	7	7	6	2	6	-	1	2	2	3	4	5	45
1778.	2	3	3	1	2	-	3	-	3	1	1	-	19
1779.	-	3	2	1	3	2	1	6	4	2	2	1	27
1780.	2	1	1	1	-	2	2	4	1	-	1	3	18
1781.	2	-	7	2	1	3	3	3	3	1	2	2	29

Prilog 1. (nastavak)

Godina	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	Ukupno
1782.	2	2	1	6	1	1	4	3	-	-	-	1	21
1783.	3	-	2	-	-	1	-	1	-	-	-	-	7
1784.	2	-	1	5	3	2	1	2	3	7	1	1	28
1785.	2	-	1	6	1	2	2	1	1	2	-	1	19
1786.	1	1	-	1	2	1	-	1	7	6	2	1	23
1787.	-	1	2	1	1	-	1	2	5	4	5	3	25
1788.	1	2	6	1	2	3	2	3	3	5	5	4	37
1789.	-	2	3	3	1	1	3	1	1	1	2	1	19
1790.	2	2	2	3	2	-	3	3	6	3	11	7	44
1791.	3	1	7	4	2	4	2	1	1	3	3	2	33
1792.	2	5	6	1	2	4	1	5	6	7	3	8	50
1793.	2	1	5	3	1	1	1	2	6	1	2	1	26
1794.	-	2	4	3	-	3	3	6	9	4	4	6	44
1795.	6	3	2	1	2	1	1	-	1	2	-	2	21
1796.	3	7	5	5	2	7	3	1	5	5	6	7	56
1797.	6	-	4	3	2	4	2	4	-	1	1	1	28
1798.	3	2	4	2	-	-	4	3	5	3	4	1	31
1799.	1	1	9	7	2	2	1	2	6	2	7	3	43
1800.	9	5	3	5	-	1	4	3	2	6	3	3	44
1801.	4	9	8	-	1	1	1	3	3	4	3	2	39
1802.	4	2	4	2	1	3	-	3	-	1	2	3	25
1803.	2	4	2	-	2	-	1	-	1	-	-	-	12
1804.	2	1	1	1	3	3	5	10	5	4	3	9	47
1805.	5	2	2	7	4	3	2	2	1	5	4	1	38
1806.	4	2	6	3	-	3	1	-	3	2	3	4	31
1807.	2	4	4	2	4	2	5	1	3	-	-	-	27
1808.	1	2	1	3	-	3	1	2	6	2	1	3	25
1809.	6	6	1	2	3	-	2	1	2	2	3	3	31
1810.	5	6	4	3	2	1	2	5	7	1	-	3	39
1811.	4	4	3	1	4	-	-	1	4				(21)
1812.													
1813.							3	2	3	4	3	4	(19)
1814.	3	4	4	1	4	2	3	2	4	3	1	4	35
1815.	4	6	2	2	4	3	2	1	2	3	1	5	35
1816.	4	4	3	2	3	4	1	2	4	3	2	5	37
1817.	4	4	4	2	1	1	2	-	2	-	1	1	22
1818.	2	2	1	1	6	-	2	3	2	4	-	4	27
1819.	2	1	4	1	3	-	1	4	3	1	3	4	27
1820.	4	4	2	6	2	1	5	4	2	3	3	5	41
1821.	2	4	2	3	1	2	2	1	-	1	1	-	19
1822.	-	2	2	3	3	2	4	1	3	1	2	-	23
1823.	1	9	2	3	5	1	2	1	2	1	1	1	29
1824.	1	2	4	1	2	3	1	3	2	7	3	-	29
1825.	2	3	3	6	3	7	5	5	6	2	3	3	48
1826.	3	2	3	3	7	-	2	2	1	1	3	5	32
1827.	1	3	2	1	3	-	3	3	3	2	1	1	23
1828.	2	8	8	5	2	3	3	1	4	9	4	8	57
1829.	4	4	3	3	-	-	-	-	2	1	1	2	20

Prilog I. (nastavak)

Godina	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	Ukupno
1830.	2	1	4	3	2	2	1	1	2	11	7	10	46
1831.	7	5	8	4	2	1	-	1	-	3	2	-	33
1832.	6	1	2	1	2	1	1	5	4	-	3	4	30
1833.	1	2	5	4	3	8	4	3	5	1	4	5	45
1834.	10	3	1	-	1	4	3	2	-	4	5	3	36
1835.	3	3	3	2	1	2	1	2	5	5	-	6	33
1836.	2	2	6	6	5	2	1	2	4	8	2	5	45
1837.	6	3	3	4	3	3	-	8	4	2	6	4	46
1838.	2	3	-	7	1	-	-	2	3	2	2	6	28
1839.	3	2	1	2	5	3	2	5	3	3	1	4	34
1840.	3	2	3	2	2	1	3	5	6	5	2	3	37
1841.	5	2	3	2	5	2	1	-	3	1	1	1	26
1842.	4	6	6	5	4	4	4	2	3	1	1	4	44
1843.	5	2	4	-	2	1	2	2	7	7	2	2	36
1844.	9	1	-	2	2	-	1	4	-	1	2	1	23
1845.	5	3	4	4	3	3	3	4	3	3	1	2	38
1846.	8	3	1	1	4	2	2	2	6	7	-	4	40
1847.	4	-	-	4	-	-	1	-	1	2	-	-	12
1848.	1	1	1	4	1	1	-	3	-	2	1	2	17
1849.	-	2	2	5	2	2	-	2	6	4	4	4	33
1850.	2	4	4	-	1	2	2	4	3	1	3	4	30
1851.	2	5	10	5	3	5	1	8	3	2	4	3	51
1852.	1	6	6	7	1	2	3	6	1	1	2	5	41
1853.	3	7	2	3	-	2	3	4	4	7	8	2	45
1854.	1	4	3	4	1	-	2	2	4	2	3	1	27
1855.	2	-	3	4	4	2	1	1	4	2	3	4	30
1856.	5	2	4	6	6	-	2	2	-	4	3	8	42
1857.	2	5	9	5	2	-	1	2	3	6	3	3	41
1858.	5	3	4	2	4	5	4	6	8	12	2	9	64
1859.	3	5	4	1	4	1	2	2	3	2	3	5	35
1860.	6	6	4	6	2	2	3	4	-	4	6	3	46
1861.	6	4	1	4	1	1	1	6	3	1	3	5	36
1862.	3	1	1	3	-	1	4	2	7	-	2	5	29
1863.	14	6	-	3	12	2	1	1	3	4	6	5	57
1864.	9	1	-	9	5	-	2	5	1	3	1	-	36
1865.	-	4	3	4	2	5	7	-	6	15	6	15	67
1866.	7	3	4	-	3	2	4	1	4	7	5	4	44
1867.	2	2	3	-	3	1	3	3	2	7	3	5	34
1868.	7	-	4	3	-	1	4	5	7	3	9	3	46
1869.	-	5	8	5	9	6	5	5	-	7	6	8	64
1870.	8	5	2	2	5	1	1	8	6	8	3	1	50
1871.	6	2	3	5	3	2	2	4	12	12	4	5	60
1872.	11	4	5	5	1	-	5	1	2	1	4	4	43
1873.	2	3	1	11	5	7	1	1	6	5	4	4	50
1874.	2	5	3	5	-	1	9	-	3	3	2	1	34
1875.	2	1	2	-	2	2	6	7	14	8	7	6	57
1876.	6	15	7	3	3	1	5	3	3	3	10	3	62
1877.	2	-	10	6	2	2	3	4	4	10	9	10	63

Prilog 1. (nastavak)

Godina	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	Ukupno
1878.	6	7	7	6	5	-	3	3	7	5	4	5	58
1879.	5	4	1	4	1	4	7	5	6	12	3	3	55
1880.	14	3	9	1	4	2	-	-	4	2	3	1	43
1881.	5	3	1	1	-	-	2	6	3	11	8	8	48
1882.	8	7	5	8	4	2	5	-	8	5	4	7	63
1883.	3	3	4	4	2	3	6	10	6	5	6	3	55
1884.	2	13	6	2	2	5	1	6	10	6	12	5	70
1885.	12	6	3	2	4	1	5	9	7	8	4	4	65
1886.	9	3	7	3	4	4	7	7	6	4	6	4	64
1887.	9	8	5	5	5	3	5	2	6	5	2	11	66
1888.	8	4	5	8	5	4	1	3	7	13	4	6	68
1889.	13	6	3	3	3	7	1	4	6	11	6	10	73
1890.	7	10	4	5	3	3	1	5	5	6	4	5	59
1891.	12	4	4	2	7	4	7	4	2	15	6	13	80
1892.	13	10	6	4	3	1	10	5	8	5	8	6	79
1893.	14	3	4	2	3	2	4	7	9	6	8	3	65
1894.	9	5	2	4	7	2	2	6	14	7	12	9	79
1895.	13	7	8	2	4	4	6	3	12	6	6	11	82
1896.	4	3	2	2	9	3	3	7	9	8	10	10	70
1897.	9	6	8	5	2	3	8	3	6	10	11	12	83
1898.	5	9	3	4	4	5	6	3	6	5	10	8	68
1899.	10	4	3	6	5	2	4	4	8	4	15	7	72
1900.	4	8	7	9	3	1	3	6	4	9	5	2	62

Prilog 2. Sklopljeni brakovi prema dobi zaručnika (1676.-1900.).

(a) 1676.-1700.

Ž ↓	M→	do 20	20 -24	25 -29	30 -34	35 -39	40 -45	45 -49	50-	?	Ukupno	Udio (%)
do 20		8	11	3	6	2	1	-	-	7	38	37,3
20-24		4	15	9	5	1	1	-	-	6	41	40,2
25-29		2	2	4	2	6	-	-	1	-	17	16,7
30-34		-	-	-	-	-	-	-	1	3	4	3,9
35-39		-	-	-	-	-	-	1	-	1	2	2,0
40-44		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0
45-		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0
?		4	6	2	2	2	-	-	3	14	33	
Ukupno		18	34	18	15	11	2	1	5	31	135	
Udio (%)		17,3	32,7	17,3	14,4	10,6	1,9	1,0	4,8			100,0

(b) 1701.-1725.

Ž ↓	M→	do 20	20 -24	25 -29	30 -34	35 -39	40 -45	45 -49	50-	?	Ukupno	Udio (%)
do 20		2	12	6	2	-	-	-	-	-	22	26,8
20-24		3	13	5	4	1	-	-	-	1	27	32,9
25-29		2	3	8	-	-	2	1	-	1	17	20,7
30-34		1	1	1	1	-	-	1	1	1	7	8,5
35-39		-	-	1	-	-	-	1	1	2	5	6,1
40-44		-	-	1	-	-	-	-	1	-	2	2,4
45-		-	-	-	-	-	-	-	2	-	2	2,4
?		1	-	-	-	1	2	-	1	3	8	
Ukupno		9	29	22	7	2	4	3	6	8	90	
Udio (%)		11,0	35,4	26,8	8,5	2,4	4,9	3,7	7,3			100,0

Prilog 2. (nastavak)

(c) 1726.-1750.

Ž ↓	M→	do	20	25	30	35	40	45	50-	?	Ukupno	Udio (%)
		20	-24	-29	-34	-39	-45	-49				
do 20		8	13	12	4	-	-	-	-	-	37	26,6
20-24		7	25	14	7	2	1	2	-	4	62	44,6
25-29		-	2	8	3	4	1	-	-	-	18	12,9
30-34		-	2	1	1	1	-	-	-	2	7	5,0
35-39		1	-	1	-	1	-	1	-	3	7	5,0
40-44		-	1	-	-	-	1	-	-	-	2	1,4
45-		-	-	-	-	-	1	-	5	-	6	4,3
?		-	1	3	-	1	-	-	1	2	8	
Ukupno		16	44	39	15	9	4	3	6	11	147	
Udio (%)		11,8	32,4	28,7	11,0	6,6	2,9	2,2	4,4			100,0

(d) 1776.-1800.

Ž ↓	M→	do	20	25	30	35	40	45	50-	?	Ukupno	Udio (%)
		20	-24	-29	-34	-39	-45	-49				
do 20		2	4	6	4	-	-	-	-	2	18	10,3
20-24		3	25	25	4	5	-	3	1	4	70	40,0
25-29		3	11	12	5	6	2	-	1	2	42	24,0
30-34		-	7	9	1	3	-	-	3	2	25	14,3
35-39		-	1	2	-	-	2	1	2	1	9	5,1
40-44		-	-	2	2	1	-	-	3	1	9	5,1
45-		-	-	-	-	-	-	-	2	-	2	1,1
?		1	7	5	2	6	-	2	-	3	26	
Ukupno		9	55	61	18	21	4	6	12	15	201	
Udio (%)		4,8	29,6	32,8	9,7	11,3	2,2	3,2	6,5			100,0

Prilog 2. (nastavak)

(e) 1801.-1825.

Ž ↓	M→	do 20	20 -24	25 -29	30 -34	35 -39	40 -45	45 -49	50-	?	Ukupno	Udio (%)
do 20		6	11	11	1	-	2	-	-	-	31	17,8
20-24		11	16	15	5	5	2	3	1	3	61	35,1
25-29		5	13	10	7	2	2	2	1	3	45	25,9
30-34		2	3	2	-	-	2	4	1	1	15	8,6
35-39		1	1	-	1	1	1	-	2	1	8	4,6
40-44		-	-	-	1	2	-	1	1	1	6	3,4
45-		-	-	1	-	-	3	-	4	-	8	4,6
?		3	3	1	1	1	-	1	2	4	16	
Ukupno		28	47	40	16	11	12	11	12	13	190	
Udio(%)		15,8	26,6	22,6	9,0	6,2	6,8	6,2	6,8			100,0

(f) 1826.-1850.

Ž ↓	M→	do 20	20 -24	25 -29	30 -34	35 -39	40 -45	45 -49	50-	?	Ukupno	Udio (%)
do 20		4	6	13	1	3	-	1	-	1	29	12,6
20-24		2	22	44	16	5	3	2	2	-	96	41,6
25-29		2	15	20	16	6	2	2	2	1	66	28,6
30-34		-	-	3	4	2	6	5	1	-	21	9,1
35-39		-	-	2	2	2	1	-	-	1	8	3,5
40-44		-	-	-	-	1	1	-	3	1	6	2,6
45-		-	-	-	-	-	-	1	4	-	5	2,2
?		-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	
Ukupno		8	43	83	39	19	13	11	12	4	232	
Udio(%)		3,5	18,9	36,4	17,1	8,3	5,7	4,8	5,3			100,0

Prilog 2. (nastavak)

(g) 1851.-1875.

Ž ↓	M→	do 20	20 -24	25 -29	30 -34	35 -39	40 -45	45 -49	50-	?	Ukupno	Udio (%)
do 20	-	9	18	6	2	-	1	-	-	-	36	12,5
20-24	4	40	36	24	11	2	2	1	1	1	121	41,9
25-29	-	12	29	21	6	6	4	2	-	-	80	27,7
30-34	-	5	5	7	5	7	2	2	-	-	33	11,4
35-39	-	1	3	1	-	-	3	2	-	-	10	3,5
40-44	-	-	-	2	1	-	1	-	-	-	4	1,4
45-	-	-	1	-	1	-	2	1	-	-	5	1,7
?	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno		4	67	92	61	26	15	15	8	1	289	
Udio (%)		1,4	23,3	31,9	21,2	9,0	5,2	5,2	2,8			100,0

(h) 1876.-1900.

Ž ↓	M→	do 20	20 -24	25 -29	30 -34	35 -39	40 -45	45 -49	50-	?	Ukupno	Udio (%)
do 20	2	23	24	3	3	1	-	-	-	-	56	16,4
20-24	1	55	80	15	9	4	1	1	1	-	166	48,5
25-29	1	14	26	13	5	5	3	4	-	-	71	20,8
30-34	-	6	6	3	2	1	1	2	-	-	21	6,1
35-39	-	1	2	2	1	1	-	-	-	-	7	2,0
40-44	-	2	1	2	2	3	2	2	-	-	14	4,1
45-	-	-	-	-	-	1	-	6	-	-	7	2,0
?	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno		4	101	139	38	22	16	7	15	-	342	
Udio (%)		1,2	29,5	40,6	11,1	6,4	4,7	2,0	4,4			100,0

Prilog 3. Sklopljeni brakovi prema dobi zaručnika - prvi brak obaju zaručnika (1676.-1900.).

(a) 1676.-1700.

Ž ↓	M→	do 20	20 -24	25 -29	30 -34	35 -39	40 -45	45 -49	50-	?	Ukupno	Udio (%)
do 20		8	10	2	4	1	-	-	-	6	31	40,3
20-24		4	13	8	4	-	1	-	-	3	33	42,9
25-29		2	1	3	1	3	-	-	-	-	10	13,0
30-34		-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	2,6
35-39		-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1,3
40-44		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0
45-		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0
?		4	6	1	2	-	-	-	-	10	23	
Ukupno		18	30	14	11	4	1	-	-	22	100	
Udio(%)		23,1	38,5	17,9	14,1	5,1	1,3	0,0	0,0			100,0

(b) 1701.-1725.

Ž ↓	M→	do 20	20 -24	25 -29	30 -34	35 -39	40 -45	45 -49	50-	?	Ukupno	Udio (%)
do 20		2	12	6	2	-	-	-	-	-	22	35,5
20-24		3	13	5	2	1	-	-	-	-	24	38,7
25-29		2	3	6	-	-	-	-	-	1	12	19,4
30-34		1	1	-	-	-	-	-	-	1	3	4,8
35-39		-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1,6
40-44		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0
45-		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0
?		1	-	-	-	-	1	-	-	3	5	
Ukupno		9	29	17	4	1	1	-	-	6	67	
Udio(%)		14,8	47,5	27,9	6,6	1,6	1,6	0,0	0,0			100,0

Prilog 3. (nastavak)

(c) 1726.-1750.

Ž ↓	M→	do 20	20 -24	25 -29	30 -34	35 -39	40 -45	45 -49	50-	?	Ukupno	Udio (%)
do 20		7	12	12	3	-	-	-	-	-	34	33,3
20-24		7	22	11	5	1	-	-	-	3	49	48,0
25-29		-	2	8	1	-	-	-	-	-	11	10,8
30-34		-	2	-	1	1	-	-	-	1	5	4,9
35-39		-	-	-	-	1	-	-	-	1	2	2,0
40-44		-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	1,0
45-		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0
?		-	1	3	-	1	-	-	-	2	7	
Ukupno		14	39	34	10	4	1	-	-	7	109	
Udio (%)		13,7	38,2	33,3	9,8	3,9	1,0	0,0	0,0			100,0

(d) 1776.-1800.

Ž ↓	M→	do 20	20 -24	25 -29	30 -34	35 -39	40 -45	45 -49	50-	?	Ukupno	Udio (%)
do 20		2	4	6	4	-	-	-	-	2	18	13,1
20-24		3	25	24	3	4	-	1	-	2	62	45,3
25-29		3	10	11	5	3	1	-	-	1	34	24,8
30-34		-	7	5	1	3	-	-	-	1	17	12,4
35-39		-	1	2	-	-	-	-	-	-	3	2,2
40-44		-	-	1	1	1	-	-	-	-	3	2,2
45-		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0
?		1	7	5	1	3	-	-	-	3	20	
Ukupno		9	54	54	15	14	1	1	-	9	157	
Udio (%)		6,1	36,5	36,5	10,1	9,5	0,7	0,7	0,0			100,0

Prilog 3. (nastavak)

(e) 1801.-1825.

Ž ↓	M→ do 20	20 -24	25 -29	30 -34	35 -39	40 -45	45 -49	50-	?	Ukupno	Udio (%)
do 20	6	10	11	1	-	1	-	-	-	29	23,0
20-24	11	15	14	5	3	2	2	-	3	55	43,7
25-29	4	12	8	6	-	-	-	-	2	32	25,4
30-34	2	3	1	-	-	-	-	-	1	7	5,6
35-39	1	-	-	-	-	-	-	-	1	2	1,6
40-44	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	0,8
45-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0
?	3	2	1	1	1	-	-	-	4	12	
Ukupno	27	42	35	13	5	3	2	-	11	138	
Udio(%)	21,3	33,1	27,6	10,2	3,9	2,4	1,6	0,0			100,0

(f) 1826.-1850.

Ž ↓	M→ do 20	20 -24	25 -29	30 -34	35 -39	40 -45	45 -49	50-	?	Ukupno	Udio (%)
do 20	4	6	13	1	3	-	-	-	1	28	16,3
20-24	2	21	39	14	3	-	2	-	-	81	47,1
25-29	2	15	19	8	2	1	1	1	1	50	29,1
30-34	-	-	2	3	1	1	2	-	-	9	5,2
35-39	-	-	1	2	-	-	-	-	-	3	1,7
40-44	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	0,6
45-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0
?	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	
Ukupno	8	42	75	28	10	2	5	1	2	173	
Udio(%)	4,7	24,6	43,9	16,4	5,8	1,2	2,9	0,6			100,0

Prilog 3. (nastavak)

(g) 1851.-1875.

ž ↓	M→	do 20	20 -24	25 -29	30 -34	35 -39	40 -45	45 -49	50-	?	Ukupno	Udio (%)
do 20	-	9	18	5	2	-	1	-	-	-	35	15,6
20-24	4	37	34	23	4	1	-	-	-	1	104	46,2
25-29	-	12	27	18	5	3	-	-	-	-	65	28,9
30-34	-	4	3	6	2	2	1	-	-	-	18	8,0
35-39	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	0,4
40-44	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	2	0,9
45-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0
?	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Ukupno		4	62	83	53	14	6	2	-	1	225	
Udio (%)		1,8	27,7	37,1	23,7	6,2	2,7	0,9	0,0			100,0

(h) 1876.-1900.

ž ↓	M→	do 20	20 -24	25 -29	30 -34	35 -39	40 -45	45 -49	50-	?	Ukupno	Udio (%)
do 20	2	23	24	3	1	1	-	-	-	-	54	20,6
20-24	1	53	77	10	4	-	-	-	-	-	145	55,3
25-29	1	14	23	9	2	1	-	1	-	-	51	19,5
30-34	-	3	1	2	-	-	-	-	-	-	6	2,3
35-39	-	-	1	1	1	-	-	-	-	-	3	1,1
40-44	-	2	-	-	-	-	1	-	-	-	3	1,1
45-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0
?	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Ukupno		4	95	126	25	8	2	1	1	-	262	
Udio (%)		1,5	36,3	48,1	9,5	3,1	0,8	0,4	0,4			100,0

Prilog 4. Umrli po mjesecima (V. Drvenik, M. Drvenik, Vinišća, 1633.-1900.),

Godina	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	Ukupno
1633.		1	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	(3)
1634.	-	-	1	-	1	-	-	-	1	3	-	-	7
1635.	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
1636.	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	2
1637.	-	-	-	-	-	-	4	-	-	1	5	3	13
1638.	1	1	-	1	2	3	-	-	2	2	-	1	13
1639.	2	1	3	10	4	1	-	-	-	1	1	-	23
1640.	-	-	-	1	1	-	-	1	-	-	-	1	4
1641.	-	1	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	3
1642.	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1	1	1	5
1643.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
1644.	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	4
1645.	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1
1646.	-	-	2	-	-	-	-	2	-	-	-	-	(4)
1647.													
1648.													
1649.													
1650.													
1651.													
1652.													
1653.													
1654.													
1655.													
1656.													
1657.													
1658.													
1659.													
1660.													
1661.													
1662.													
1663.													
1664.													
1665.													
1666.													
1667.													
1668.													
1669.													
1670.													
1671.													
1672.													
1673.													
1674.													
1675.													
1676.													
1677.													
1678.													

Prilog 4. (nastavak)

Godina	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	Ukupno
1679.													
1680.													
1681.			1	1	1	-	-	1	-	-	2	-	(6)
1682.	1	1	-	2	4	-	-	-	-	-	-	1	9
1683.	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
1684.	-	-	-	-	2	-	-	3	-	6	2	3	16
1685.	2	1	-	2	-	-	-	1	1	-	1	-	8
1686.	-	-	1	6	16	7	4	2	1	1	-	1	39
1687.	2	3	-	2	1	2	-	1	-	-	-	-	12
1688.	-	-	1	1	1	-	1	2	1	2	-	1	10
1689.	4	1	1	2	-	1	-	-	2	1	-	1	13
1690.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	3
1691.	2	-	1	-	-	-	3	1	1	1	-	1	10
1692.	-	-	1	-	1	-	4	11	2	1	-	2	22
1693.	5	-	-	2	2	-	1	2	4	2	3	3	24
1694.	-	3	2	11	3	4	2	-	3	5	1	1	35
1695.	1	-	1	2	1	-	1	-	-	1	1	4	12
1696.	1	2	-	1	2	-	-	1	1	-	-	5	13
1697.	5	1	9	3	1	1	2	-	1	2	3	7	35
1698.	3	3	3	3	-	2	2	31	3	1	2	-	53
1699.	2	-	-	1	1	1	1	2	-	2	1	-	11
1700.	-	-	3	3	2								(10)
1701.									4	7	3	3	(17)
1702.	2	2	5	-	3	-	2	8	6	1	4	6	39
1703.	1	1	2	2	2	-	-	2	-	3	2	-	15
1704.	2	1	3	4	-	1	1	1	-	-	1	1	15
1705.	3	2	3	-	2	1	-	-	2	3	1	4	21
1706.	5	4	6	4	1	-	3	8	2	1	2	2	38
1707.	4	5	3	6	3	1	10	1	2	1	-	3	39
1708.	4	4	1	2	1	-	3	4	-	2			(21)
1709.													
1710.													
1711.													
1712.													
1713.													
1714.													
1715.													
1716.													
1717.													
1718.													
1719.													
1720.													
1721.													
1722.													
1723.													
1724.													
1725.													
1726.													

Prilog 4. (nastavak)

Godina	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	Ukupno
1727.													
1728.													
1729.													
1730.													
1731.						3	2	1	1	1	-	1	(9)
1732.	-	2	-	1	1	-	2	3	3	1	-	5	18
1733.	2												(2)
1734.													
1735.													
1736.													
1737.													
1738.													
1739.													
1740.													
1741.													
1742.													
1743.													
1744.													
1745.													
1746.													
1747.										1	2	1	(5)
1748.	-	-	3	2	2	1	-	1	-	1	1	-	11
1749.	1	4	-	1	-	-	-	1	1	1	-	-	9
1750.	1	-	1	-	1	2	1	1	-	-	1	-	8
1751.	1	1	-	-	-	-	-	-	1	-	2	2	7
1752.	-	1	-	1	-	-	1	2	-	2	-	1	9
1753.	2	-	1	-	-	-	2	-	-	-	-	-	5
1754.	3	1	-	3	-	1	1	3	-	-	-	4	16
1755.	4	2	-	-	1	-	-	1	1	2	6	6	23
1756.	1	1	1	3	2	-	2	3	3	5	2	1	24
1757.	3	1	-	4	1	-	-	-	-	1	-	-	10
1758.	-	-	-	-	-	1	1	2	-	-	-	-	4
1759.	2	1	-	1	-	-	7	-	-	-	-	1	12
1760.	2	2	3	2	-	1	-	1	1	-	-	1	13
1761.	-	2	2	-	-	-	-	8	-	3	2	3	20
1762.	3	1	1	-	1	-	-	2	3	1	2	1	15
1763.	4	2	-	1	1	1	2	1	2	1	-	1	16
1764.	3	-	-	-	1	-	2	2	1	-	4	1	14
1765.	1	-	2	-	-	3	-	3	5	1	1	2	18
1766.	6	15	6	11	6	1	-	-	1	-	3	1	50
1767.	-	2	-	-	-	1	-	-	-	-	1	2	6
1768.	12	-	1	3	3	-	2	-	1	2	1	1	26
1769.	-	1	-	1	6	1	2	2	1	2	2	1	19
1770.	5	-	1	7	1	1	2	-	-	2	-	-	19
1771.	1	-	-	-	1	-	12	45	1	2	3	-	65
1772.	-	1	2	1	1	1	8	5	-	2	-	2	23
1773.	2	-	1	1	1	2	1	5	1	3	2	2	21
1774.	1	1	-	1	1	2	4	8	2	3	4	3	30

Prilog 4. (nastavak)

Godina	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	Ukupno
1775.	9	3	5										(17)
1776.													
1777.													
1778.													
1779.													
1780.													
1781.													
1782.													
1783.													
1784.	3	1	3	2	2	6	-	-	1	-	-	2	20
1785.	2	1	4	9	3	-	1	3	-	2	1	-	26
1786.	-	1	7	3	-	3	3	1	2	-	-	-	20
1787.	3	-	2	2	1	1	1	4	5	1	1	-	21
1788.	2	-	1	1	-	1	1	4	5	1	3	-	19
1789.	1	-	2	1	1	1	2	4	3	2	-	-	17
1790.	-	-	-	-	-	-	5	1	1	1	3	1	12
1791.	1	-	-	1	5	-	1	4	1	-	1	1	15
1792.	3	1	1	2	-	2	3	-	2	2	-	1	17
1793.	1	1	-	-	3	5	-	1	2	2	2	-	17
1794.	-	-	-	-	-	3	2	3	3	1	3	1	16
1795.	3	2	1	-	-	1	-	-	-	-	-	2	9
1796.	-	2	2	3	1	2	4	3	1	1	1	4	24
1797.	-	1	1	1	6	5	8	21	3	3	2	3	54
1798.	-	-	2	2	1	-	4	10	5	-	2	-	26
1799.	3	2	-	1	-	-	-	2	-	2	3	7	20
1800.	3	1	1	1	1	1	3	1	3	1	-	1	17
1801.	1	-	1	1	-	-	2	1	1	2	2	-	11
1802.	-	1	2	-	-	1	2	-	4	3	1	2	16
1803.	1	5	8	11	3	9	1	-	1	4	1	-	44
1804.	-	2	3	4	4	-	-	2	1	1	1	1	19
1805.	-	1	1	1	4	-	1	1	1	1	1	5	17
1806.	3	2	2	-	2	3	7	8	3	-	-	-	30
1807.	1	2	-	-	1	-	-	1	1	-	3	-	9
1808.	3	3	2	3	1	-	1	1	5	5	4	5	33
1809.	1	1	-	4	2	1	1	1	5	-	2	2	20
1810.	2	1	4	1	-	-	2	1	4	4	1	3	23
1811.	6	-	6	6	1	1	1	1	3	3			(28)
1812.													
1813.							2	-	2	1	3	3	(11)
1814.	2	-	1	1	-	-	1	2	4	4	3	2	20
1815.	4	3	1	4	4	1	-	3	1	5	5	2	33
1816.	1	3	-	3	2	1	1	5	3	5	1	2	27
1817.	10	10	13	16	12	2	4	24	6	6	1	1	105
1818.	-	3	3	5	1	2	1	4	1	2	1	1	24
1819.	3	2	3	-	-	4	2	-	3	2	2	1	22
1820.	3	-	-	-	-	2	1	3	1	1	1	4	16
1821.	4	3	2	7	2	-	18	7	2	-	3	5	53
1822.	2	2	-	2	2	-	1	-	-	1	-	1	12

Prilog 4. (nastavak)

Godina	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	Ukupno
1823.	2	5	4	4	5	-	1	5	5	1	-	1	33
1824.	3	-	-	3	-	-	-	4	-	-	-	-	10
1825.	2	-	2	2	-	-	1	-	-	1	-	-	8
1826.	3	-	-	-	1	-	6	5	2	2	2	2	23
1827.	-	1	1	-	1	-	1	7	4	3	2	1	21
1828.	2	-	1	2	-	1	5	5	6	1	1	3	27
1829.	4	11	10	11	8	3	1	2	1	-	4	2	57
1830.	2	1	1	1	-	-	2	1	5	5	7	4	29
1831.	5	3	5	2	1	5	1	9	8	1	2	1	43
1832.	1	1	4	2	7	-	1	-	1	3	4	1	25
1833.	1	-	-	-	-	-	1	1	1	-	2	2	8
1834.	1	2	-	-	-	1	1	2	4	2	4	3	20
1835.	2	1	-	1	1	3	1	2	2	5	1	4	23
1836.	4	4	4	4	3	2	4	-	4	1	3	2	35
1837.	-	-	1	2	3	2	-	3	4	-	1	5	21
1838.	-	3	2	2	2	2	1	-	3	-	-	1	16
1839.	2	-	-	-	3	3	3	22	6	3	2	2	46
1840.	2	-	2	2	-	2	2	8	2	4	4	2	30
1841.	2	5	1	3	2	3	7	2	2	2	1	-	30
1842.	2	4	2	1	1	-	-	3	2	1	4	4	24
1843.	1	1	-	1	-	1	3	-	1	2	2	1	13
1844.	1	1	-	2	1	1	1	1	3	2	-	1	14
1845.	5	2	1	3	1	-	3	3	2	2	1	2	25
1846.	-	4	-	3	-	-	3	3	-	6	3	1	23
1847.	-	10	2	4	3	1	-	5	1	3	-	2	31
1848.	2	-	3	2	2	2	2	1	1	-	2	3	20
1849.	3	-	4	4	3	2	5	-	2	-	1	-	24
1850.	3	3	2	2	-	-	1	-	1	1	3	2	18
1851.	1	2	3	1	1	-	1	3	1	-	1	1	15
1852.	1	3	-	5	1	-	1	-	2	2	2	2	19
1853.	1	3	2	1	1	1	11	4	3	-	3	2	32
1854.	1	2	3	-	2	1	3	-	1	2	3	4	22
1855.	8	2	2	4	2	1	3	3	2	1	2	3	33
1856.	-	-	2	2	1	1	1	2	1	1	3	2	16
1857.	-	2	1	-	1	2	1	1	1	2	5	-	16
1858.	-	1	-	-	2	1	3	2	1	-	2	1	13
1859.	1	-	5	-	1	-	1	-	1	3	9	4	25
1860.	3	-	1	3	3	-	-	3	-	4	3	5	25
1861.	3	3	-	5	1	1	4	2	1	-	1	2	23
1862.	2	4	3	1	1	4	1	3	1	1	8	2	31
1863.	3	5	-	2	1	2	5	5	-	2	1	1	27
1864.	4	4	1	6	2	2	2	3	1	4	2	2	33
1865.	4	2	1	2	-	-	1	-	2	3	3	2	20
1866.	-	2	3	2	1	3	6	3	2	4	1	-	27
1867.	2	5	3	2	3	1	2	-	3	-	1	5	27
1868.	3	-	1	1	-	1	7	5	2	4	3	3	30
1869.	1	2	5	1	3	2	1	2	2	3	1	5	28
1870.	-	3	-	1	1	-	3	1	1	4	1	-	15

Prilog 4. (nastavak)

Godina	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	Ukupno
1871.	3	3	1	1	1	2	2	19	9	4	-	3	48
1872.	8	1	4	7	3	3	5	6	-	1	4	3	45
1873.	1	3	-	1	3	3	3	8	9	3	6	2	42
1874.	3	5	5	4	2	1	5	9	22	28	2	1	87
1875.	8	3	8	6	1	3	2	1	3	1	-	1	37
1876.	1	9	9	3	9	1	9	10	4	3	5	2	65
1877.	5	-	1	1	5	2	2	3	3	3	4	3	32
1878.	2	1	1	1	5	1	6	15	4	3	4	1	44
1879.	5	4	-	4	2	1	-	2	-	4	2	3	27
1880.	6	1	2	2	4	2	10	5	2	12	5	5	56
1881.	5	4	1	-	2	-	3	1	1	3	-	3	23
1882.	3	3	2	1	4	3	1	2	2	4	3	5	33
1883.	-	-	4	-	2	-	1	1	3	7	8	4	30
1884.	2	2	4	-	-	3	2	1	3	3	4	4	28
1885.	3	1	4	4	4	2	1	2	3	4	-	3	31
1886.	3	-	1	2	1	1	1	-	4	3	3	2	21
1887.	3	4	3	5	3	2	2	-	3	5	3	2	35
1888.	6	3	1	3	1	3	3	2	4	5	3	2	36
1889.	3	3	3	1	1	2	1	3	3	4	5	10	39
1890.	3	5	4	5	2	-	1	-	5	6	6	6	43
1891.	14	1	4	3	1	1	1	5	2	2	3	4	41
1892.	4	2	2	3	2	4	2	3	1	9	3	3	38
1893.	-	-	5	1	5	3	1	3	-	2	3	1	24
1894.	6	13	8	4	2	-	1	3	1	-	1	5	44
1895.	5	4	6	5	-	2	3	1	3	4	3	6	42
1896.	2	3	1	4	3	1	3	8	4	2	1	6	38
1897.	7	2	3	2	3	1	16	27	5	2	6	3	77
1898.	1	6	-	3	1	4	6	-	6	5	7	3	42
1899.	3	3	-	4	3	5	-	5	2	3	2	1	31
1900.	2	1	4	8	2	2	6	13	6	7	7	4	62

NAPOMENA: u razdoblju od god. 1747. do 1770. u matice umrlih nisu upisivana djeca umrla u dobi približno 15 godina.

Mladen Andreis: A HISTORICAL DEMOGRAPHY OF THE POPULATION OF VELI
DRVENIK, MALI DRVENIK AND VINIŠĆA IN THE PERIOD
UP TO THE YEAR 1900

Summary

A genealogical analysis of the database of vital records (births, marriages and deaths of about 10000 persons covering the period from the 16th century to December 31, 1900 has been made on a personal computer. The database is related to the population of St. George Parish in the Trogir-Marina region which until 1872 included three villages: island Veli Drvenik (Drvenik), island Mali Drvenik (Ploča) and the village Vinišća on the Adriatic Coast which became a separate Parish in 1872. Since the registers contain vital records of the total population of the Parish, demographical analysis of a particular village based on the Parish records can be accurately made only for the period beginning with 1825, when the Austrian Government introduced a new type of registers with special sections designed for the places of births, marriages and deaths. The analysis of population in the period up to the year 1824, when domiciles were not listed in the registers, requires the systematization of inhabitants into lineages containing spear side families bearing the same family name.

Since the genealogical data (depending on the completeness of the parish records) allow the reconstruction of censuses at any time, the censuses for 1619 and every 25 years starting from 1650, are presented. The results are in good agreement with the official Austrian censuses established in 1857; yet some discrepancies existing between the results obtained with genealogical method and the literature data, are discussed.

The social structure of these villages as well as the origin of population is presented. In the year 1900 about 91% of population (1954 inhabitants or 445 families) were considered to be autochthonous if compared to the 17th century, whereas the majority of nonautochthonous inhabitants were the descendents of the immigrants from the nearby villages.

Basic demographic parameters - natality, nuptiality and mortality - are calculated, and the results are compared with these of the island of Šolta, city of Dubrovnik and the province of Dalmatia as a whole. Since the number of inhabitants in the region is relatively small (for example in the year 1850 only about 0.3% of the total population in Dalmatia lived in the three investigated villages and about 0.03% on the island of Mali Drvenik), some of the parameters are defined as typical for a particular village and a particular time period, whereas some are discussed in terms of the statistics of small samples.